

JAARSTUKKEN

2016

INCLUSIEF ADDENDUM

Bericht van burgemeester en wethouders inzake jaarstukken 2016

Aan de leden van de raad van de gemeente Weert

Weert, 20 juni 2017

Overeenkomstig artikel 197 van de Gemeentewet bieden wij u hierbij de jaarstukken over dienstjaar 2016 aan.

In de begroting 2016 staan de plannen beschreven voor het uit te voeren beleid in 2016. Wat betreft de inrichting volgen de jaarstukken de begroting. Het afleggen van verantwoording gebeurt in onderhavige jaarstukken aan de hand van 5 programma's.

De jaarstukken 2016 worden u ter behandeling en ter vaststelling voorgelegd. De accountantsverklaring van Deloitte accountants wordt u afzonderlijk aangeboden. De accountant geeft niet alleen een oordeel over het getrouwe beeld van de jaarstukken, maar ook een rechtmatigheidsoordeel. In het kader van de rechtmatigheid heeft u in de raadsvergadering van februari 2017 het controleprotocol 2016 vastgesteld. Daarnaast maakt sinds 2006 Single Information Single Audit (SiSa) onderdeel uit van de accountantscontrole. In de inleiding wordt hier nog kort op ingegaan.

De behandeling van de jaarstukken door de raad is als volgt:

Voorafgaand aan de behandeling door de raad worden de jaarstukken onderzocht door de auditcommissie. Van dit onderzoek wordt een verslag gemaakt waarin de bevindingen van de commissie over de jaarstukken zijn opgenomen.

Het college van burgemeester en wethouders geeft zijn reactie op de bevindingen van de Auditcommissie. De bevindingen van de Auditcommissie en de reactie van het college van burgemeester en wethouders hierop worden door middel van opneming in de raadsagenda toegezonden aan de raad.

De jaarstukken worden, ten behoeve van de beleidsmatige aspecten, ook in de reguliere raadscommissies aan de orde gesteld.

Een half uur voor aanvang van de raadsvergadering bespreekt de Auditcommissie de antwoorden van het college van burgemeester en wethouders op het verslag van de commissie. Bij de behandeling van de jaarstukken in de raadsvergadering geeft de voorzitter van de raad het woord aan de voorzitter van de Auditcommissie om namens de commissie een reactie te geven op de antwoorden van het college. Na de reactie van de voorzitter van de Auditcommissie vindt de verdere afhandeling van het agendapunt plaats waarbij andere leden van de raad in de gelegenheid worden gesteld een reactie te geven.

Wij stellen u voor de jaarstukken vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de waarnemend secretaris

de burgemeester

G. Brinkman

A.A.M.M. Heijmans

Inhoudsopgave

1 Inleiding	5
Inleiding	7
2 Financiële positie	9
Uiteenzetting van de financiële positie	11
3 Programma-verantwoording	15
Programma 1 Woonklimaat	17
Programma 2 Economie	31
Programma 3 Zorg	45
Programma 4 Participatie	61
Programma 5 Financiën	73
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	81
4 Paragrafen	85
Lokale heffingen	87
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	91
Onderhoud kapitaalgoederen	101
Financiering	107
Bedrijfsvoering	109
Verbonden partijen	113
Grondbeleid	121
Overzicht bouwgrondexploitatie	127
5 Overzicht van baten en lasten	129
Overzicht beoogde baten en lasten 2016	131
Overzicht beoogde baten en lasten na mutaties 2016	135
Overzicht gerealiseerde baten en lasten 2016	141
Incidentele baten en lasten 2016	147
6 Balans	149
Balans per 31 december 2016	151
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	155
Toelichting balans per 31 december 2016	163
Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen WNT	179
7 Sisa	181
Sisa bijlagen	183
8 Overige gegevens	185
Overhevelingen van 2016 naar 2017	187
Addendum 2016	189
Controleverklaring	193
9 Bijlagen	195
Productenoverzicht	197
Verantwoording 2016 uitvoering actiepunten	200
Lijst met afkortingen	203
Vaststelling door de gemeenteraad	207

1

Inleiding

- Inleiding

Inleiding

Algemeen

Voor u liggen de jaarstukken over het jaar 2016 zoals deze conform artikel 197 van de gemeentewet door het college aan de raad moeten worden aangeboden.

Wat de inrichting betreft, zijn de jaarstukken gebaseerd op de inrichting van de begroting 2016.

Sinds 2006 maakt Single Information Single Audit (SiSa) onderdeel uit van de accountantscontrole. Door een aparte bijlage (pag. 183) wordt bij de jaarstukken verantwoording afgelegd over een aantal ontvangen specifieke uitkeringen van het Rijk en andere medeoverheden. Vanaf 2006 is deze verantwoording en controle verder uitgebreid. Hierdoor zijn er steeds minder afzonderlijke accountantsverklaringen noodzakelijk.

Het coalitieakkoord 2015-2018 is vertaald in de begroting 2016. De uitvoering en voortgang van de hieruit voortvloeiende actiepunten treft u in deze jaarstukken aan.

Financiële positie

De jaarstukken starten met de uiteenzetting van de financiële positie. Wij vinden het belangrijk om eerst inzicht te geven in de stand van de financiële situatie van de gemeente Weert en het financiële beleid om vervolgens de programma's aan de orde te stellen.

De bijgestelde begroting 2016 vertoonde een geraamd resultaat van € 2.092.972,-- voordelig.

Per saldo vertonen de jaarstukken 2016 uiteindelijk een eenmalig gerealiseerd resultaat van € 36.404,-- voordelig. Dit is het resultaat ná mutaties in reserves waartoe de raad al eerder over besloten heeft (zoals bijvoorbeeld de toevoeging van het saldo sociaal domein aan de reserve sociaal domein van afgerond € 2,9 miljoen)

In hoofdstuk 2 "Financiële positie" wordt uitgebreid ingegaan op het te analyseren verschil en de oorzaken van het ontstane verschil.

Programmaplan

In het programmaplan zijn de te realiseren programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen. In de begroting 2016 zijn voor ieder programma, na een korte inleiding, de drie "W-vragen" opgenomen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we ervoor doen?
- Wat mag het kosten?

In deze jaarstukken 2016 wordt per programma verantwoording afgelegd over de voorgenomen resultaten: wat is gerealiseerd, wat is niet gerealiseerd en welke consequenties dit heeft.

Overzicht van baten en lasten

In de mutaties baten en lasten is gerecapituleerd aangegeven tot welke bedragen de raad het college heeft geautoriseerd door middel van het vaststellen van de begroting en de wijzigingen daarop die in de tussenrapportages 2016 zijn opgenomen.

De belangrijkste reden voor het opnemen van een apart overzicht is dat het programmaplan vooral veel beleid bevat, waardoor het zicht op de baten en lasten van de totale begroting veelal onduidelijk is.

Paragrafen

In de paragrafen worden onderwerpen behandeld, die verspreid in de jaarstukken staan en die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente.

2

Financiële positie

- Uiteenzetting van de financiële positie

Uiteenzetting van de financiële positie

Algemeen

Uitgangspunt van de financiële positie is om op hoofdlijnen inzicht te geven in de resultaatbepaling en uiteindelijk de resultaatbestemming. Achtergronden, motiveringen en toelichtingen op bedragen staan niet in dit hoofdstuk, maar worden in de programma's en paragrafen toegelicht.

In zijn algemeenheid wordt wel aandacht gevraagd voor het volgende:

- In de voorliggende jaarstukken 2016 is, in navolging van de bij de begroting 2017 toegepaste werkwijze, gekozen voor een andere manier van analyseren. De programma-analyses zijn niet meer financieel sluitend opgezet, maar beperken zich vooral tot de beleidsmatige en politiek gevoelige onderwerpen. Hiermee wordt nog meer invulling gegeven aan besturen op hoofdlijnen. Door de gewijzigde opzet zijn bedragen die in de tabel "Grootste budgettaire verschillen t.o.v. de geraamde bedragen 2016" zijn opgenomen niet per definitie één op één terug te vinden in de programma-analyses.
- In 2016 is de administratieve vastlegging van Vastgoed gewijzigd, ingegeven vanuit de wens om informatie op object-/pandniveau beschikbaar te hebben in de administratie. Omdat het uitsluitend een administratieve herschikking betreft, heeft dit geen budgettaire gevolgen. Echter op programmaniveau zijn er in 2016 incidenteel cijfermatige verschillen ontstaan. Deze worden verder niet afzonderlijk toegelicht op de programma's.

In hoofdstuk 5 van deze jaarstukken wordt u in de programmarekening en de toelichting uitgebreid geïnformeerd over de baten, lasten, de algemene dekkingsmiddelen en de toevoegingen aan, en onttrekkingen uit, reserves. In deze financiële positie beperken wij ons tot het inzichtelijk maken van het gerealiseerd resultaat en de bestemming hiervan.

Achtereenvolgens treft u daarom aan: een uiteenzetting van het bijgesteld begrotingssaldo, een uiteenzetting van het gerealiseerd resultaat, een globale analyse van het verschil tussen beiden en uiteindelijk een voorstel over de bestemming van het gerealiseerd resultaat.

Begroting na wijziging

In december 2016 hebben wij de begroting 2016 voor het laatst bijgesteld. Uiteindelijk had dit het navolgend begroot resultaat tot gevolg.

	Bedrag
Totaal lasten programma 1 t/m 5	138.709.012
Totaal baten programma 1 t/m 5	48.190.937
Saldo	-90.518.075
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	89.799.920
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	-718.155
Toevoegingen aan reserves	-7.848.946
Onttrekkingen uit reserves	10.660.073
Geraamde resultaat (voordelig ofwel overschot)	2.092.972

In het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is bepaald dat per programma eerst alle baten en lasten en het saldo (geraamd totaal saldo van baten en lasten) worden weergegeven. Daarna worden per programma toevoegingen aan respectievelijk onttrekkingen uit de reserves weergegeven. Dit leidt uiteindelijk tot een geraamd resultaat. In bovenstaande tabel zijn alleen de totalen genoemd. Een specificatie per programma vindt u in hoofdstuk 5.

Jaarrekening

De realisatie (jaarrekening) geeft uiteindelijk het navolgend resultaat. Voor detailinformatie over onderstaande tabel wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

	Bedrag
Totaal lasten programma 1 t/m 5	139.836.367
Totaal baten programma 1 t/m 5	51.150.314
Saldo	-88.686.053
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	89.948.663
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-1.262.610
Toevoegingen aan reserves	-10.388.096
Onttrekkingen uit reserves	9.161.891
Gerealiseerde resultaat (voordelig ofwel overschot)	36.404

Verschil geraamde resultaat en gerealiseerde resultaat

Als verschil tussen de bijgestelde begroting en de jaarrekening (realisatie) is uiteindelijk een verschil te verklaren van:

Resultaat	Bedrag
Begroting na wijziging (geraamde resultaat: voordelig ofwel overschot)	2.092.972
Jaarrekening (gerealiseerd resultaat: voordelig ofwel overschot)	36.404
Te analyseren verschil	2.056.568

Analyse verschil geraamde resultaat en gerealiseerde resultaat

In de hierna volgende tabel met de grootste budgettaire verschillen is zoveel als mogelijk aangegeven of de oorzaken al dan niet een structureel karakter hebben. Dit is niet altijd aan te geven, omdat bepaalde oorzaken zowel aspecten van een structureel als een incidenteel karakter in zich hebben.

Verder wordt opgemerkt dat de verschillen niet altijd één op één te herleiden zijn met de verschillen, zoals die onderdeel uitmaken van de programma-analyses. Bij de programma-analyses maakt de neutrale component, voor zover van toepassing, onderdeel uit van zowel de lasten als de baten. Dit is in onderstaand overzicht niet het geval. Onderstaand is alleen sprake van budgettaire verschillen. Hierdoor is bijvoorbeeld ook het positieve resultaat op het sociaal domein, van afgerond € 2,9 miljoen, niet in onderstaande tabel zichtbaar, omdat dit bedrag conform besluitvorming is toegevoegd aan de reserve sociaal domein. Dit is wel toegelicht in de programma-analyse bij programma 3 Zorg (pagina 56 van dit boekwerk). Daarnaast zijn de programma-analyses minder cijfermatig en meer beleidsmatig en vanuit politieke relevantie opgezet dan in het verleden het geval was. Vanuit dit oogpunt zijn dus niet per definitie alle budgettaire verschillen terug te vinden in de programma-analyses.

Ten slotte wordt opgemerkt dat sommige afwijkingen met een structureel karakter naar de toekomst toe toch budgettair neutraal kunnen zijn, omdat die afwijkingen meegenomen worden bij tariefsaanpassingen (bijvoorbeeld afwijkingen bij verwerkingskosten van huisvuil en bij kosten van de milieustraat; deze worden verwerkt in het tarief van de afvalstoffenheffing). De "s" geeft aan dat het een structureel financieel resultaat is en "e" geeft aan dat het een eenmalig financieel resultaat is.

2 Financiële positie

Grootste budgettaire verschillen t.o.v. de geraamde bedragen 2016		Afwijking
Pr. 1	Lagere lasten onderhoud plantsoenen (e)	187.000
Pr. 1	Nadeel op on- en off-street parkeren (e)	-153.000
Pr. 2	Nadeel op exploitatie stadskermis (e)	-115.000
Pr. 3	Lagere uitgaven uitvoering Wmo huishoudelijke zorg en individuele voorzieningen (Wmo "oude" taken) (e)	490.000
Pr. 3	Hogere lasten uitkeringen bijstand (s)	-366.000
Pr. 3	Nadeel bijzondere bijstand minima beleid (e)	-84.000
Pr. 5	Nadeel op afgesloten projecten en voorzieningen grondexploitatie (e)	-1.249.000
Pr. 5	Incidentele exploitatiebijdrage afgesloten grexten (e)	-74.000
Pr. 5	Nog te betalen vakantiegeld (juni-dec 2016) door de invoering IKB 2017 (e)	-1.215.000
Pr. 5	Lagere incidentele lasten AZC (e)	178.000
Pr. 5	Hogere baten door afwikkeling Escrow vennootschap (e)	106.000
Pr. 5	Niet gerealiseerde bezuiniging FLOW (stelpost) (e)	-240.000
Pr. 5	Budget personele knelpunten en budget bewust belonen niet aangewend (e)	178.000
Pr. 5	BTW-claim reinigingsrecht t/m 2016	-179.000
Pr. 5	BTW-claim (BCF) 't College	-363.000
Pr. 5	Vrijval voorziening bodemsanering (e)	387.000
Pr. 5	Vervallen voorfinanciering regeling brandweer i.v.m. harmonisatie	-158.000
AD	Hogere algemene uitkering (e)	236.000
AD	Lagere opbrengsten OZB (e)	-262.000
AD	Lagere opbrengsten toeristenbelasting (e)	-59.000
Div.	Hogere lasten outsourcing openbaar gebied	-57.000
Div.	Lagere kapitaallasten	803.000
Div.	Per saldo voordeel verkopen vastgoed (e)	538.000
Div.	Hogere doorbelasting apparaatskosten naar exploitatie door lagere toerekening van apparaatskosten aan kapitaalkredieten (e)	-262.000
Div.	Mutaties reserves:	
	Lagere toevoeging aan reserves: 2.790.000	
	Lagere aanwending reserves: -1.498.000	
	Hogere toegerekende rente: -1.532.000	-240.000
Div.	Overige verschillen	-83.568
	Totaal	-2.056.568

Bestemming jaarrekeningresultaat

Zoals hiervoor aangegeven is het gerealiseerde resultaat van deze jaarrekening € 36.404,-- voordelig.

Voorstellen tot bestemming van het overschot	Afwijking
- Gerealiseerd voordelig resultaat 2016.	-36.404
- Budgetoverheveling 2016 naar 2017: in verband met afkoopsom contract en verrekening van gemaakte kosten, voortvloeiend uit beëindiging contract externe scanvoorziening met de Risse Groep/Karmac Informatie en Innovatie B.V.. Per 1-9-2016 is de opdracht verstrekt aan Karmac voor digitalisering aanwas papieren bouwdoossiers. Uitvoering van de opdracht is in 2016 niet gerealiseerd door de (technische) ontvlechting van de externe scanvoorziening bij de Risse Groep en inrichten/testen van het scanproces bij Karmac. Hierdoor is geen gebruik gemaakt van het beschikbare budget in 2016. De opdrachtwaarde betreft € 40.000,--.	40.000
- Budgetoverheveling 2016 naar 2017: voor onverwachte kosten en bijzondere projecten op het AZC dient nog een bedrag gereserveerd te worden van € 100.000,--. Het te ontvangen bedrag via de algemene uitkering (faciliteitenbesluit opvangcentra) in 2017 is niet toereikend voor de te maken kosten in 2017.	100.000
- Voorgesteld wordt het negatieve resultaat van de verrekeningen ad € 1.249.125,-- op de projecten grondexploitatie (grexen) te dekken uit de inkomensreserve risicobuffer grondexploitaties (R2145).	-1.249.125
- Enkele reserves gerelateerd aan de grondexploitatie kunnen afgesloten worden. De reserves "economische activiteiten" (R2323) ad € 28.904,-- en "toekomstige afwaardering bouwgrondexploitatie"(R2144) ad € 5.650.000,-- vallen vrij. Het bedrag van R2323 (€ 28.904,--) en van R2144 (€ 3.335.670,--) wordt gestort in de reserve "risicobuffer bouwgrondexploitatie" (R2145). Deze transactie (€ 3.364.574,--) verloopt dus neutraal. Het restant van R2144 ad € 2.314.330,-- valt volledig vrij. Per saldo betekent het afsluiten van genoemde reserves een voordeel voor de algemene dienst van € 2.314.330,--.	-2.314.330
- Conform het aangenomen amendement II.A.3. bij de behandeling van de begroting 2017 wordt eenmalig € 50.000,-- beschikbaar gesteld voor de financiering van initiatieven om mensen één op één naar werk begeleiden in 2017.	50.000
- Friciekosten Punt Welzijn. Op basis van Kiezen met Visie is invulling gegeven aan een structurele bezuiniging. Als gevolg hiervan zijn frictiekosten personeel ontstaan.	90.000
- Op grond van de voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording dient de voorziening bodemsanering omgezet te worden naar een reserve. De vorming van deze reserve verloopt via de bestemming rekeningresultaat.	386.742
- Algemene reserve: De resterende resultaatbestemming 2016 bedraagt hierdoor € 2.933.117,-- voordelig. Daarom wordt bij de resultaatbestemming 2016 voorgesteld het ontstane eenmalige overschot ad € 2.933.117,-- toe te voegen aan de algemene reserve. Dit conform het coalitieakkoord en Kiezen met Visie.	2.933.117
Restant resultaatbestemming 2016	0

3

Programma-verantwoording

1. Woonklimaat
  2. Economie
  3. Zorg
  4. Participatie
  5. Financiën
- Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Programma 1 Woonklimaat

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, G.Gabriels, M.van den Heuvel, P.Sterk

Visie

In Weert blijft het ook in de toekomst prettig wonen voor iedereen. Er zijn voldoende woningen voor onze huidige bewoners, maar ook voor nieuwkomers, gelegen in een aantrekkelijke duurzame groene leefomgeving. Om in te spelen op demografische ontwikkelingen, duurzaamheidsambities en op de verschillende behoeften van bevolkingsgroepen ontwikkelen wij samen met partners nieuwe landelijke en stedelijke woonmilieus met een hoge kwaliteit van de openbare ruimte en woningen. Daarnaast vindt wijkvernieuwing plaats en blijft het wonen in de dorpen aantrekkelijk. Compact, overzichtelijk, warm en gezellig met een passend voorzieningenniveau. Duurzaamheid staat hoog in het vaandel. Wij stimuleren mensen om de fiets te pakken, maar ook met het openbaar vervoer of de auto dienen bestemmingen gemakkelijk bereikt te worden. We zijn trots op het groene karakter van onze wijken en het bijzonder mooie buitengebied. Om aan deze kwaliteit recht te doen, wordt er verder gewerkt aan het verstevigen en uitbreiden van deze groenkwaliteit. Natuur en landschap, agrarisch grondgebruik, cultuurhistorie en toeristisch-recreatieve ontwikkelingen bestaan in harmonie met elkaar en versterken elkaar waar mogelijk.

Wat willen we bereiken in de periode 2015 - 2018

Woonklimaat	
1. Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)	(Ver)bouwen naar behoefte Wijkvernieuwing
2. Kwaliteit woonomgeving	Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover Verdere vergroening Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen Weert-West
3. Cultuurhistorie	Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed
4. Duurzaamheid	Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak Energie neutrale gemeente in 2050
5. Natuur en landschap	Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen
6. Infrastructurele voorzieningen	Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid Behouden/verbeteren openbaar vervoer/buslijnen

Wat hebben we er voor gedaan?

1. Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)

(Ver)bouwen naar behoefte

We hebben ons voorgenomen te voorzien in de woonbehoefte van verschillende doelgroepen, waarbij we een toenemende vraag zien van jongeren/starters, vergunninghouders en kwetsbare inwoners uit de maatschappelijke opvang.

In 2016 zijn 142 woningen toegevoegd aan onze woningvoorraad. Het betreft onder andere 62 sociale huurwoningen, waarvan er 30 in de vorm van tijdelijke huurwoningen gerealiseerd zijn. Wonen Limburg en Woningstichting St. Joseph hebben in 2016 maar liefst circa 70 huurwoningen beschikbaar gesteld voor de huisvesting van vergunninghouders. Weert heeft de hoge taakstelling van 2016 (125 alsmede 17 achterstand per 1-1-2016) voor de huisvesting van vergunninghouders ruimschoots gehaald. Er is zelfs een surplus gerealiseerd van 9. Kwetsbare inwoners worden, evenals de vergunninghouders, bij voorkeur verspreid over de woonwijken en vooral in de bestaande woningvoorraad gehuisvest. Verder zijn er in 2016, voor starters die hun eerste woning kopen, 43 startersleningen verstrekt. Monitoring van starters die voor de eerste keer een woning huren of kopen vindt anderszins niet plaats.

In 2016 zijn het verzorgingshuis Van Berlo Heem met de torenflat en het zorgcomplex De Wei-er gesloopt. Dit zijn gezamenlijk 63 woningen en 187 onzelfstandige eenheden.

In Vrouwenhof zijn 52 woningen opgeleverd en in Laarveld 11 woningen. In de begroting is aangegeven dat we open staan voor ontwikkelingen, zoals zorgvilla's. In 2016 is een zorgvilla gerealiseerd in een bestaande woning aan de Tuurkesweg. Stichting PGZ levert hier 24-uurs zorg aan 12 kwetsbare kinderen, die hier wonen.

We stemmen de planvoorraad af op de behoefte. Dit is een actiepoint uit de structuurvisies "Weert 2025" en "Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg" alsmede het "Meerjarenperspectief grondexploitaties". Dit doen we onder andere door de herziening van bestemmingsplannen. In 2016 is de planvoorraad hierdoor met 142 woningen verminderd.

In de structuurvisie "Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg" is opgenomen dat Weert in de periode 2014 tot en met 2017 (netto) 360 woningen realiseert en voor 455 woningen de bouwmogelijkheden schrappt. In de periode 2014 tot en met 2016 zijn netto 195 woningen gerealiseerd (344 woningen gerealiseerd en 195 woningen gesloopt/onttrokken) en zijn voor 388 woningen de bouwmogelijkheden geschrapt.

Het aantal inwoners is in 2016 toegenomen met 479, zodat Weert per 31 december 2016 49.576 inwoners heeft. Een deel van de grote toename is het gevolg van het AZC en de hoge taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders. Weert heeft 151 vergunninghouders gehuisvest in 2016. Het geboortetekort kwam in 2016 uit op -20.

Wijkvernieuwing

We stellen samen met onze partners stadsdeelvisies op. Hierin wordt inzicht gegeven in de te maken keuzes op het gebied van onder andere wijkvernieuwing, voorzieningen, rioolvervanging en vergroening van de openbare ruimte. In 2016 is de stadsdeelvisie "Weert-Zuid" vastgesteld. Deze visie is samen met Wonen Limburg opgesteld. Bij het traject is een grote groep van inwoners, professionals, belangenorganisaties en stakeholders betrokken geweest. Aan de stadsdeelvisie is een uitvoeringsprogramma verbonden. Met de uitvoering is in 2016 gestart. Zo heeft Wonen Limburg de stenige entrees bij de appartementen aan de Gruttolaan, Graspieper en Groenling aangepakt. Daarnaast hebben de gemeente en Wonen Limburg een rommelige achterkantsituatie aan de Gruttolaan aangepakt. Het onderzoek naar de toekomst van de maatschappelijke voorzieningen in de wijk Moesel loopt. Wonen Limburg heeft een onderzoek naar de toekomst van 650 portieketageflats zonder lift opgestart. Er is een planning gemaakt voor de rioolvervanging in de wijk Keent en de wijk Moesel en ten aanzien van armoede heeft een minimagroep zelf een wegwijsboekje opgesteld.

2. Kwaliteit woonomgeving

Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover

De dienstverlening naar de burgers over de kwaliteit van de fysieke openbare ruimte is verder verbeterd. De kleine ergernissen over het onderhoud aan de openbare ruimte zijn adequater afgehandeld. De behandeling wordt gemonitord en de afhandelingstermijnen zijn verder teruggebracht. In 2016 zijn in totaal 7.328 meldingen over de openbare ruimte ontvangen. In het voorgaand jaar 2015 heeft de gemeente 5.633 meldingen ontvangen. De toename van het aantal meldingen is aan een aantal zaken te relateren. In het 1ste kwartaal van 2016 zijn alle ondergrondse containers voor restafval gereviseerd. Tijdens dit groot onderhoud zijn alle containers afsluitbaar gemaakt, met als gevolg dat de gemeente 1.020 meldingen over de toegang van de containers heeft ontvangen. Verder is de toename het gevolg van meldingen over wortelopdruk, de uitvoering van het groenonderhoud (hagen en gazons) in de beginfase van het nieuwe contract (uitbreiding areaal) en wateroverlast na hevige regenval in juni 2016. Van de meldingen wordt 60% binnen een week opgelost. De resterende 40% wordt doorgaans binnen de gestelde termijn van twee weken afgehandeld. De uitvoering kan meer tijd vergen in verband met het clusteren van de operationele uitvoering. Op het einde van het jaar waren 115 meldingen nog in behandeling, waaronder recent ontvangen meldingen (1,5 % van het totaal).

De communicatie met de melders is verder verbeterd. Alle meldingen openbare ruimte waarbij de melder aangeeft direct contact te willen met de behandelaar zijn persoonlijk bezocht of hebben telefonische terugkoppeling ontvangen.

Ook het afgelopen jaar is prioriteit gegeven aan het wegnemen van ernstige onvlakheden in de bestratingen. De ernstige schades die leiden tot onveilige situaties zijn hersteld.

Het volledige areaal aan onverharde wegen is opnieuw onder profiel gebracht, waardoor de waterafvoer is verbeterd en er minder kuilen ontstaan in de wegen. Deze activiteiten zijn ecologisch verantwoord uitgevoerd, waarbij rekening is gehouden met het ecologisch bermbeheer in het buitengebied. Het aantal klachten over de toestand van de onverharde wegen is aanzienlijk afgenomen. Daarnaast is op basis van de weginspectie preventief en correctief onderhoud uitgevoerd aan de asfaltverhardingen. De weginfrastructuur is op diverse plaatsen verbeterd waarbij tegelijkertijd een duidelijkere weginrichting is aangebracht. Hierdoor is de verkeersveiligheid verhoogd en is met name aan de langzame verkeersdeelnemer, voetganger en fietser, een veiligere plaats op de weg geboden.

Het Waterketenplan en het gemeentelijk rioleringsplan is samengesteld en bestuurlijk vastgesteld. Het beheerplan "Waterlichamen" is opgesteld en aan de hand daarvan worden structurele uitvoeringsmaatregelen genomen om wateroverlast bij oppervlakte wateren (sloten, waterpartijen) te voorkomen. Het onderhoudsproject voor de waterlopen is opgestart met het uitbaggeren van de waterpartijen in de wijk Molenakker. De bergingscapaciteit voor overtollige rioolwater is aanzienlijk vergroot met de aanleg van de groene bergboezem aan de Koekoeksweg. Deze berging is duurzaam uitgevoerd met de aanleg van een natuurlijk filtersysteem waarbij afvalwater verantwoord wordt geloosd op de Leukerbeek. Hierdoor is vervuiling van belendende percelen in het stroomgebied van de Leukerbeek niet meer mogelijk.

In de wijk Heiligenbuurt heeft een grootschalige rioolvervanging en herinrichting van de openbare ruimte plaatsgevonden. Het hemelwater is afgekoppeld van de vuilwaterafvoer en wordt in het gebied geïnfiltreerd naar het grondwater. De woonstraten zijn voorzien van een nieuwe inrichting met toepassing van bestaande en nieuwe bestratingmaterialen, een aanpassing van het openbaar groen en duurzame LED straatverlichting. Op diverse locaties is conventionele openbare straatverlichting vervangen door duurzame LED straatverlichting.

De Reinigingsdienst Weert heeft de uitvoerende taken op het gebied van een schone stad uitgevoerd. Middels een enquête bij het burgerpanel is een beeld gekregen over de ervaringen van de burgers over onder meer de afvalinzameling en het reinigen van de straten en pleinen. De resultaten uit deze enquête laten een redelijk positief beeld over de afvalinzameling zien. De tevredenheid over het inzamelen van afval bij verzamelpunten in de wijken is verbeterd met een 5% hogere score dan in 2015. De Reinigingsdienst werkt aan de verbeterpunten om de klanttevredenheid te verhogen. De ontevredenheid over de straatreiniging van de openbare ruimte is met 10 % afgenomen.

In 2016 zijn de bovengrondse inzamelcontainers voor glas en PMD-afval gerenoveerd en voorzien van een nieuwe kleur en logo. Dit geeft een rustig en verzorgd beeld in de openbare ruimte.

Verdere vergroening

In de wijk Heiligenbuurt is in samenspraak met de bewoners een nieuw ontwerp gemaakt voor de openbare ruimte, waarbij er meer ruimte is gekomen voor groen en bomen. Het beplantingsplan is met de bewoners besproken. De aanleg van dit groen vindt in het voorjaar van 2017 plaats. Vergroening in de wijk Keent is nog niet aan de orde. Het project is fysiek nog niet gestart.

Daarnaast worden ruimtelijke ontwikkelingen benut om het aanwezige groen een kwaliteitsimpuls te geven, zoals de omgeving van KEC, centrumgebied Leuken, Weert-West en wijkpark Fatima.

De planvoorbereiding voor de rioolrenovatie in de wijk Keent is in het 3de kwartaal van 2016 opgestart. De nodige onderzoeken (bodem, milieu, water) zijn uitgevoerd. In het voorjaar van 2017 wordt het planproces met wijkraad, buurtbewoners en betrokkenen opgestart.

Voor de ontwikkelingen van KEC en wijkpark Fatima zijn de inrichtingsplannen opgesteld in overleg met direct belanghebbenden, omgeving en wijkraad. Deze plannen zijn nog niet tot uitvoering gebracht. Het landschapsplan Weert-West is in concept gereed en wordt in het voorjaar van 2017 besproken met de omgeving. In het centrumgebied van Leuken is de directe schoolomgeving van het IKC heringericht. Met de plaatsing van het geluidsscherm bij Boshoven is de bermzone heringericht tot buurtgroen.

Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte

In 2016 zijn er meerdere initiatieven geweest om de huidige speellocaties op te waarderen en/of te renoveren. Er is zelfs een speellocatie bijgekomen waar de bewoners zelf de speeltuin onderhouden. Dit in samenwerking met Wonen Limburg en Woningstichting St. Joseph. Uitgangspunt bij elk initiatief is geweest, dat er eigen inbreng van de bewoners moest plaats vinden. Dit in de vorm van cofinanciering, inzet van mensen of sponsering in materiaalkosten of inzet van materieel. Deze initiatieven zijn gebeurd in de speelvoorziening aan de Rectorijstraat (aanleg Kabelbaan-cofinanciering en zelfwerkzaamheid), speelvoorziening aan de Vrinssenstraat in Stramproy. De gehele speelvoorziening is opnieuw ingericht (cofinanciering, zelfwerkzaamheid door de buurt, sponsering en het werven van subsidies). Ook is de speelvoorziening aan de Johanna van Meurstraat aangelegd (cofinanciering met Wonen Limburg, de bewoners onderhouden de speeltuin, maaien, papier ruimen en dergelijke).

Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen

We hadden tot doel om braakliggende terreinen actief in te zetten voor buurtinitiatieven/burgerinitiatieven (onder andere sport en spel, groen, energie) om de sociale cohesie, educatie en biodiversiteit in het stedelijk gebied te versterken. In 2016 hebben we medewerking verleend aan de verdere uitbouw van het wijkpark Leuken en de inrichting van het wijkparkje de Wei-er, initiatieven van respectievelijk wijkraad Leuken en Biest en Stichting Groen Weert.

Weert-West

In maart 2016 is de voormalige Van Horne Kazerne door de gemeente aangekocht van het Rijk en vervolgens weer direct doorverkocht aan Horne Quartier (HQ). HQ is een private belegger die plannen heeft uitgewerkt om de voormalige kazerne weer te vullen met diverse maatschappelijke functies, zo veel mogelijk met een bovenregionale relevantie. Ultimo 2016 was het complex voor ongeveer 60% in gebruik, waarvan het COA één van de gebruikers is. In het voorjaar van 2016 is een agrarisch bouwperceel in het gebied Weert-West ter plaatse van het voormalig Bisschoppelijk College verkocht. In de loop van 2016 is een nieuwe springstal/stoeterij opgericht, welke begin 2017 in gebruik is genomen. Gedurende geheel 2016 heeft een kwartiermaker voor de onderwijscampus voor het hippische onderwijs, met subsidie van de provincie Limburg, afspraken gemaakt met de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (KNHS) over het starten van enkele opleidingen in Weert. Deze zijn in augustus 2016 dan ook van start gegaan. Verder heeft deze kwartiermaker een business case uitgewerkt om in september 2017 te starten met de hippische opleidingen aan het Citaverde in Weert. Het betreft een business case om onderwijsfaciliteiten op betaalbare basis operationeel te hebben om uiteindelijk circa 200 Mbo-studenten in Weert in een hippische opleiding te hebben (vier studiejaar en circa 50 studenten). In 2016 zijn nadere afspraken gemaakt met de Stichting Provisus over de grondruil, waarbij de Lichtenberg (theater, tennispark plus verschillende gebouwen)

worden geruild met het voormalige sportveld van het voormalig Bisschoppelijk College. Deze ruil wordt naar verwachting in het voorjaar 2017 geëffectueerd, waarmee de weg vrij is om te starten met de herstellinvestering van het Lichtenbergcomplex.

In 2016 is gestart met het opstellen van een ontwikkelkader voor Weert-West om enerzijds een inspiratiedocument en anderzijds een toetsingskader te hebben voor nieuwe ontwikkelingen in het gebied. In het voorjaar van 2017 zal dit document ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. In 2016 is met straalbedrijf Cuypers de verplaatsing van het bedrijf door ARK uitonderhandeld, waardoor ruimte ontstaat om in de toekomst, ten aanzien van het Landgoed Les Beaux Champs, (her)gebruiksplannen te ontwikkelen.

In 2016 is gewerkt aan het inrichtingsplan voor de CZW, de feitelijke inrichting na het afronden van de concessie. Dit inrichtingsplan zal in de eerste helft van 2017 aan de raad worden aangeboden. Wel is afgesproken dat het Dagstrand reeds in 2017 zal worden opgeleverd.

3. Cultuurhistorie

Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht

In 2016 is een museumvisie ontwikkeld en ter inzage gelegd. Vaststelling heeft niet in 2016 plaatsgevonden. Al naar gelang de beslissing van de raad kan de visie verder worden uitgewerkt. De visie is in januari 2017 vastgesteld.

Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed

We ondersteunen activiteiten die bijdragen aan een versterking van de beleving van het cultureel erfgoed. De Open Monumentendag en de Weerter Erfgoedprijs zijn gecontinueerd. De 30^e editie van de Open Monumentendag trok weer duizenden bezoekers. Grote activiteiten van afgelopen jaren, zoals de Lichtenberg Experience buiten beschouwing gelaten, zet de stijgende lijn van bezoekersaantallen door. Voor de Erfgoedprijs is het bereik vergroot van het gebouwde erfgoed tot het totale erfgoed, inclusief roerend en immaterieel erfgoed. In 2016 zijn ruim 500 publieksstemmen uitgebracht; dat is tweemaal zoveel als in 2015.

Om de kennis over ons cultureel erfgoed te vergroten en toegankelijk te maken voor het publiek, is een tabblad monumenten toegevoegd aan de website van het Erfgoedcluster Weert (www.erfgoedhuisweert.nl). Daar zijn alle gegevens over de geregistreerde rijks en gemeentelijke monumenten verzameld. Ook alle gegevens van de beschermde stads- en dorpsgezichten zijn daar te vinden. Dit betreft niet alleen de redengevende omschrijving, maar ook historische en actuele foto's en verhalen over de objecten.

Er is een erfgoedstichting in oprichting tot behoud van het erfgoed in breed perspectief. In het verleden zijn meerdere stichtingen opgericht voor het behoud van specifieke monumenten, waaronder stichting Behoud de Lichtenberg, de Molenstichting Weerterland, stichting Martinus Monument en stichting Paterskerk.

We stimuleren herbestemming van monumenten en voeren het monumentenbeleidsplan uit. De restauratie van het Fatima Huis is succesvol afgerond. Een subsidieaanvraag voor herstel en opnieuw in gebruik nemen van het openluchttheater van de Lichtenberg is ingediend bij de provincie, maar helaas niet gehonoreerd. Een nieuwe aanvraag wordt voorbereid. Voorbereidingen worden getroffen voor restauratie en herbestemming van het ernstig vervallen landhuis Les Beaux Champs. Bij graafwerkzaamheden op de Markt is waarschijnlijk een middeleeuwse waterput aangetroffen. De mogelijkheden om deze weer zichtbaar te maken in het stadsbeeld zijn verkend en een projectleider is aangesteld.

4. Duurzaamheid

Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak

Het beleidskader en de communicatievisie worden dagelijks tot uitvoering gebracht. In samenwerking met de Midden-Limburgse gemeenten is een (concept)visie opgesteld voor zowel duurzame opwekking als besparing. Aanvullend komt er een afwegingskader zonne-energie. Duurzame opwekking van energie wordt gerealiseerd middels een verkenning en het vaststellen van uitgangspunten voor windenergie. Voor zonnenvelden zijn er twee locaties in beeld, die momenteel serieus onderzocht worden en zijn voor twee agrarische bouwkvelds plannen voor zonnepanelen binnen het bouwblok. De SDE subsidie voor zonnepanelen op de 4 grootste gemeentelijke daken is toegekend. Aanvullend worden van deze 4 gebouwen en nog 13 andere gebouwen alle mogelijk te nemen subsidiabele maatregelen in kaart gebracht. In samenwerking met Alliander en de RWZI in Weert is de haalbaarheid van een warmtenet onderzocht. Wellicht dat een kleinschalig begin een rendabel business plan geeft. LED verlichting wordt in twee etappes grootschalig toegepast binnen straatverlichting. Elektrisch rijden wordt gestimuleerd en er is een digitaal energieloket voor de particulier die zijn huis duurzaam wil (ver)bouwen. Een VNG versnellingsaanpak is gehonoreerd in samenwerking met WeertEnergie om Moesel en Altweeterheide energieneutraal te maken. Aanvullend is het Interregproject See2Do gehonoreerd om in deze wijken de huizen thermografisch in beeld te brengen. Ter bewustwording was er de opening van een groen en duurzaam Raphaëlpad en de lancering van de website HeerlijkWeert. De groene dakenkaart is opgeleverd en het eerste groene dak in Weert is een feit.

Energie neutrale gemeente in 2050

In het beleidskader "Duurzame Ontwikkeling 2014-2020" is de ambitie uitgesproken om in 2050 energieneutraal te zijn. Het beleidskader bevat een doelstelling voor het besparen van energie en het opwekken van energie voor de periode tot 2020. Aansluitend is begin 2015 een communicatievisie opgesteld. Het beleidskader en de communicatievisie zijn ontsloten via de website. Onderliggend aan het beleidskader is er een planning en een uitvoeringsplan. Dit behelst diverse projecten met ieder een eigen planning, budget en looptijd. Halverwege 2017 en in 2021 wordt de klimaatmonitor uitgevoerd om de realisatie van deze doelstellingen te monitoren.

5. Natuur en landschap

Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden

We hadden ons voorgenomen om een verbeter- en veiligheidsplan voor betere toegankelijkheid van de natuurgebieden te realiseren. In het najaar van 2016 is een compromisplan voorgelegd bij terrein behorende organisaties en bij belangengroeperingen voor de begrazingsgebieden < 100ha. Het compromisplan gaat uit van het plaatsen van alternatieve diersoorten voor begrazing aangevuld met terreinmaatregelen (poortjes, paden, afschermdende beplantingen, etcetera) voor een betere toegankelijkheid. De uitvoering hiervan is in het najaar van 2016 reeds opgestart. Eind 2016 is een opstart gemaakt voor het verbeterplan voor de begrazingsgebieden > 100 ha. Dit wordt in het voorjaar van 2017 afgerond.

Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen

In 2016 was ons doel om de Natuur- en landschapsvisie vast te stellen met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma. Daarnaast wordt de samenwerking met NMC, Imkersvereniging en Molentichting opgezocht om uitvoering te geven aan meer biodiversiteit en aandacht voor bijen in het stedelijk gebied.

De Natuur- en landschapsvisie is in het 4de kwartaal 2016 vastgesteld. Gekoppeld aan de visie is een concept-uitvoeringsprogramma opgesteld, dat in het voorjaar van 2017 in overleg met de participatiegroep Groen uitgewerkt wordt en deels tot uitvoering wordt gebracht.

In het voorjaar van 2016 is het St. Raphaëlpad ingericht als bij-vriendelijke tuin. In de wijken Leuken en Biest zijn bijenkasten geplaatst waar door imkers toelichting wordt gegeven. De Molenstichting heeft de molenbergen als bij-vriendelijke omgeving ingericht.

6. Infrastructurele voorzieningen

Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid

In kader van het verbeteren van de verkeersveiligheid zijn in 2016 op de St. Jozefslaan, ter hoogte van de Brede School Markeent, verkeersmaatregelen getroffen.

Daarnaast zijn aanpassingen verricht op de Burcht in de wijk Boshoven ter hoogte van de schoolomgeving van de Uitkijktoren en de Odaschool.

Op het gebied van gedrag met betrekking tot verkeersveiligheid zijn de volgende projecten uitgevoerd:

- Op basisscholen:
  - verkeersles;
  - dode hoekproject;
  - reflectionday;
  - schoolkwis;
  - verkeersexamen.
- Fietsverlichtingsactie op middelbare scholen.
- Caravankeuring.
- Wij gaan weer naar school.

Behouden / verbeteren openbaar vervoer / buslijnen

Eind 2016 is de nieuwe openbaar vervoerconcessie van de provincie Limburg in werking getreden. In de nieuwe concessie zijn enkele buslijnen in de gemeente Weert gewijzigd. Door deze wijziging heeft de provincie twee nieuwe bushaltes gerealiseerd aan de Maaseikerweg ter hoogte van Tungalroy. Er zijn echter ook bushaltes vervallen, namelijk in Stramproy bij de grens met België en de haltes in Graswinkel (geen openbaar vervoer meer in Graswinkel). De bushalte bij het College wordt nog aangedaan door Bravo–twee keer per dag-Arriva doet deze bushalte niet meer aan. De staddienst is van een half uur frequentie naar één uur frequentie gegaan, behalve lijn 1 naar de wijk Boshoven. Deze rijdt ieder half uur.

Het buslijnnet zorgt er voor dat het centrum, het NS station en het ziekenhuis goed bereikbaar zijn. Er wordt met Arriva onderhandeld over een regeling om meer gebruikers van het doelgroepenvervoer toe te leiden naar het openbaar vervoer.

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2016 en wat is de realisatie?

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Woningbouwprogramma (volkshuisvesting)	(Ver)bouwen naar behoefte	Oplevering nieuwbouwwoningen	142 woningen opgeleverd, waarvan 62 huurwoningen en 80 koopwoningen. Er zijn 67 woningen en 187 plaatsen onzelfstandige woonruimten gesloopt.
		Starters die woonruimte hebben gevonden	Er zijn 43 startersleningen verstrekt in 2016. Starters kunnen zowel een huur- als een koopwoning betrekken. Het betrekken van een koopwoning gebeurt vaak zonder starterslening. Monitoring hiervan vindt niet plaats.
		Herbestemming leegstaande panden	In 2017 zijn 5 woningen toegevoegd als transformatie van leegstand vastgoed. Plannen voor nog eens 47 woningen in 3 panden zijn concreet. Onderzoeken in meer panden lopen.
		Pilot tijdelijke woningen	30 tijdelijke woningen gerealiseerd en 7 in aanbouw per ultimo 2016.
		Aantal vervallen bouwmogelijkheden	De planvoorraad is met 142 woningen verminderd door vervallen bouwmogelijkheden.
	Wijkvernieuwing	Stadsdeelvisie "Weert-Zuid met uitvoeringsprogramma"	De stadsdeelvisie "Weert-Zuid met uitvoeringsprogramma" is vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma is ter hand genomen.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Kwaliteit woonomgeving	Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover	Gedifferentieerd kwaliteitsbeeld openbare ruimte afgestemd met onze inwoners naar het belang van de locatie	Herinrichting Heiligenbuurt is interactief tot stand gekomen. Bezuinigingen op onderhoud openbaar groen heeft een interactief proces doorlopen.
		Verbeterde klantgerichtheid en klanttevredenheid bij onze inwoners	Behandelingstijd per melding is korter geworden. Met melders wordt de tevredenheid over afhandeling besproken. Burgerpanel meting gehouden.
	Verdere vergroening	Reconstructie Keent en afronding reconstructie Heiligenbuurt	Reconstructie Keent is nog niet in uitvoering. Het groen in de Heiligenbuurt wordt in het voorjaar van 2017 aangelegd. Parkstrook Boshoven is gerealiseerd.
	Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte	Burgerinitiatieven in openbare ruimte	3 burgerinitiatieven. Speeltuim Vrinssenstraat met bewoners gerenoveerd. Met

			buurtbewoners toestellen opgeknapt en verplaatst. Extra speelvoorziening op Johanna van Meurstraat gerealiseerd, extra kabelbaan aangelegd op speeltuin Rectorijstraat.
	Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen	Een tijdelijk initiatief voor een leeggekomen plek	Parken Lueëkerpark en de Wei-er zijn in uitvoering.
	Weert-West	Openstellen theater De Lichtenberg voor publiek	Het theater is opengesteld tijdens de Open Monumentendag op 11 september.
		Exploitatiestrategie complex De Lichtenberg	Standpunt ingenomen dat exploitatie door derden kansrijker is. Exploitatierisico's bij de gemeente niet wenselijk geacht.
		Bestemmingsplan waarbinnen ruimte is voor hippische sport	Gestart met opstellen ontwikkelkader, de voorloper van het t.z.t. op te stellen bestemmingsplan.
		Uitvoering intentieverklaring Lichtenberg	Vorbereidingen zijn getroffen om in Q2 2017 de grondruil te effectueren.
		Nieuwe (tijdelijke) bestemming Van Hornekazerne of zicht daarop	Voormalige kazerne is privaat eigendom geworden en inmiddels voor 60% gevuld met nieuwe (boven)regionale maatschappelijke functies.
		Verkoop Boostenzalen	Niet verkocht; verkoop dient te passen in de totale (hippische campus) ontwikkelingen.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Cultuurhistorie	Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	Een nieuwe museumvisie opgesteld in samenwerking met belanghebbenden en geïnteresseerden	Het ontwerp "museumvisie" is opgesteld. De visie leidt in 2017 tot een kredietvoorstel.
	Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	Organiseren Open Monumentendag	Gevarieerd aanbod met 22 opengestelde monumenten en bijna 7.000 bezoeken.
		Uitreiken Erfgoedprijs	10 nominaties voor beste erfgoedinitiatief en meer dan 500 publieksstemmen, tevens dankbaarheid van betrokken vrijwilligers voor de waardering.
		Dialogo op sociale media	Facebook Erfgoed in Weert: bijna 300 pagina-likes, met een bereik tot circa 3.000 mensen.
		Beschikbaar stellen gegevens erfgoed	Webpagina's over de monumenten en gezichten worden gevuld (62 rijksmonumenten, 175 gemeentelijke monumenten en 13 gezichten); volgend jaar gegevens over aantal bezoekers.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Duurzaamheid	Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	Duurzaamheid is een integraal onderdeel van	Duurzaamheids- en participatieparagraaf als onderdeel van ieder voorstel.

3 Programma-verantwoording

		beleidsplannen en bestuurlijke besluiten	
		Samenwerking met WeertEnergie en Limburgse gemeenten	Energieloket en -coaches i.s.m. WeertEnergie, grensoverschrijdende zoeklocaties windenergie, VNG versnellingsaanpak Moesel en Altweerderheide in samenwerking met WeertEnergie, deelname aan V&G coalitie en SML samenwerking (Visie op energie).
		Ondersteuning diverse duurzaamheidsinitiatieven en markten	Opening Groen Raphaëlpad, lancering website Heerlijk Weert, flyer en lancering 13 groene en duurzame acties, bezoeken diverse bijeenkomsten en markten.
		Uitvoering concrete projectplannen in samenwerking met externe partijen	Uitvoering 20 projecten per jaar binnen 5 thema's met als doel bewustwording, energiebesparing en duurzame opwekking.
		Deelname aan subsidietrajecten	Toekenning SDE subsidie zonPV 4 gemeentelijke daken, Interreg thermografie part. woningbouw See2DO, VNG versnellingsaanpak Warm Wonen Weert, programma DuurzaamDoor provincie Limburg, green deal elektrische laadpalen, deelname stroomversnelling.
		Vastgesteld communicatieplan en vergroten draagvlak	Duurzaamheidsspel intern, bijeenkomsten rondom thermografie met dorps- en wijkraden, duurzaamheidskalender, 5 bewustwordingsactiviteiten.
Energie neutrale gemeente in 2050	Beleidskader "duurzame ontwikkeling 2014-2020" met heldere ambitie en doelstelling, in lijn met elkaar en het nationaal energie-akkoord. De klimaatmonitor monitort behaalde resultaten	Een vastgestelde ambitie voor 2050 en een concrete doelstelling voor de looptijd van het beleidskader.	

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Natuur en landschap	Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden	Verbeter- en veiligheidsplan natuurgebieden uitgevoerd	Verbeterplan voor begrazingsgebieden <100 ha is in uitvoering. Verbeterplan voor begrazingsgebieden >100 ha is in voorbereiding.
	Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	Landschapsvisie opgesteld Opstellen plan van aanpak "Weert zoemt"	Natuur- en landschapsvisie is vastgesteld. Plan van aanpak is opgesteld en in uitvoering.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Infrastructurele voorzieningen	Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid	Veilige schoolroutes/veilige fietsroutes	Schoolomgevingen Markeent, de Uitkijktoren, Odaschool en bij de Burcht zijn aangepast.

3 Programma-verantwoording

		Verkeerseducatie op alle scholen	4 projecten uitgevoerd en op basisscholen 5 projecten.
	Behouden/verbeteren openbaar vervoer/buslijnen	Afstemming met doelgroepenvervoer	Is nog onderhandelingspunt met Arriva.
		Promoten van openbaar vervoer	Promotie i.v.m. nieuwe concessie.

Verantwoording 2016 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject
 Paars: Continue proces/langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
(Ver)bouwen naar behoefte	•	•	•	•
Wijkvernieuwing	•	•	•	•
Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover	•	•	•	•
Verdere vergroening	•	•	•	•
Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte	•	•	•	•
Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen	•	•	•	•
Weert-West	•	•	•	•
Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	•	•	•	•
Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	•	•	•	•
Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	•	•	•	•
Energie neutrale gemeente in 2050	•	•	•	•
Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden	•	•	•	•
Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	•	•	•	•
Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid	•	•	•	•
Behouden/verbeteren openbaar vervoer/buslijnen	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2016	Rekening 2016
Totale lasten	33.604.630	33.048.948
Totale baten	17.779.786	17.256.758
Saldo	15.824.844	15.792.190

Financiële analyse

De lasten zijn € 555.682,-- lager dan begroot. De baten zijn € 523.028,-- lager dan begroot.

Straatbomen

Het onderhoud aan de straatbomen is uitgevoerd op basis van Visual Tree Assessment (VTA) inspecties. Hieruit bleek dat in 2016 minder onderhoudsmaatregelen nodig waren, wat resulteert in een onderschrijding op de uitgaven tot een bedrag van € 44.126,--.

Plantsoenen

Vanwege de geplande grootschalige omvorming van plantsoenen, in het kader van Kiezen met Visie, is er aanvullend een onderschrijding gerealiseerd van € 120.563,-- op het uitbesteed onderhoud. Deze onderschrijding zou worden ingezet om de omvormingen van het groen te kunnen realiseren. Door het verminderen van de bezuinigingstaakstelling op plantsoenen, in de raadsvergadering van november 2016, waren de voornoemde maatregelen niet meer noodzakelijk.

Grondexploitatie

De lasten van woningbouwprojecten, inclusief stadsvernieuwing, zijn iets hoger dan begroot doordat de plankosten op Laarveld en de civiele werken op Vrouwenhof en Trupperstraat eerder zijn gerealiseerd. De baten zijn hoger dan begroot door verkopen in Vrouwenhof en de Trupperstraat. Een verdere analyse vindt u in de paragraaf grondbeleid. Daarnaast moet worden opgemerkt dat lasten en baten op de grondexploitatie geen invloed hebben op het resultaat.

Incidentele Lasten en Baten	2016
LASTEN	
N.v.t.	0
	0
BATEN	
N.v.t.	0
	0

Programma 2 Economie

Portefeuillehouders: A.van Eersel, G.Gabriëls

Visie

Weert is een ondernemende stad waar dynamiek in zit met een krachtige lokale economie. Zo'n 4.000 bedrijven bieden plek aan circa 25.000 arbeidsplaatsen. Weert is sterk in de sectoren maakindustrie, logistiek en handel, zorg, agribusiness en in iets mindere mate leisure. Deze sterke basis willen we koesteren en we willen inzetten op de versterking van de vrijetijdseconomie en de binnenstadseconomie. Daarnaast gaan we op zoek naar de crossovers tussen sterke sectoren binnen de regio, maar ook binnen andere economisch sterke regio's.

Wij willen voorzien in een goed vestigingsklimaat voor ondernemers en bewoners: we bieden bedrijfskavels aan in alle soorten en maten, wij ondersteunen parkmanagement en streven naar een betere aansluiting op de spoorinfrastructuur, de regionale verkeersinfrastructuur en de binnenvaart. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er voldoende gekwalificeerd personeel aanwezig is en denken wij samen met de partners in het onderwijs en de werkgevers na over het vormgeven van de doorgaande leerlijn en relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Economie	
1. Vestigingsplaatsfactoren	Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden (onder andere Keyport 2020)
	Verbeteren externe oriëntatie
	Aanscherpen economisch profiel
	Economische structuurversterking (de beschikbaarheid, kwaliteit, ruimtelijke spreiding en samenhang van productiefactoren, waaronder infrastructuur)
2. Arbeidsmarkt/re-integratie	Participatiewet
	Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio
	Voorkomen werkloosheid
3. Onderwijs	Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven
	Verbeteren volwasseneneducatie
	Passend aanbod onderwijs
4. Speerpunt-sectoren	In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpunt-sectoren
	Versterken maakindustrie
	Uitbouwen belang agribusiness
	Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie
	Een sterkere toeristisch-recreatieve sector
5. Zakelijke dienstverlening	Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte
	Heroriëntatie invullen Centrum Noord
6. Detailhandel	Vitale detailhandelstructuur
	Versterken centrumfunctie in de regio
	Versterken binnenstadseconomie centrum Weert

Wat hebben we er voor gedaan?

1. Vestigingsplaatsfactoren

Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden (onder andere Keyport 2020)

In 2016 hebben we, zoals voorgenomen, Keyport 2020 ondersteund. In verband met de hernieuwde oriëntatie op de regionaal economische samenwerking is de regionale bijdrage aan Keyport op hetzelfde peil gebleven. De ambities uit het routeplan 2016-2020 zijn daardoor in 2016 ten dele gerealiseerd. Onder andere is de naamsbekendheid van Keyport verder vergroot, zijn er 23 triple helix projecten in uitvoering en 4 in voorbereiding (met diverse Weerter bedrijven, onder andere in het project e-fulfilment), ambassadeurs ingezet, groepssessies met partners georganiseerd, innovaties gestimuleerd en diverse activiteiten verricht om de aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs te verbeteren. Van de uitvoeringsmiddelen (€ 2 miljoen) zijn circa € 1,6 miljoen uitgegeven met een multiplier van 8,2: ondernemers en onderwijs hebben daarmee € 13,1 miljoen geïnvesteerd.

In 2016 wilden we grensoverschrijdende samenwerking met relevante partners intensiveren. In SML-verband is er in het licht van de motie "Werrij" een economisch regioprofiel opgesteld en een eerste verkenning uitgevoerd voor een strategische regionale investeringsagenda.

Met betrekking tot gezamenlijke acquisitie vanuit Midden-Limburg zijn er oriënterende gesprekken gevoerd. Initiatieven worden waar mogelijk regionaal afgestemd.

Verbeteren externe oriëntatie

In 2016 zou er bij voldoende belangstelling een handelsmissie naar China (Yuhang) worden georganiseerd. Deze heeft van 11 tot en met 17 april 2016 plaatsgevonden met 14 bedrijven uit Weert/Keyport regio, de provincie (gedeputeerde Beurskens) en de gemeente. De missie was succesvol: de deelnemers zijn (zeer) enthousiast over de resultaten: 13 deelnemers gaven aan dat er één of meerdere leads zijn voortgekomen uit de handelsmissie en onderlinge banden zijn verstevigd.

Samenwerking met de regio Eindhoven verloopt voornamelijk via Keyport/Brainport network. Door de interregionale aanpak is een breed netwerk ontstaan en gezamenlijke schaalgrootte gecreëerd.

Aanscherpen economisch profiel

In 2016 is, zoals voorgenomen, uitvoering gegeven aan de opgaven van het economisch profiel/agenda: (inter)regionale samenwerking, kenniswerkers/quality of life, arbeidsmarkt, woonkwaliteit, detailhandel, leisure, duurzaamheid, speerpuntsectoren.

Economische structuurversterking (de beschikbaarheid, kwaliteit, ruimtelijke spreiding en samenhang van productiefactoren, waaronder infrastructuur)

Conform de begroting hebben we in het kader van de kwaliteit van ons bedrijventerreinareaal de contacten met parkmanagement geïntensiveerd en zijn we in gesprek over verdere professionalisering. Uit gesprekken met geïnteresseerde bedrijven blijkt dat de markt voor bedrijventerreinen weer aantrekt. Voor de verkoop van grotere kavels is, gezien de grootte van de investeringen, tijd nodig. Er zijn met name kleinere kavels verkocht. Voor uitgiftecijfers verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Resultaten voorgenomen acties met betrekking tot de infrastructuur:

- Treinverbinding Weert-Antwerpen: provincie Limburg werkt de spoorlijn Weert - Belgische grens qua exploitatie en techniek verder uit. Wij ondersteunen de provincie Limburg in deze acties.
- Twee maal drie rijstroken A2 naar Eindhoven: de probleemanalyse is afgerond en de oplossingsfase is aangebroken. We trekken hier samen in op met Nederweert, de Brabantse A2-gemeenten, de provincie Limburg en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Het

Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) A2 Weert - Eindhoven wordt in juni 2017 in de Tweede Kamer besproken.

- Reconstructie van de N280 binnen de bebouwde kom: informatief is gesproken met ondernemers aan de kop van de Roermondseweg over mogelijke oplossingen.
- Westtangent: geen actie; haalbaarheidsstudie in 2018.
- IJzeren Rijn: samen met andere gemeenten van het samenwerkingsverband IJzeren Rijn Midden-Limburg volgen wij de 3RX studie van de Vlaamse regering. Als stakeholder zijn wij bij deze studie betrokken vanuit onze insteek "nee, tenzij".

2. Arbeidsmarkt/re-integratie

Participatiewet

In 2016 is verder uitvoering gegeven aan de (gewijzigde) Participatiewet en de "Uitgangspuntennotitie Participatiewet Midden-Limburg". Meer dan voorheen werd de nadruk op werk gelegd. Voor inwoners die niet op eigen kracht aan het werk kunnen, hebben we samen met de werkgevers en maatschappelijke organisaties ondersteuning op maat geboden. Verder hebben we een aantal grootschalige projecten opgestart en uitgevoerd: project VDL/Nedcar en het groenproject.

Tevens is in 2016 de visienota "Beschut werk regio Midden-Limburg" vastgesteld. In deze nota werd beschermd werk geïntroduceerd als een instrument om mensen met beperkingen naar werk te ontwikkelen dan wel om de mogelijkheden van mensen in kaart te brengen of te vergroten.

Om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen, hebben we voor een grote groep mensen met een "niet al te lange afstand tot de arbeidsmarkt" diverse trainingen verzorgd. 133 deelnemers hebben deelgenomen aan deze trainingen. Na de training hebben 95 deelnemers (71%) minimaal één stap op de participatieladder gemaakt. 16 personen zijn uitgestroomd naar een (gesubsidieerde) baan.

Verder is de Wet taaleis geïmplementeerd en het hele uitkeringsbestand is gescreend op taalniveau.

Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio

De arbeidsmarktregio Midden-Limburg is in 2016 verder doorontwikkeld aan de hand van het "Actieplan regionaal arbeidsmarktbeleid 2015-2016". De projecten die hieraan hebben bijgedragen zijn onder andere het doorontwikkelen van het Werkgeversservicepunt, het regionaal Werkbedrijf en de regionale aanpak jeugdwerkloosheid. De bestaande gecoördineerde werkgeversdienst-verlening in de subregio Weert (Werk.Kom) en de subregio Roermond (Werkgeversservicepunt Roermond) is verder uitgebouwd. In het kader van de regionale aanpak jeugdwerkloosheid hebben we in 2016 meer kwetsbare jongeren aan de slag geholpen door in te zetten op actieve bemiddeling naar werk. Hierbij hebben we ingezet op een integrale aanpak in samenwerking met lokale onderwijsinstellingen, Werk.Kom, UWV en werkgevers.

Fusie van De Risse en Westrom

In 2016 is er een forse inspanning geweest om te komen tot een fusie van De Risse en Westrom. Helaas is dit niet gelukt. In november 2016 is door beide partijen geconcludeerd dat er niet langer sprake was van een "harde" noodzaak om te fuseren. Daarnaast was er geen gedeeld beeld dat de fusie voordelen voor alle gemeenten met zich mee zou brengen, noch dat de fusieorganisatie betere of tenminste gelijke resultaten voor de gemeenten zou behalen. Tot slot was er geen gezamenlijke verwachting dat de fusieorganisatie de gewenste cultuurverandering zou kunnen realiseren. Hierop hebben de organisaties in gezamenlijk overleg besloten de fusievoorbereidingen te beëindigen.

Voorkomen werkloosheid

In 2016 hebben we de nadruk gelegd om zoveel mogelijk (kwetsbare) jongeren en mensen met een verminderde loonwaarde op de arbeidsmarkt te plaatsen. Binnen Werk.Kom zijn we verder gegaan met de integrale aanpak van de gecoördineerde werkgeversdienstverlening, detachering en re-integratie tussen Weert, Nederweert en De Risse. Ten opzichte van 2015 zijn in 2016 meer personen

uitgestroomd naar een betaalde baan. Daarnaast is in samenwerking met het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs een groep kwetsbare jongeren aan een (gesubsidieerde) baan geholpen.

Medio 2016 is het beleids- en actieplan "Opvang en integratie van statushouders" vastgesteld. Het project "Arbeidsgewenning en taalondersteuning" is uitgebreid naar alle statushouders die daarvoor geschikt zijn. Parallel aan inburgering hebben statushouders deelgenomen aan een werktraject om de integratie snel op gang te brengen en kansen op werk te vergroten.

3. Onderwijs

Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven

Middels Konnekt'os wordt de verbinding gelegd tussen onderwijs en bedrijfsleven waarbij we extra aandacht hebben voor de kwetsbare leerlingen. Wij hebben als gemeente hierin een stimulerende en soms initiërende rol.

Verbeteren volwasseneneducatie

In 2016 is het beleidsplan "Volwasseneneducatie Midden-Limburg 2016-2017" vastgesteld. Hierin is ten aanzien van de inzet van het regionale Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) budget het volgende vastgelegd:

- 75% van de educatiemiddelen worden ingezet bij ROC Gilde Opleidingen;
- 25% van de middelen worden middels een budgetsubsidie verstrekt aan andere partijen die een aanbod volwasseneneducatie in de regio kunnen verzorgen. Voor de inhoud van dit aanbod is een gezamenlijke regionale beleidsregel "non-formele educatie Midden-Limburg" opgesteld.

Naast ROC Gilde Opleidingen zijn aan stichtingen Bibliocenter en Wel.Kom budgetsubsidies verstrekt om laagdrempelige educatietrajecten te verzorgen voor volwassenen, gericht op de basisvaardigheden Nederlandse taal en rekenen.

Tevens is in het kader van de landelijke actie "Tel mee met taal" een samenwerking aangegaan met diverse maatschappelijke organisaties om laaggeletterdheid te bestrijden en te voorkomen. Een aantal partijen in Midden-Limburg West heeft het initiatief genomen om hun krachten te bundelen. Dit zijn stichting Bibliocenter, stichting Vorkmeer, ROC Gilde Opleidingen, Punt Welzijn, gemeente Weert, Werk.Kom en (vrijwilligers)organisaties. Er is een regiegroep "aanpak laaggeletterdheid" geformeerd die ondersteund wordt door de stichting Lezen & Schrijven.

Passend aanbod onderwijs

We hadden ons voorgenomen een op de (demografische) ontwikkelingen afgestemd aanbod aan onderwijsvoorzieningen te behouden/realiseren.

In 2016 zijn in de wijken Leuken en Laar 2 nieuwe integrale kindcentra (IKC's) in gebruik genomen. De omvang van beide IKC's is gebaseerd op het aantal leerlingen dat de komende jaren kan worden verwacht. Hiermee beschikken de wijken Leuken en Laar/Laarveld over een adequate en toekomstbestendige onderwijsvoorziening.

De raad heeft op 25 maart 2015 een krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van het Regionaal Kennis- en Expertisecentrum. Voor de realisatie is een overeenkomst aangegaan. Deze overeenkomst betrof een realisatieverplichting om volgens de onderliggende planning per 1 augustus 2017 het gebouw gerealiseerd te hebben.

Met een feitelijke bouwperiode van ongeveer tien maanden werd in de tweede helft van 2016 duidelijk dat de gemaakte afspraken in het gedrang zouden komen. Met de leden van de coöperatie zijn overleggen gevoerd om voortgang te bewerkstelligen. Voortgang bleek vanuit de realiserende partijen alleen financieel haalbaar bij garantstelling door de gemeente. Noch op basis van de overeenkomst, noch op basis van enige wettelijke bepaling is de gemeente verplicht om een garantstelling af te geven.

Het is aan de partijen om de verplichtingen, voortvloeiende uit de realisatieovereenkomst, na te komen.

4. Speerpunt-sectoren

In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpunt-sectoren

We zouden in 2016 extra inzetten op crossovers tussen de kansrijke sectoren maakindustrie, agro-food, recreatie en toerisme, logistiek en dienstverlening. In 2016 heeft Keyport hier wederom een rol in gespeeld. Ook hebben er diverse ondernemersbijeenkomsten plaatsgevonden waarin ondernemers uit verschillende branches bij elkaar zijn gebracht.

Versterken maakindustrie

Zoals in de begroting opgenomen hebben wij in 2016 via Keyport bijgedragen aan innovatieve projecten in de maakindustrie. In totaal waren er binnen deze sector 9 projecten in uitvoering, 2 in ontwikkeling en 4 afgerond.

Voor bedrijven uit deze sector beschikken wij over een passend aanbod van bedrijfskavels.

Uitbouwen belang agribusiness

Conform de begroting is de agribusiness sector in Keyportverband gestimuleerd. Belangrijke spil is de uitvoering van het Economisch Actieprogramma Agribusiness (EAA), waarin diverse acties zijn uitgevoerd met betrekking tot het verbinden van toelevering en afzet, stimuleren ondernemerschap en het ontwikkelen van regel- en experimenteeruimte.

Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie

In de begroting 2016 is aangegeven dat er in regionaal Keyportverband innovatieve ontwikkelingen in de logistiek worden geïnitieerd en gefaciliteerd. Eén van die projecten is het in november 2016 gestarte e-fulfilment (logistieke afhandeling van online aankopen), waarin 9 organisaties uit de triple helix samenwerken om de regio te profileren als dé e-fulfilmentregio. Daartoe wordt onder andere gezamenlijk geïnvesteerd in kennisdeling en regiomarketing.

Ook zouden we de doorontwikkeling van de multimodale terminal Cranendonck stimuleren. Op 22 december 2016 is deze opgeleverd aan de exploitanten. Er is een compleet nieuwe kademuur gebouwd en een perceel van 2 ha gereed gemaakt voor op- en overslag van containers. De terminal gaat een belangrijke rol spelen als draaischijf tussen Brabant Intermodal en Limburg Blueports.

Een sterkere toeristisch-recreatieve sector

In 2016 wilden we inzetten op verdere intensivering van grensoverschrijdende samenwerking met relevante partners in Belgisch Limburg, Midden-Limburg en Zuidoost-Brabant. Dit moest resulteren in grensoverschrijdende uitvoeringsprogramma's en aansluiten op vastgestelde visies en in ontwikkeling zijnde gebiedsvisies. Ten aanzien van uitvoeringsprogramma's is ingezet op uitbreiding toeristisch-recreatief aanbod CZ, versterken hoofdtoegangspoort Kempen~Broek, versterken crossovers aanbod grenspark Kempen~Broek/IJzeren Man gebied, realisatie zintuigenpark IJzeren Man gebied, transformatieopgave voor Weert-West, acquisitie nieuwe toeristische verblijfsaccommodaties (hotelmarkt) en marketing en promotie.

Resultaten:

- Binnen SML verband is in 2016 gerealiseerd:
  - (concept) plan van aanpak "vitalisering verblijfsrecreatie Limburg";
  - voorbereiding opdrachtformulering marktanalyse hotelsector Limburg;
  - dynamisch voorraadbeheer:
    - nieuwe initiatieven verblijfsrecreatie regionaal getoetst;
    - voorbereidingen opzet monitoringsysteem en marktverkenning vraag en aanbod.
  - kansenonderzoek dagrecreatie in ML (fase 1) is afgerond en opdrachtbeschrijving fase 2. Fase 2 betreft het selecteren van een marktpartij, die de acquisitie gaat verrichten om uitvoering te geven aan de resultaten van fase 1;

- o position paper ondernemers toeristisch recreatieve sector ML om samenwerking tussen overheden en ondernemers te bevorderen.
- grensoverschrijdende gebiedsontwikkeling Weert-Cranendonck: intentieovereenkomst gesloten met 14 partijen (grensoverschrijdend) en projectinitiatieven zijn benoemd op thema's: economie, recreatie en natuur. Het bestemmingsplan "Duurzaam Industrierrein Cranendonck" (DIC) is op 23 december 2016 in procedure gebracht. De nieuwe naam voor het DIC is Metalot. De haalbaarheid van een recreatieve en/of een ecologische verbinding over de Zuid-Willemsvaart en de Kempenweg wordt onderzocht;
- transformatieopgave Weert-West: zie programma 1, woonklimaat;
- verdergaande intensivering samenwerking grenspark Kempen~Broek:
  - o bestuurlijk commitment voor Unesco-status grensregio Kempen~Broek;
  - o grensoverschrijdende netwerkbijeenkomst;
  - o realisatie wandelknooppuntensysteem wandelroutenetwerk grenspark Kempen~Broek met bijbehorende kaart;
  - o realisatie fietskaart grenspark Kempen~Broek;
  - o heringerichte wandelgebieden Smeethof en Wijffelterbroek met bijbehorende kaart;
- uitgebreid ruiter- en menroutenetwerk Weert aansluitend op Midden-Limburg, aanvullend op eerder gerealiseerde aansluiting op Zuid-Oost Brabant en Belgisch Limburg. Samen met gemeente Nederweert is een ruiter - en menroutekaart ontwikkeld;
- gedigitaliseerde recreatieve routenetwerken met bijbehorende Points of Interest;
- vastgesteld businessplan 2017-2020 stichting Routebureau Noord- en Midden-Limburg met bijbehorende contractfinanciering;
- uitgevoerd wandelroutenetwerk Altweeterheide met brug over Tungelroyse beek en bijbehorende informatievoorziening;
- Blauwe Meertje: er is een realisatieovereenkomst afgesloten met CZW waarin een forse maatschappelijke meerwaarde (€ 3,2 miljoen) is afgesproken. Een inrichtingsplan is in voorbereiding. Over het dagstrand is afgesproken dat dit in het zwemseizoen 2017 geschikt is voor gebruik;
- vastgesteld krediet herinrichting hoofdtoegangspoort Kempen~Broek en voorbereiding uitvoering;
- vastgesteld krediet zintuigenpark Weert en voorbereiding uitvoering;
- nieuwe arrangementen en bijbehorende arrangementenfolder ter versterking van o.a. de crossovers tussen het bestaande aanbod in grenspark Kempen~Broek/IJzeren Man gebied. Ook is de website IJzeren Man vernieuwd en zijn voorbereidingen gestart voor een open dag in 2017;
- na het sluiten van de intentieovereenkomst (eind 2015) is in 2016 het ontwerpproces gestart door de initiatiefnemers van het Chinahotel. De gemeente heeft daarbij een toetsende en faciliterende rol. Door de gemeente is een grondtaxatie uitgevoerd. Hotel Kampershoek 2.0: in 2016 zijn door de initiatiefnemer voorbereidingen getroffen voor het aanvragen van een omgevingsvergunning.

5. Zakelijke dienstverlening

Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte

Conform de begroting is er verder gewerkt aan een basis voor bestuursafspraken om tot regionale afstemming van werklocaties (POL-uitwerking) te komen. Er is een concentratiebeleid gevoerd en een kantoorpand (Maasstraat) is getransformeerd naar wonen.

Heroriëntatie invulling Centrum Noord

In de begroting van 2016 werd uitgegaan van vaststelling van de visie "Centrum Noord" in 2015. Dit is, door ontwikkelingen op de hoek van de stadsbruglocatie, verschoven naar 2016. Op 23 november 2016 heeft de gemeenteraad de visie "Centrum Noord" en inspiratiekader "Beekpoort-Noord/stadsbruglocatie" vastgesteld. Dit vormt de basis voor de aanpassing van het bestemmingsplan (beoogd in 2018) en toetsingskader voor toekomstige initiatieven. Op Centrum Noord is in 2016 een woon-werk kavel verkocht en een kavel voor de realisatie van een kantoor. Daarnaast is een kavel van erfpacht naar koop omgezet en is een initiatiefnemer druk bezig met het ontwikkelen van een bouwplan op Centrum Noord (nog niet overgegaan tot aankoop). Op de hoek stadsbruglocatie/kanaal is in 2016 verder de haalbaarheid van een China Center Hotel onderzocht: initiatiefnemer heeft een

massastudie, een stedenbouwkundige schets en een businessplan aangeleverd. Ook is er een taxatierapport opgesteld.

6. Detailhandel

Vitale detailhandelstructuur

Volgens de begroting 2016 zetten we in op behoud en versterking van de kansrijke winkelgebieden. In 2016 is verder gewerkt aan de realisatie van het nieuwe winkelcentrum Leuken: realiseringsovereenkomst en bestemmingsplan zijn vastgesteld (verder is door derden bezwaar gemaakt tegen het bestemmingsplan). In december is de ontwikkelaar gestart met het bouwrijp maken van het terrein. Ook zijn gesprekken gevoerd over de verbetering van het parkeren bij de winkelcentra in Moesel en Boshoven. Dit heeft nog niet geresulteerd in concrete plannen. Bij winkelcentrum Molenakker is de parkeervoorziening geoptimaliseerd en heeft de supermarkteigenaar geïnvesteerd in een facelift. Met betrekking tot de versterking van de binnenstad wordt verwezen naar het kopje "versterken binnenstadseconomie centrum Weert". Daarnaast werd in de begroting 2016 aangegeven dat gestreefd wordt naar verbetering van de ontsluiting van de PDV-locatie Roermondseweg-Moesdijk. Als gevolg van het niet doorgaan van de upgrading van de N280, heeft de PDV-locatie hier qua ontsluiting niet op kunnen meeliften.

Versterken centrumfunctie in de regio

In 2016 zou worden gestreefd naar een vergroting van de rol die Weert in een grotere regio vervult. In het kader van de POL-uitwerking werklocaties is gewerkt aan een basis voor het maken van regionale afspraken/bestuursafspraken. Op de PDV-locatie is verder door enkele eigenaren geïnvesteerd, waarbij in een geval ook verbeteren ontsluiting en verruimen van de bestemming aan de orde was. Zie ook het kopje "versterken binnenstadseconomie centrum Weert", onder andere voor culturele voorzieningen, Weert West (programma 2) en sterkere toeristisch recreatieve sector, onder andere Kempen~Broek.

Versterken binnenstadseconomie centrum Weert

In de begroting van 2016 wordt geduid op de doorontwikkeling van centrummanagement en de gewenste publiek-private samenwerking. In 2016 is de Bedrijven Investeringszone (BIZ) vastgoedeigenaren tot stand gekomen, gevolgd door een BIZ ondernemers op 1 januari 2017. Vastgoedeigenaren hebben samen met de gemeente, op basis van een prijsvraag, een aantal steegjes opnieuw ingericht. De plantenbakken hingen weer vol met bloemen en meerdere verplaatsbare plantenbakken zijn geplaatst. Het St. Raphaëlpad is vernieuwd met tal van fruitbomen, een watertap en het grootste insectenhotel van Limburg. Een pilot met gratis parkeren op koopavonden is uitgevoerd. De tijdelijke herinvulling van het Beekstraatkwartier loopt en er wordt een onderzoek verricht naar het realiseren van huurwoningen op de bovenverdieping van het Muntcomplex. Dit onderzoek is nog niet afgerond. De huidige eigenaar van de Muntpassage is bezig met het ontwikkelen van plannen voor de upgrading van de winkelpassage. Ook dit onderzoek loopt nog. Met betrekking tot het museum is een visie voorbereid. Met stakeholders is de dialoog aangegaan om tot herijking van regelgeving te komen.

In 2016 is gewerkt aan een aanvraag ten behoeve van het investeringsprogramma stedelijke ontwikkeling van de provincie Limburg. Op basis van een projectenprogramma en cofinanciering van de gemeente, is een eerste financiële toezegging gedaan.

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2016 en wat is de realisatie?

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Vestigingsplaatsfactoren	Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden (onder andere Keyport 2020)	Keyport 2020 als regionale innovatiemotor, regio brander en marketeer, dicht tegen eigen ambtelijk apparaat aan	Naamsbekendheid vergroot, 23 triple helix projecten in uitvoering en 4 in voorbereiding, ambassadeurs ingezet, groepssessies georganiseerd, multiplier 8,2 gerealiseerd.
	Verbeteren externe oriëntatie	Betere "zichtbaarheid" van Weert in andere economisch sterke regio's.	Successvolle handelsmissie naar China, samenwerking met de regio Eindhoven loopt achter, maar wordt geïntensiveerd in 2017.
	Aanscherpen economisch profiel	Focus in ons economisch beleid	Uitvoering gegeven aan de opgaven van het economisch profiel.
	Economische structuurversterking (de beschikbaarheid, kwaliteit, ruimtelijke spreiding en samenhang van productiefactoren, waaronder infrastructuur)	Toename aantal bedrijven	Het aantal vestigingen is in 2015 (cijfers 2016 zijn nog niet beschikbaar) met 1,8% toegenomen t.o.v. het voorgaande jaar.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Arbeidsmarkt/re-integratie	Participatiewet	Zoveel mogelijk mensen (met arbeidsbeperking) zijn geplaatst op (regulier) werk	Zie resultaten hieronder.
		Wet Taaleis is geïmplementeerd	744 personen hebben voldoende taalvaardigheid, 168 onvoldoende, 94 ontheffingen en 80 nog niet bekend.
	Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio	Doorontwikkeld regionaal arbeidsmarktbeleid	Het regionaal arbeidsmarktbeleid is doorontwikkeld.
		Integrale aanpak gecoördineerde werkgevers dienstverlening	De bestaande werkgeversdienstverlening in de sub regio Weert (Werk.Kom) en de sub regio Roermond (Werkgeversservicepunt Roermond) is verder uitgebouwd.
Voorkomen werkloosheid	100 parttime of fulltime plaatsingen op de arbeidsmarkt	112 fulltime en 58 parttime plaatsingen.	
	Regionale ambitie project jongeren: bemiddelen van 700 jongeren WW-uitkering/100 jongeren PW-uitkering/100 jongeren zonder startkwalificatie/75 jongeren Pro-VSO en entree	Regio: 61 plaatsingen in de periode 1-7-2016 t/m 31-12-2016. Aantallen Weert in 2016: 38 jongeren zijn uitgestroomd naar een baan, waarvan 13 met een PW-uitkering, 16 jongeren van het Pro/VSO en 9 nuggers.	

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Onderwijs	Beter samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	Betere doorstroming en betere afstemming vraag en aanbod. Beter gekwalificeerde werknemers binnen eigen regio	Middels Konnekt'os de verbinding gelegd tussen onderwijs en bedrijfsleven.
		Meer aandacht voor muziek in het onderwijs	PO: Provinciale en landelijke projecten (o.a. Door). Muziekconsulenten verzorgen muziekprojecten. Gastlessen (harmonie, fanfare). VO: muzieklessen, muziekgala, Van Horne Unplugged, Van Horne POP, Griekse tragedie. Ook aansluiting met Rick.
		Meer aandacht natuur- en milieueducatie in het onderwijs	Aandacht voor goede zorg voor de omgeving, de inrichting, behoud ervan, milieu- en energiebewustzijn, gezonde voeding, duurzaamheid. Lessenseries vanuit het NMC, Spark Tech lab dragen hieraan bij. Alle scholen promoten duurzaam energiegebruik.
		Meer aandacht diversiteit in het onderwijs	Aandacht is er voor verschillen in ras, afkomst, gezindte, godsdienst en geaardheid zonder waardeoordeel, waarbij respect en elkaar (goed) leren kennen uitgangspunten zijn. Kinderen (en ouders) meenemen in deze basisattitudes. Met: COA, bieb en COC. In 2016 is Weert regenboogstad geworden en er zijn in het kader van de Week van respect vele gastlessen gegeven op basis- en middelbare scholen.
	Verbeteren volwasseneneducatie	Een regionale aanbesteding: voldoende en kwalitatief aanbod in de regio	In de regio is zowel een formeel als een non-formeel onderwijsaanbod gerealiseerd.
		Meer maatwerkprojecten	61 educatietrajecten zijn gerealiseerd bij ROC Gilde Opleidingen en 53 bij Bibliocenter/Punt Welzijn.
	Passend aanbod onderwijs	Een op de (demografische) ontwikkelingen afgestemd aanbod	IKC's Leuken en Laar zijn in 2016 in gebruik genomen.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Speerpunt-sectoren	In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpunt sectoren	Nieuwe product-markt combinaties	Ondernemersbijeenkomsten.
	Versterken maakindustrie	Nieuwe innovatieve ontwikkelingen	Keyport projecten, ondernemersgesprekken, aanbod bedrijfskavels.
	Uitbouwen belang agribusiness	Nieuwe innovatieve ontwikkelingen	Uitvoering Economisch Actieprogramma Agribusiness (Keyport).

3 Programma-verantwoording

	Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	Per direct beschikbare hectares voor distributiecentrum Keyport	Aanbod Kampershoeke 2.0.
	Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	Weert op eenduidige, integrale wijze promoten in afstemming met relevante partners	Promotionele activiteiten uitgevoerd i.s.m. VVV.
		Sterkere profilering en positionering van de potenties van grenspark Kempen~Broek	Samenwerking Kempen~Broek geïntensiveerd, o.a. wandelknooppuntensysteem, kaartmateriaal en bestuursakkoord Unesco.
		Versterking samenhang binnenstad-buitengebied	Ontwikkeling Weert West, aansluiting buitengebied-binnenstad via fietsknooppuntensysteem.
		Nieuwe product-markt combinaties	I.s.m. VVV nieuwe arrangementen ontwikkeld.
Visie op huisvesting frontoffice dienstverlening VVV, mede in relatie tot herhuisvesting backoffice dienstverlening VVV en CMW		Visie in concept opgesteld.	

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Zakelijke dienstverlening	Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	Panden die (langer) leegstaan weer in gebruik nemen en panden die leeg dreigen te komen in gebruik houden	Transformatie panden gerealiseerd en voorbereid.
	Heroriëntatie invullen Centrum Noord	Start van de implementatie visie en inspiratiekader voor Centrum Noord en locatie stadsbrug/Zone kanaal	Visie Centrum Noord en inspiratiekader Beekpoort-Noord/stadsbruglocatie vastgesteld, verkoop kavels, haalbaarheid China hotel.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Detailhandel	Vitale detailhandelstructuur	Financieel gezonde en marktconforme opbrengsten per m2 winkelvloeroppervlakte	Realiseringsovereenkomst en bestemmingsplan winkelcentrum Leuken Noord, parkeren winkelcentra Moesel, Boshoven, Molenakker.
	Versterken centrumfunctie in de regio	Relevantie centrum Weert voor groter verzorgingsgebied	Voorbereiding regionale afspraken.
	Versterken binnenstadseconomie centrum Weert	Krachtig centrum met meer dynamiek	BIZ vastgoedeigenaren en ondernemers, plantenbakken, St. Raphaëlpad, pilot gratis parkeren, Muntcomplex, investeringsprogramma stedelijke ontwikkeling (provincie).

Verantwoording 2016 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject
 Paars: Continue proces/langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden (o.a. Keyport 2020)	•	•	•	•
Verbeteren externe oriëntatie	•	•	•	•
Aanscherpen economisch profiel	•	•	•	•
Economische structuurversterking (de beschikbaarheid, kwaliteit, ruimtelijke spreiding en samenhang van productiefactoren, waaronder infrastructuur)	•	•	•	•
Participatiewet	•	•	•	•
Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio	•	•	•	•
Voorkomen werkloosheid	•	•	•	•
Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	•	•	•	•
Verbeteren volwasseneneducatie	•	•	•	•
Passend aanbod onderwijs	•	•	•	•
In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpuntsectoren	•	•	•	•
Versterken maakindustrie	•	•	•	•
Uitbouwen belang agribusiness	•	•	•	•
Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	•	•	•	•
Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	•	•	•	•
Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	•	•	•	•
Heroriëntatie invullen Centrum Noord	•	•	•	•
Vitale detailhandelstructuur	•	•	•	•
Versterken centrumfunctie in de regio	•	•	•	•
Versterken binnenstadseconomie centrum Weert	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2016	Rekening 2016
Totale lasten	16.949.323	14.810.622
Totale baten	8.998.405	7.629.987
Saldo	7.950.918	7.180.635

Financiële analyse

De lasten zijn € 2.138.701,-- lager dan begroot. De baten zijn € 1.368.418,-- lager dan begroot.

Vastgoed

Een aantal verkopen in 2016 leveren voor vastgoed per saldo een voordeel op van € 538.365,--. De opbrengsten van de verkochte objecten zijn verminderd met de actuele boekwaarden. Bij de financiële positie onder Algemeen wordt een toelichting op vastgoed gegeven.

Grondexploitatie

De lasten van bedrijventerreinprojecten inclusief stadsvernieuwing zijn lager dan begroot. Dit komt met name doordat er op Kampershoek 2.0 niet bouwrijp gemaakt is. De baten zijn een stuk lager doordat geraamde verkopen met name op Kampershoek 2.0 en uitbreiding van de Kempen niet zijn gerealiseerd. Een verdere analyse vindt u in de paragraaf grondbeleid. Daarnaast moet worden opgemerkt dat lasten en baten op grondexploitatie geen invloed hebben op het resultaat.

Complex Poort van Limburg

Met betrekking tot de Poort van Limburg kan opgemerkt worden dat de kosten voor 2016 in totaal € 883.763,-- bedragen. Deze kosten worden enerzijds afgedekt door de aanwending van de egaliseringsreserve Poort van Limburg (voor € 421.803,--) en anderzijds als kosten in de jaarrekening 2016, namelijk voor een bedrag van € 461.960,--. Deze financiële verwerking is uitgevoerd conform (begroting)beleid.

Stadskermis

De opbrengsten van de stadskermis 2016 waren begroot op € 126.828,--. De uiteindelijke opbrengsten in 2016 bedragen € 11.400,--. Het verschil wordt veroorzaakt door hogere kosten voor communicatie, inhuur van materieel en (extra) veiligheidgerelateerde zaken. Daarnaast zijn er geen sponsorgelden en minder staangelden geïnd.

Overige resultaten

Resumerend kan aangegeven worden dat in 2016 diverse resultaten zijn behaald binnen programma 2. Er hebben diverse verkopen plaatsgevonden van vastgoed, de multimodale terminal Cranendonck is inmiddels in werking, door invoering van BIZ binnenstad zijn belangrijke stappen genomen in de versterking van het winkelgebied. Diverse initiatieven zijn genomen om plaats te maken voor wonen in de binnenstad en er zijn (gesubsidieerde) instellingen verhuisd.

Incidentele Lasten en Baten	2016
LASTEN	
Inrichting school AZC (t.l.v. OHBA-uitkering COA)	967.000
Asbestsanering Philips van Horne (t.l.v. reserve huisvesting onderwijs)	71.000
	1.038.000
BATEN	
N.v.t.	0
	0

Programma 3 Zorg

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P.Sterk

Visie

Weert is een stad met een grote sociale samenhang, hoge kwaliteit en vitaliteit, waarin het voor alle groeperingen uit de samenleving prettig en veilig leven is. Wij spelen in op demografische ontwikkelingen, zoals vergrijzing en ontgroening, die zorgen voor druk op maatschappelijke voorzieningen. We willen de zelfredzaamheid van onze inwoners vergroten. En iedereen stimuleren om zo veel mogelijk mee te doen in de samenleving, ook in tijden van economische recessie. Waar nodig bieden wij hulp aan onze inwoners om hen in de samenleving te laten participeren. Als gemeente hebben wij daarbij een regiefunctie op het vlak van maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. In onze aanpak zijn wij klantgericht en staan voor een professionele dienstverlening.

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Zorg	
1. Inkomensondersteuning	Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen
	Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig
	Inkomensgarantie op sociaal minimum
	Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima
	Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude
2. Zelfredzaamheid	Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg
	Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk
	Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk
	Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid van mensen met een complexe zorgbehoefte
	Transformatie jeugdzorg
	Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid
3. Veiligheid	Opvoed- en opgroeiondersteuning door Centrum Jeugd en Gezin
	Veilige woon- en leefomgeving
	Veilig uitgaan
	Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid
	Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners
4. Gemeentelijke diensten	Doorontwikkeling veiligheidsregio
	Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening

Wat hebben we er voor gedaan?

1. Inkomensondersteuning

Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen

Het kabinet stelt structureel geld beschikbaar voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Alle kinderen moeten kunnen meedoen, ook kinderen die opgroeien binnen een gezin met een laag inkomen. De gemeente werkt al samen met het Jeugdsportfonds, Jeugdcultuurfonds en Stichting Leergeld om kinderen zoveel mogelijk mee te kunnen laten doen op het gebied van sport, cultuur en educatie. Daarnaast kennen we een jaarlijkse verstrekking vanuit het sociaal cultureel fonds voor gezinnen met een laag inkomen (115% van het sociaal minimum).

Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig

Door een forse toename van het aantal statushouders, verkorte duur WW, een verandering van de doelgroep Wajong, nasleep van de crisis en de flexibilisering van de arbeidsmarkt is het aantal mensen in de bijstand iets gegroeid.

Schulddienstverlening

Per 1 januari 2016 voert de gemeente Weert schulddienstverlening in eigen beheer uit. Vanaf dat moment konden alle inwoners van Weert zich melden. Er is volop geïnvesteerd in het professionaliseren van de dagelijkse uitvoering middels kwaliteitsverbetering op gebied van het primair proces van schulddienstverlening alsook begeleiding en opleiding van de uitvoerende medewerkers. Vanaf de start is het belang onderkend van samenwerking in de sociale keten zowel intern als extern waardoor de problematiek van de klant op integrale wijze werd benaderd. Gesteld kan worden dat er een solide fundament is gelegd gedurende het eerste jaar waarop in het tweede jaar verder uitgebouwd gaat worden.

- Informatie & advies: burger heeft een korte hulpvraag, die middels 1-2 gesprekken afgerond kan worden. De burger wordt dan voorzien van een informatie- en adviesbeschikking. Voorbeeld: treffen van (een) betalingsregeling(en)/doorverwijzen naar interne of externe samenwerkingspartner/ondersteuning bij opvragen informatie.
- Stabilisatiefase: dit traject wordt ingezet voorafgaande aan een schuldregeling, om situatie stabiel te krijgen. Voorbeeld: inkomen op orde krijgen/budgetplaatje sluitend maken/vaste lasten betalen. Deze fase duurt maximaal 4-6 maanden, er moet zicht zijn op het kunnen inzetten van een schuldregeling (MSNP).
- Minnelijke schuldregeling: MSNP, minnelijk schuldtraject ingezet door een gemeente (of andere schulddienstverlenende instantie), traject duurt in beginsel 3 jaar, mits alle schuldeisers akkoord gaan. Zo niet, vervolgstappen richting rechtbank.
- Optimalisatiefase: dit traject wordt ingezet bij schuldenlast die zowel problematisch als niet-problematisch is, in deze trajecten vindt langdurige ondersteuning plaats betreft het "leren leven met schulden". De uitwerking van dit traject is afhankelijk van de burger en bijbehorende hulpvraag.

Inkomensgarantie op sociaal minimum

Ook in 2016 is er gekozen voor een collectieve ziektekostenverzekering voor minima en een brede ondersteuning zoals het sociaal cultureel fonds en individuele inkomenstoelag.

Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima

Gemeente Weert werkt samen met de voedselbank, sponsorwinkel, Jeugdsportfonds, Stichting Leergeld en Jeugdcultuurfonds om minima te ondersteunen. Vanuit schulddienstverlening wordt er samengewerkt met het Algemeen Maatschappelijk Werk, Punt Welzijn, Wonen Limburg en Stichting Vrijwillige Administratieve Ondersteuning. In het kader van de collectieve ziektekostenverzekering

wordt er samengewerkt met CZ om de minima van een goede ziektekostenverzekering te laten profiteren.

Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude

Door middel van (een) themacontrole(s) wordt sociale zekerheidsfraude aangepakt. Hierbij is samengewerkt met diverse partners. Dit is gebeurd op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Door (landelijke) bestandskoppelingen kan (mogelijke) fraude eerder en beter worden opgepakt.

2. Zelfredzaamheid

Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk

De Lokale Educatieve Agenda (LEA) 2015-2016 is afgerond. Nagenoeg alle actiepunten zijn opgepakt. We hebben een bereik van 98% voor peuteropvang gerealiseerd. De bezuiniging op lokaal onderwijsbeleid in het kader van Kiezen met Visie is opgevangen. Voor verdere inhoudelijke informatie verwijzen we naar de evaluatie van de LEA die in het eerste kwartaal van 2016 aan uw raad is aangeboden. Als opvolger van de LEA is in december 2016 de Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd 2017-2020 vastgesteld. Deze kent 15 agendapunten binnen 3 thema's (de basis, preventie en passende ondersteuning).

De samenwerking met ketenpartners en verbinding van onderwijs- en jeugdbeleid is verder versterkt. Preventief jeugdbeleid is gebaseerd op de Wmo deelnota jeugd. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) bood samen met ketenpartners een passend aanbod voor vragen over opvoeden en opgroeien. Op elke school werkte een jeugd- en gezinswerker van het CJG. Door actieve preventie bij risicokinderen (gezin met lage sociaal-economische situatie, vechtscheiding, verslaving etc.) wordt persoonlijke en financiële vervolgschade zoveel mogelijk verkleind. Er is uitgegaan van niet medicaliseren, maar normaliseren en van de eigen kracht van het gezin. Vanuit participatie is gewerkt aan een netwerk van helpende burgers rondom een gezin, dit blijft een aandachtspunt. Voor jongeren zijn projecten als "Talentontwikkeling" en "Kamers met Uitzicht" aangeboden ter voorkoming van zwaardere hulpvragen. Versterken door preventie blijft de basis binnen de visie op jeugdhulp.

Passend onderwijs en convenant voortijdig schoolverlaten:

Het convenant voortijdig schoolverlaten (VSV) 2012-2015 is met een jaar verlengd voor het schooljaar 2015-2016. In het convenant voor 2012-2015 is er een doelstelling afgesproken van maximaal 25.000 VSV'ers landelijk. Deze doelstelling is gelijk gebleven in 2015-2016. Landelijk zijn deze aantallen behaald. Weert heeft in het afgelopen schooljaar 2015-2016 procentueel minder voortijdige schoolverlaters dan de landelijke norm. Het VSV percentage voor onze subregio Weert-Nederweert in schooljaar 2015-2016 is 2,14% (Weert 1,24% en totaal 44 VSV'ers en Nederweert 0,9% en totaal 12 VSV'ers). Procentueel is er een lichte daling in de uitval ten opzichte van schooljaar 2014-2015, toen waren de percentages 1,3% voor Weert en 1,0% voor Nederweert. In de regio 38 (Venlo, Venray, Roermond en Weert) zijn we de best presterende gemeente.

Aansluitend is er vanaf schooljaar 2016-2017 voor de duur van 4 jaar een nieuw convenant afgesproken. Doelstelling voor het nieuwe convenant is het terugbrengen van de VSV'ers landelijk naar een norm van 20.000. Om dit te bereiken zijn er in de regio afspraken gemaakt over de VSV budgetten en de inzet hiervan. Dit zal na het eerste jaar (schooljaar 2016-2017) geëvalueerd worden en eventueel bijgesteld worden indien nodig.

Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk

In 2016 is verder uitvoering gegeven aan het Wmo-beleidsplan 2015-2016 "Klaar voor de start". Zoals in de evaluatie van dat plan aangegeven, zijn de transitiedoelstellingen gehaald en is een voorzichtige start gemaakt met de transformatie, bijvoorbeeld via de doorbraakprojecten 3D. Het Wmo-beleidsplan is verlengd en er is een nieuwe actiematrix opgesteld voor de komende periode. Hierin is onder andere de keuze voor de formele cliëntondersteuning via het Algemeen Maatschappelijk Werk vastgelegd en de ontwikkelopdracht voor de Inloop GGZ.

Mensen die ondersteuning nodig hadden door middel van een maatwerkvoorziening zijn via Vraagwijzer (formeel onderdeel van de gemeente sinds juli 2016) en het Wmo-team ondersteund.

Daarbij hebben we ook intern ingezet op betere afstemming tussen de verschillende domeinen. Met Punt Welzijn is een nieuwe uitvoeringsovereenkomst gesloten, met daarin concreter benoemd aan welke maatschappelijke effecten de activiteiten van Punt Welzijn een bijdrage moeten leveren. Over het voorstel voor effectmeting Punt Welzijn wordt in 2017 gerapporteerd.

Doorbraakprojecten:

Om de transformatie in het sociaal domein te bevorderen heeft de gemeenteraad middelen gereserveerd om in 2016 en 2017 lokale projecten te ondersteunen die bestaande belemmeringen in het zorg- en ondersteuningsaanbod wegnemen. Het gaat daarbij om projecten waarbij met vernieuwende ideeën de kwaliteit en/of de samenhang in het zorgaanbod verbeteren. De projecten moeten binnen het sociaal domein een doorbraak veroorzaken die voor gebruikers van ondersteuning en zorg duidelijk merkbaar is. De eerste tranche van de beschikbare middelen is in 2016 toegewezen aan 5 projecten. De tweede tranche zal in 2017 worden uitgezet.

Mantelzorg(ondersteuning):

In 2016 is een aanzet gemaakt om de beeldvorming en de bewustwording rondom mantelzorg(ondersteuning) door de inzet van publieksacties te vergroten. De activiteiten hiervoor zijn vastgelegd in het plan van aanpak "Mantelzorgvriendelijk Weert 2016-2018" en worden uitgevoerd door Punt Welzijn.

Veilig Thuis:

In 2016 is de formatie bij Veilig Thuis niet toereikend gebleken om alle activiteiten conform de verplichte kwaliteitskaders uit te voeren. Ook was de instroom van meldingen fors hoger dan vooraf geraamd (raming 5.000 meldingen-uiteindelijke instroom 8.000 meldingen).

In de zomer van 2016 heeft Veilig Thuis een korte periode een wachtlijst gehad. Deze wachtlijst is tijdelijk opgelost door het beschikbaar stellen van een eenmalige aanvullende subsidie waardoor extra personeel ingehuurd kon worden. Voor een structurele oplossing is op basis van een reëel formatieplan de begroting 2017 van Veilig Thuis opgehoogd.

Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid mensen met complexe zorgbehoefte

De flexibele maatschappelijke opvang voor de regio Weert-Nederweert-Leudal is voortgezet. Samen met MOVEOO, Metggz, Vincent van Gogh en het Zelfregiecentrum worden daklozen opgevangen en wordt ingezet op doorstroom en uitstroom naar zo zelfstandig mogelijk wonen. Door- en uitstroomtijden waren vaak langer dan beoogd, vanwege de krapte op de woningmarkt.

Eind 2016 is duidelijk geworden dat de middelen voor maatschappelijke opvang en het beschermd wonen per 1-1-2020 aan elke gemeente afzonderlijk worden uitgekeerd. De gemeenten in Midden-Limburg hebben afgesproken deze taken in samenwerking te gaan uitvoeren vanaf 1-1-2020. Met de voorbereiding van deze nieuwe werkwijze is in 2016 gestart.

Transformatie jeugdzorg

De monitoring over de eerste drie kwartalen van 2016 laten zien dat we alle hulpvragen rondom opvoeden/opgroeien binnen de gemeente Weert van een passend aanbod hebben kunnen voorzien. Er zijn geen kinderen buiten de boot gevallen, er is geen opnamestop zoals in sommige andere regio's en alle hulp is tot en met het derde kwartaal uit de door het Rijk beschikbare middelen bekostigd. De cliënttevredenheid is hoog. Het beleidsplan jeugdhulp is geëvalueerd en besloten is het beleidsplan te verlengen met 3 jaar, de meetbaarheid van de doelen te verbeteren en 3 beleidsdoelen toe te voegen. Conclusie van de evaluatie is, dat er al veel bereikt is, maar dat beleidsdoelen aangaande transformatie veel tijd vergen (daarom dus verlenging beleidsplan).

Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid

De acties op het gebied van jeugdgezondheidsbeleid zijn onverminderd voortgezet: inzet sport en gezond eten op school, voorbereidingen voor JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht). Het onderwerp Wmo & Sport staat op de transformatieagenda van het sociale domein. Het visiedocument "Weert in beweging" met als doel om meer Weertenaars in alle leeftijdssegmenten gezonder en actiever te krijgen is gerealiseerd. De bevindingen uit de recent gehouden jeugdmonitor zijn bekend en komen overeen met de aandachtspunten overgewicht en opvoedingsondersteuning uit de huidige nota "lokaal gezondheidsbeleid".

Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg

De GGD is op ons verzoek steeds meer de dienende expert in de keten. Aandachtspunt blijft het met alle partners delen van kennis op het gebied van jeugdgezondheidszorg en mede-realiseren van acties hierop. De GGD groeit in de rol van verbinden van jeugd(gezondheids)beleid met onderwijsbeleid. Dit is het gevolg van het feit dat de GGD bewust is gevraagd ook inzet voor consulenten en jeugd- en gezinswerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin op elke school te leveren. Er zijn goede samenwerkingsresultaten gemaakt op de werkvloer.

3. Veiligheid

Veilige woon- en leefomgeving

Het integrale veiligheidsbeleidsplan 2015-2018 van de gemeente Weert is vastgesteld en kent een aantal prioriteiten:

1. Veilige woon- en leefomgeving (met daarin o.a. tegengaan woninginbraken en verhogen burgerparticipatie).
2. Jeugd en veiligheid.
3. Incidenten met impact op de openbare orde en veiligheid.

De centrale doelstelling van het beleidsplan 2015-2018 is het waarborgen van een zo veilig mogelijke gemeente door een integrale gebiedsgerichte aanpak, in samenwerking met alle partners waarbij burgerinitiatieven worden ondersteund. Concreet betekent dit het volgende:

- a. Er is een operationele werkgroep geformeerd om de woninginbraken aan te pakken.
- b. We hebben het voortouw genomen bij het betrekken van bewoners bij veiligheid en leefbaarheid.
- c. We faciliteren burgerinitiatieven op dit vlak (WhatsAPPgroepen, buurtpreventieteams).
- d. We zetten in op de kwaliteit van sociale netwerken in wijken (tegengaan woonoverlast, buurtbemiddeling, aanpak huiselijk geweld, huisverbod).
- e. We pakken de overlast van jeugd aan en richten onze preventie op alcohol- en drugsgebruik bij jeugdigen. De veiligheid in en om school wordt hierbij betrokken.

Veilig uitgaan

In 2016 is invulling gegeven aan het door de raad in 2015 vastgestelde "Handhaving- en Preventieplan". Dit door het uitvoeren van een Jong Proef onderzoek NIX 18. Dit onderzoek omvat dat mystery guests supermarkten, commerciële – en para-commerciële horecabedrijven bezoeken en kijk hoe het naleefgedrag is met betrekking tot NIX18. Uit dit onderzoek blijkt dat dit naleefgedrag zorgelijk te noemen is. Eén en ander is aanleiding geweest voor het extra organiseren van een tweetal informatieavonden voor zowel ouders als alcoholverstrekkers. Daarnaast zijn de individuele overtreders persoonlijk geïnformeerd.

Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid

In het kader van preventief jeugdbeleid zijn op verzoek van scholen preventieve activiteiten als weerbaarheidstrainingen rots en water ingezet. Daarmee is ingezet op het voorkomen van pest- en meeloopgedrag. Verder zijn naschoolse activiteiten aangeboden met als insteek het ontwikkelen van talenten ter voorkoming van rondhangen en overlast. Jongerenwerk heeft urenuitbreiding gekregen voor een pop-up benadering, vanuit de gedachte: be there, be aware. Dit blijft een aandachtspunt, gezien de hectische samenleving met wisselende risico's en de moeilijk grijpbare virtuele wereld. Bij MBO Gilde loopt een project veilige MBO met provinciale subsidie. Veiligheid op school blijft een thema in de opvolger van de Lokale Educatieve Agenda; de Regionale Ontwikkelingsagenda.

Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners

Het integrale veiligheidsbeleidsplan 2015-2018 geeft aan dat veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is en is daarom ook als prioriteit opgenomen. Deze prioriteit is er op gericht om de burger op een integrale vraaggerichte manier te benaderen met als doel ze te laten participeren

bij veiligheidsthema's. Hierdoor zullen ook subjectieve gevoelens van onveiligheid of overlastbeleving verminderen. Hierbij is er oog voor het verbinden van interne en externe structuren en processen, zodat deze inzichtelijk worden voor de participerende burger. De informatie die van belang is, wordt gebundeld en van daaruit worden specifieke acties ingezet. Bij deze acties zijn burgerparticipatie en preventie steeds meegenomen. Dit betekent dat we als volgt hebben gewerkt:

1. Gezamenlijke acties (politie, gemeente, burgers).
2. Buurtpreventieteams (burgers solo).
3. What'sAPPGroepen waarin burgers elkaar (en de politie) informeren over acute veiligheidsaspecten.
4. Politie communiceert o.a. via Twitter en Facebook.
5. Burgers nemen deel aan Burgernet.

Doorontwikkeling veiligheidsregio

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio heeft in 2016 belangrijke stappen gezet in de doorontwikkeling. Zo is de gemeenschappelijke regeling aangepast waardoor er sprake is van 2 gelijkwaardige bestuurscommissies "Veiligheid" en "Gezondheid". Ook zijn door het Algemeen Bestuur het meerjarenbeleidsplan 2016-2019, het regionaal risicoprofiel 2016-2019, het brandweerorganisatieplan en de harmonisatie gemeentelijke bijdragen vastgesteld. De brandweerkazerne Stramproy dient in 2017 volgens het principe "schoon door de poort" aan de Veiligheidsregio te worden overgedragen. De regionalisering van de huisvestingslasten kent een ingroeietermijn van 4 jaar voor wat betreft de bijdrage van vóór de harmonisatie tot na de harmonisatie.

4. Gemeentelijke diensten

Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening

Wij meten onze dienstverlening jaarlijks via de landelijke benchmark publiekszaken.

Voor de balie scoorden we in 2016 een 7,9. De score daalde 0,1 ten opzichte van 2015. Om klanten te verwelkomen en te verwijzen, hebben we een gastvrouw ingezet in de publiekshal. Daarnaast werd beveiliging ingezet om het veiligheidsgevoel bij medewerkers en klanten te verhogen. Sinds de komst van de beveiliging zijn er geen alarmmeldingen meer geweest. Ook werden de doorlooptijden geoptimaliseerd en werden vraag en aanbod van klanten op elkaar afgestemd in de planning.

Voor telefonie scoorden we in 2016 een 6,7. Deze score is 1,1 lager dan in 2015. Reden hiervoor is de stagnatie van de technische optimalisatie van de telefooncentrale. Die vond uiteindelijk plaats in november 2016. Daarnaast zijn we in mei 2016 gaan werken met een klantregistratiesysteem. Met dit systeem kan het KCC de klanthistorie raadplegen. Medewerkers moesten zich het systeem eigen maken en dat kostte de nodige tijd.

De digitale dienstverlening zit in de lift met een score van een 7.0. We stegen 0,2 ten opzichte van 2015. We zijn afgelopen jaar gaan werken met i-burgerzaken waardoor de selfservice van de klant toeneemt. Klanten kunnen hun huwelijk en geboorte digitaal melden en ondernemers melden de overlijdens digitaal. Ook werd het geboorteloket geopend in het ziekenhuis waardoor ouders niet meer naar het stadhuis hoeven te komen om de geboorteakte te ondertekenen.

In 2016 werd 49% van alle afspraken digitaal gemaakt en werden meer producten digitaal aangeboden op de website.

Om de dienstverlening te digitaliseren en professionaliseren zijn er in het kader van digitaal en zaakgericht werken in 2016 diverse stappen gezet. Op het gebied van de burgerlijke stand zijn alle producten (trouwen, partnerschap, naams- en geslachtswijziging, geboorte en overlijden) digitaal aangeboden aan de burger. Daarnaast zijn 90% van onze processen beschreven en getoetst bij medewerkers. Deze processen zijn uitgangspunt voor de inrichting van het zaakstelsel Djuma. In 2016 is de projectgroep voor de implementatie van Djuma opgericht en gestart met het formuleren van uitgangspunten en randvoorwaarden voor een succesvolle implementatie van Djuma. De inrichting van het zaakstelsel is in 2016 gestart en krijgt middels gefaseerde teamimplementaties in 2017 een vervolg. Dit geldt ook voor de koppelingen die gelegd moeten gaan worden met

vakapplicaties en het zaakstelsel. Dit alles zal uiteindelijk leiden tot een transparante interne en externe dienstverlening.

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2016

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Inkomensondersteuning	Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	Armoedebestrijding bij kinderen is geïntensiveerd	Jeugdsportfonds: 295, Stichting Leergeld: 372, Jeugd cultuurfonds: 33, Sociaal cultureel fonds kinderen: 502.
	Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig	Het aantal mensen in Weert dat (geheel) afhankelijk is van een bijstandsuitkering neemt af	Het aantal uitkeringen is met 3,1% gestegen, van 1003 naar 1035 uitkeringen (1196 personen).
		Optimale schulddienstverlening	Intakes: 300, Informatie en advies: 83, Schuldregeling: 52, Optimalisatie: 41, Stabilisatie: 53, Interventie bij crisissituatie: 14.
	Inkomensgarantie op sociaal minimum	Mensen met een laag inkomen worden financieel ondersteund	Bijzondere bijstand: 3995, Sociaal cultureel fonds: 2029, Collectieve ziektekostenverzekering: 2321 en Individuele inkomensvoorschot: 403.
	Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima	Kinderen uit arme gezinnen kunnen mee doen	Zie resultaten armoedebestrijding gericht op kinderen.
Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude	Minimaal twee themacontroles zijn uitgevoerd	Themacontrole alleenstaanden: besparing 2015: € 15.726,--. Meerderjarige besparing: € 27.202,--. Het tweede themaonderzoek 'aanpak rode groep' loopt nog.	

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Zelfredzaamheid	Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg	Betrouwbare en betaalbare JGZ. Passende actie bij risico op achterstand/zorg. Op lange termijn minder zware zorg	Rol JGZ in keten preventie en jeugdhulp wordt sterker, informatie wordt beter gedeeld. Heldere aansturing lokale preventie blijft nodig.
		Realisatie van alle acties uit LEA programma	Over het algemeen zijn de openstaande acties allen opgepakt door de diverse betrokkenen onder regie van de regiegroep en het bestuurlijk overleg. Ook is de opvolger van de LEA vastgesteld.
	Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk	Regionaal zijn 100 jongeren geplaatst op (regulier) werk	38 jongeren uit Weert zijn geplaatst op (regulier) werk.
		Voor/vroegschoolse educatie: toegang peuteropvang voor 100% voor peuters laagopgeleide ouders (verplichting ministerie)	Vanaf 2011 100% toegang. Bereik 2016 98%. Volgende verbeteringslag ingezet: integrale aanpak en deskundigheidsbevordering m.b.t. participatie, sociaal medische indicatie en armoedebeleid. Preventie begint bij meedoen.

3 Programma-verantwoording

		Schakelklassen extra 8 uur per week voor kinderen laagopgeleide ouders	7 schakelklassen onderbouw PO met elk 15-20 leerlingen.
		Gezonde en veilige school: voorlichting alcohol, drugs, leefstijl, trainingen weerbaarheid ter voorkoming van pesten en meeloopgedrag, project veilige MBO	Geplande activiteiten zijn uitgevoerd. Intensivering in de regionale ontwikkelagenda jeugd.
		Ouderparticipatie: meer betrokken ouders	Door actieve toeleiding voor en vroegschoolse educatie en dagarrangementen brede scholen worden veel ouders bereikt. Bs Dal werkt hierin samen met Erasmus universiteit.
		Passend onderwijs, voorkomen schooluitval en behalen startkwalificatie	Afgelopen jaar hebben we wederom minder VSV'ers dan het landelijk gemiddelde (op basis van eigen gegevens van de regio). De voorlopige cijfers worden pas in maart 2017 door DUO bekend gemaakt, de definitieve cijfers komen pas in oktober 2017.
		Doorgaande lijn voorschools-PO-VO-MBO	Gezamenlijke aanpak in LEA/regionale ontwikkelagenda jeugd leidt tot steeds betere doorgaande lijn.
		Sluitende, samenwerkende onderwijs-jeugdketen, waardoor vroeger signaleren en passend vervolg	Lopende en ook weer een van de actiepunten nieuwe LEA (Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd).
		Minder verwijzing speciaal onderwijs	Regio Weert heeft een te hoog verwijzingspercentage, maar er wordt volop inzet gepleegd om met behoud van kwaliteit te streven naar passend onderwijs voor elk kind.
		Voorkomen thuiszitters en vermindering voortijdig schoolverlaten binnen de gestelde norm ministerie OCW (convenant VoortijdigSchoolVerlaten)	In gemeente Weert zitten we al jaren beneden het landelijk gemiddelde VSV. De voorlopige cijfers worden echter pas in februari/maart 2017 bekend gemaakt over schooljaar 2015-2016, een precies cijfer is op dit moment nog niet te benoemen.
		Opvoed- en opgroei-ondersteuning: versterkte basisvoorzieningen. Sluitende ketenaanpak. Geen kind tussen wal en schip	Toenemende samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en huisartsen met CJG. Gemeente aanjager samenwerking gemeente, onderwijs en CJG. Tevens agendapunt nieuwe LEA.
		Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	Mensen die (tijdelijk) niet op eigen kracht of m.b.v. hun netwerk kunnen participeren ondersteunen d.m.v. maatwerkvoorziening
Mantelzorg(ondersteuning)	Mantelzorgers zijn beter in beeld, zijn geïnformeerd over het ondersteuningsaanbod en worden daar waar nodig ondersteund om overbelasting te voorkomen.		
Doorbraakprojecten	5 projecten o.g.v. preventieve dyslexie jeugdhulp, verbinding van psychiatrische zorg met		

3 Programma-verantwoording

			jeugd en opvoedhulp, toetreding tot de arbeidsmarkt met behulp van kunst, arbeidsmatige dagbesteding en intensieve begeleiding van jongeren op zorgboerderijen.
	Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid van mensen met een complexe zorgbehoefte	Doelmatig voorzieningenniveau	Daklozen in de regio Weert-Nederweert-Leudal worden via de flexibele maatschappelijke opvang ondersteund naar weer zo zelfstandig mogelijk wonen.
	Transformatie jeugdzorg	Met minder budget passend aanbod voor jeugd met vragen, problemen of beperking	Budget daalt, toch wordt er een licht overschot over 2016 verwacht.
		Op termijn minder aanspraak op gespecialiseerde jeugdhulp	Lijkt een lichte daling zich af te tekenen. Nu nog te vroeg om er iets over te zeggen.
		Tevredenheid bij ketenpartners en gebruikers over jeugdzorg	Breed cliënttevredenheidsonderzoek over 2015 en 2016 wordt in 2017 uitgevoerd.
	Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	Evaluatie uitgevoerde actiepunten lokaal gezondheidsbeleid	De evaluatie en het nieuwe actieprogramma is doorgeschoven naar het eerste kwartaal 2017.
	Opvoed- en opgroei-ondersteuning door Centrum Jeugd en Gezin	Preventie-arrangementen CJG. Passend aanbod voor gebruikers. Minder verwijzingen zware hulp. Tevreden ketenpartners	Preventie-arrangementen zijn gereed, implementatie start 1e kwartaal 2017. Kwartaalrapportages jeugdhulp laten een voorzichtige daling zien van de zware hulp. Tevredenheid ketenpartners is nog niet onderzocht.
		Ouders en jeugdigen informatie en advies bieden op het gebied van opvoeden en opgroeien en/of mogelijke ontwikkelingsstoornissen, bij voorkeur voordat er problemen ontstaan	Hiervoor zijn verschillende acties uitgezet c.q. lopende; verbinding CJG aan onderwijs/kinderopvang en huisartsen, collectief preventieplan en de preventie-arrangementen.
		Meest voorkomende opvoed- en opgroei problemen, psychische of psychiatrische problematiek of bij vragen die voortkomen uit een beperking worden ondersteund door het CJG	De top 15 van meest voorkomende vragen/problemen is in beeld voor de gemeente en de regio. Ook is duidelijk waar er nog blinde vlekken in aanbod zijn vanuit het CJG of andere aanbieders.
		CJG wordt gewaardeerd door direct betrokkenen: ouders/jeugdigen zijn snel, adequaat en op prettige wijze geholpen om zelf weer regie te krijgen/behouden	Cliënttevredenheid bij het CJG wordt gemeten na afloop elk traject. Score kwartaal 3: goed 56%, voldoende 32%, matig 5%, onbekend 6%, slecht 1%.
		De omgeving (soc.netwerk, vrijwilligersorganisatie, basisvoorzieningen, gespec.jeugdhulp): bekend met CJG, tevreden over deskundigheid/samenwerking	Wordt voortdurend op geïnvesteerd door het CJG en de gemeente. Ook weer onderdeel van het jaarplan 2017 van het CJG.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Veiligheid	Veilige woon- en leefomgeving	Woninginbraken (aantallen)	Het aantal woninginbraken vertoont een structurele daling. In 2015 waren er 170

			inbraken, in 2016 zijn dat er 123.
		De sociale kwaliteit: optelsom van politiecijfers Robuuste Basis Team (RBT) m.b.t. overlast, burengerucht, relatieproblemen, gestoorde en overspannen personen, drugsoverlast, zwervers	Alle cijfers tonen een dalende lijn, de meldingen rondom "verwarde personen" nemen toe.
		De fysieke kwaliteit: optelsom van politiecijfers RBT m.b.t. diefstal, inbraak, mishandeling, bedreiging, ruzie, zeden en overige criminaliteit	Geweld- en vermogensdelicten nemen structureel af.
Veilig uitgaan	Terugdringen en beheersbaar maken en houden van drugshandel en -gebruik in de horeca en in het uitgaansgebied		Er is een Jong Proef onderzoek NIX 18 gehouden. Dit was aanleiding om een tweetal informatieavonden voor zowel ouders als alcoholverstrekkers te organiseren. De individuele overtreeders zijn persoonlijk geïnformeerd.
	Verminderen van (overmatig) alcoholgebruik		Zie bovenvermeld resultaat.
	Verminderen van overlast veroorzaakt door uitgaanspubliek en inrichtingen		Zie bovenvermeld resultaat.
Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	Uitgevoerde aanpak integraal veiligheidsbeleidsplan		Veiligheidsbeleid en zorg-jeugdbeleid zijn nog beter met elkaar afgestemd.
	Aanpak jeugdoverlast		Veiligheidsbeleid en zorg-jeugdbeleid winnen beide aan integraliteit en effectiviteit. De aanpak van jeugdcriminaliteit in zijn algemeenheid is een landelijke prioriteit van de politie. Bij ieder melding komt de politie in actie.
	Acties werkgroep veilige school		Veilige school is onderdeel van regionale ontwikkelagenda jeugd. Blijvend aandachtspunt met de nadruk op inzet scholen, verder ondersteuning gemeente, GGD, jongerenwerk, HALT. Aandacht nodig voor laagopgeleide jongeren in armoede.
	Weerbaarheidstraining ter voorkoming van pest- en meeloopgedrag		Ondanks bezuinigingen zijn projecten gerealiseerd. Speerpunt jeugdhulp "versterken basisvoorzieningen" kan met beperktere inzet niet worden waargemaakt. Er wordt in overleg toegewerkt naar wederom versterken onderwijs, verenigingen.
	Actief jongerenwerk		Gezien signalen overlast, voorkomen dat vandalisme leidt tot criminaliteit, extremisme is extra subsidie voor pop-up jongerenwerk verleend. Dit wordt voor 2017 eveneens voorgesteld.
	Project Kamers met Uitzicht preventie en Plus (nazorg) met subsidie provincie		Deze projecten vullen deels het gat tussen jeugdhulp 18 min en zelfstandigheid 18 plus.

			Verlengen is ook na wegvallen provinciaal subsidie 2017 gewenst. Daarnaast verbreding nodig met kamertraining, sociaal pension en goedkopere woonruimte jongeren.
	Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners	Burgers nemen min. 8x deel aan gezamenlijke acties van politie en gemeente	Burgers nemen deel aan What's APP groepen, Donkere Dagen Offensief, buurtpreventieteams, Burgernet.
		Burgers geven in de burgerpeiling aan dat zij tevreden zijn over deelname veiligheidsaspecten in de vorm van een zeven (7)	Burgerpeiling zal in 2017 plaatsvinden.
	Doorontwikkeling veiligheidsregio	Een toekomstbestendige en betaalbare Veiligheidsregio	Vastgesteld zijn: Meerjarenbeleidsplan, Harmonisatie gemeentelijke bijdragen, Brandweerorganisatieplan.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Gemeentelijke diensten	Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	Tevreden klanten aan balie: minimale klanttevredenheidsscore 8,0 in 2018 (2013: 7,8)	Vergroting welkomstgevoel klant door inzet gastvrouw, doorlooptijden balie geoptimaliseerd, veiligheidsgevoel klanten en medewerkers bevorderd door inzet beveiliging en afstemming vraag en aanbod klanten in planning.
		Tevreden klanten aan telefoon: klanttevredenheidsscore 7,6 in 2018 (2013: 7,4)	Lagere score benchmark vanwege stagnatie optimalisatie telefooncentrale en implementatie nieuw klantregistratiesysteem dat bij medewerkers tijd vergde om het onder de knie te krijgen.
		Tevreden klanten digitale dienstverlening: klanttevredenheids score 7,6 in 2018 (2013: 6,8)	Implementatie i-Burgerzaken (digitaal aangifte huwelijk/geboorte), opening geboorteloket in St. Jans Gasthuis Weert, verruiming digitaal aanbod producten, toename gebruiksgemak website en meer digitale afspraken.
		Volledig digitaal, zaakgericht werken (papierarm werken) voor medewerkers en bestuur. Inrichting en optimalisatie in 2015 en 2016	Burgerlijke stand producten zijn digitaal aangeboden aan de burger, 90% van de processen zijn beschreven en getoetst, projectgroep implementatie Djuma is gestart met het formuleren van uitgangspunten, randvoorwaarden en inrichting van het zaakstelsel.

Verantwoording 2016 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject
 Paars: Continue proces/langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	•	•	•	•
Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig	•	•	•	•
Inkomensgarantie op sociaal minimum	•	•	•	•
Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima	•	•	•	•
Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude	•	•	•	•
Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg	•	•	•	•
Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk	•	•	•	•
Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	•	•	•	•
Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid van mensen met een complexe zorgbehoefte	•	•	•	•
Transformatie jeugdzorg	•	•	•	•
Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	•	•	•	•
Opvoed- en opgroei-ondersteuning door Centrum Jeugd en Gezin	•	•	•	•
Veilige woon- en leefomgeving	•	•	•	•
Veilig uitgaan	•	•	•	•
Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	•	•	•	•
Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners	•	•	•	•
Doorontwikkeling veiligheidsregio	•	•	•	•
Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2016	Rekening 2016
Totale lasten	61.095.524	58.696.097
Totale baten	17.733.314	18.248.267
Saldo	43.362.210	40.447.830

Financiële analyse

De lasten zijn € 2.399.427,-- lager dan begroot. De baten zijn € 514.953,-- hoger dan begroot.

Sociaal domein

Decentralisaties

2016 was het tweede jaar waarin door de gemeente binnen het sociaal domein nieuwe taken zijn uitgevoerd. De gemeente ontvangt voor deze nieuwe taken middelen via de integratie-uitkering sociaal domein. In de begroting en jaarrekening van de gemeente Weert wordt dit budgettair neutraal verwerkt. Afwijkingen ten opzichte van de beschikbare middelen worden verrekend met de reserve sociaal domein. Op basis van de realisatie die is verwerkt in de jaarrekening 2016 is een positief resultaat behaald ten opzichte van de beschikbare middelen van in totaal € 2.919.671,--. Dit resultaat heeft betrekking op:

Jeugdhulp	€ 586.085,--*
Wmo Begeleiding	€ 2.321.104,--
Participatie	€ 23.749,--
Uitvoeringskosten Wmo/jeugd	€ -/-11.267,--
Totaal (storting res. sociaal domein)	€ 2.919.671,--

* Exclusief voorlopige verevening 2015, deze is apart verrekend met de reserve sociaal domein (onttrekking € 488.000,--)

Voor een volledige rapportage en verantwoording over de drie decentralisaties verwijzen wij naar de raadsinformatiebrief die aan uw raad is toegezonden met betrekking tot de jaarrapportage.

Voor wat betreft jeugdhulp komen de cijfers grotendeels overeen met de prognose die is afgegeven in de 3e kwartaalrapportage, waarover u bent geïnformeerd in de raadsinformatiebrief 3e kwartaalrapportage 2016 Jeugdhulp en nieuwe taken Wmo van 20 december 2016. Hiervan wordt enkel afgeweken door afrekeningen die in 2016 hebben plaatsgevonden, maar betrekking hebben op het jaar 2015.

Bij Wmo begeleiding is een groter overschot gerealiseerd dan werd voorzien op basis van de 3e kwartaalrapportage Wmo, waarover u bent geïnformeerd in de raadsinformatiebrief 3e kwartaalrapportage 2016 Jeugdhulp en nieuwe taken Wmo van 20 december 2016. Het grootste verschil (86% van de afwijking) wordt verklaard door lagere kosten voor maatwerkvoorzieningen dan voorzien ten tijde van het opstellen van de 3e kwartaalrapportage. Een van de redenen hiervoor is dat het verzilveringspercentage lager is dan verwacht. Dit geldt zowel voor zorg in natura (70% van de totale afwijking) als persoonsgebonden budget (16% van de totale afwijking). De helft van de afwijking bij het persoonsgebonden budget wordt verklaard door een afrekening over 2015. In de jaarrapportage met betrekking tot de drie decentralisaties bent u nader geïnformeerd over de onderliggende oorzaken.

De uitgaven voor participatie zijn nagenoeg conform het budget.

Hulp bij het huishouden

Binnen de Wmo-taken die de gemeente ook al vóór 2015 uitvoerde is de voornaamste afwijking ten opzichte van begroting zichtbaar bij hulp bij het huishouden. Daar is een positief resultaat over 2016 ontstaan van afgerond € 400.000,--. Dit wordt veroorzaakt doordat er sprake is van een daling van het aantal klanten met een indicatie voor hulp bij het huishouden.

Bijstand

Op het onderdeel BUIG (gebundelde uitkeringen Participatiewet, IOAW, IOAZ, BBZ2004) is er een tekort van € 1,5 miljoen (rijksinkomsten versus uitgaven). Dit wordt aangevuld vanuit de algemene middelen van de gemeente.

De oorzaken van dit tekort liggen deels bij de verdeelsleutel die het Rijk gebruikt en die jaarlijks nog bijgesteld wordt. Deze verdeelsleutel is niet beïnvloedbaar door de gemeente.

Het andere deel ligt bij de stijging bijstandspopulatie door:

- Nasleep van de crisis, WW-ers die in hun werkloosheidsperiode geen baan hebben gevonden.
- Statushouders.
- Aanwas nieuwe doelgroepen die geen recht meer hebben op Wajong.
- Verkorting WW periode.
- Flexibilisering van de arbeidsmarkt.
- Tot slot hebben we ook te maken met een deel van de bijstandspopulatie waarvoor werk momenteel nog geen haalbaar doel is en misschien ook nooit wordt.

In de jaarrapportage met betrekking tot de drie decentralisaties bent u nader geïnformeerd over de onderliggende oorzaken.

Incidentele Lasten en Baten	2016
LASTEN	
Huishoudelijke Hulp Toelage (t.l.v. uitkering Gemeentefonds)	107.000
Storting voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	110.000
	217.000
BATEN	
N.v.t.	0
	0

Programma 4 Participatie

Portefeuillehouders: G.Gabriëls, M.van den Heuvel, P. Sterk

Visie

Weert is een aantrekkelijke gemeente, waar het goed wonen, werken en verblijven is. Bij deze ambitie hoort een voorzieningenaanbod dat aansluit bij de verschillende behoeften. Met het realiseren en behouden van een passend aanbod voor onderwijs, sport, kunst en cultuur, dragen wij bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente. Daarnaast stimuleren wij de betrokkenheid van de bewoners van Weert op deze terreinen om mee te doen aan de samenleving en om verantwoordelijkheid te nemen.

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Participatie	
1. Fysieke gezondheid: sport en bewegen	Passend aanbod sport Vitale verenigingen Meer sportdeelname Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven (Weert presteert)
2. Sociale gezondheid: ontplooiing	Vitale verenigingen en instellingen Groter cultuurbesef en -deelname Beter behoud en beheer van cultuurhistorisch erfgoed Aandacht voor mensen met beperkingen Passend aanbod kunst en cultuur
3. Ontmoeting	Passend aanbod accommodaties
4. Leefbaarheid en sociale samenhang	In alle wijken en dorpen zijn door bewoners gedragen leefbaarheidsagenda's Ondersteunen van wijkinitiatieven Meer mensen doen vrijwilligerswerk
5. Verandering samenleving en overheid	Visieontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie

Wat hebben we er voor gedaan?

1. Fysieke gezondheid: sport en bewegen

Passend aanbod sport

Voorzieningen binnensport

We hadden ons voorgenomen om bij sporthal Stramproy uit te breiden en een tribune aan te schaffen, bij gymzaal Aan de Bron een bergruimte aan te bouwen en de haalbaarheidsstudie voor een nieuwe turnaccommodatie af te ronden.

De kleedlokalen bij sporthal Stramproy en de berging bij gymzaal Aan de Bron zijn medio 2016 in gebruik genomen. De tribune is in januari 2017 geleverd. Het haalbaarheidsonderzoek naar de turnaccommodatie wordt in het eerste kwartaal van 2017 afgerond.

Zwembad

We hadden ons voorgenomen om het onderzoek naar verbetering van de exploitatie samen met de Stichting Zwembad De IJzeren Man uit te voeren en ook het onderzoek naar de toekomst van het schoolzwemmen af te ronden.

Het exploitatieonderzoek is uitgevoerd. Hieruit zijn maatregelen voortgekomen die leiden tot een structurele verbetering van het exploitatieresultaat. Acties ter verdere optimalisering worden de komende jaren nog uitgevoerd.

Het onderzoek naar de toekomst van het schoolzwemmen is afgerond en heeft geresulteerd in de invoering van het programma Swim2Play voor het basisonderwijs vanaf augustus. De introductie vindt stapsgewijs plaats in 3 jaar.

Voorzieningen buitensport

We hadden ons voorgenomen om de gewenste ontwikkelingen op het gebied van buitensportaccommodaties op te nemen in het uitvoeringsprogramma van de voorzieningenplannen.

Voor het stedelijk gebied is een uitvoeringsprogramma 2015-2016 vastgesteld. Op het gebied van buitensportaccommodaties wordt onderzoek gedaan naar:

- clustering van verenigingen op het sportpark Boshoven in de vorm van een Open Club. Hierin wordt ook Wilhelmina '08 meegenomen. De uitwerking van de Open Club is momenteel nog lopende. De uitvoering ligt bij de participerende verenigingen en organisaties.
- het overhevelen van onderhoudstaken naar sportverenigingen. Samen met de Weerter voetbalverenigingen is gekeken naar welke onderhoudswerkzaamheden op het sportpark zij zelf zouden kunnen uitvoeren. De resultaten worden begin 2017 verwacht.

De voorzieningenplannen van de kerkdorpen Tungelroy, Swartbroek en Altweerderheide worden in de eerste helft van 2017 bestuurlijk vastgesteld. Een visie op de toekomst van de buitensportvoorzieningen in deze dorpen maakt onderdeel uit van deze plannen.

Topsport

We hadden ons voorgenomen om het topsportbeleid te implementeren met op onderdelen de provincie als partner.

De implementatie van het topsportbeleid heeft plaatsgevonden.

- Subsidies zijn verleend aan de topsportorganisaties volleybal en basketbal, de evenementen Stadstriathlon Weert en Kings of Archery en de Weerter Sportraad (voor de waardering topsporters en talenten).
- Het te betalen huurtarief voor RTC's is verlaagd.
- Partners binnen het volleybal en basketbal zijn gestart met integrale planontwikkeling.

De provincie heeft:

- een subsidie verleend (januari 2016) voor het realiseren van aanpassingen in sportaccommodaties voor het verbeteren van de inpassing van top- en breedtesportactiviteiten in de gemeentelijke accommodaties.

- uitgangspunten voor samenwerking met gemeenten op het gebied van ontwikkeling van sportzones vastgelegd (november 2016). Op basis hiervan vindt vanaf aanvang 2017 overleg plaats over het invullen van de samenwerking.

Bezuinigingen op subsidies en tarieven

We hadden ons voorgenomen om per 1-1-2017 een bedrag van € 519.000,-- te bezuinigen op subsidies en tarieven (sportaccommodaties). In november 2015 heeft de raad de taakstelling bijgesteld naar € 200.000,--.

In november is door de raad de nota "Herziening subsidies" en tarieven vastgesteld. De bezuinigingstaakstelling is gerealiseerd. In 2017 is het resultaat nog lager wegens een afbouwregeling.

Vitale verenigingen

Combinatiefunctionarissen sportverenigingen

We hadden ons voorgenomen om combinatiefunctionarissen bij verenigingen in te zetten met als doel de vitaliteit en maatschappelijke betrokkenheid van de verenigingen te vergroten zodat participatie en zelfredzaamheid van burgers wordt bevorderd. Sport kan hierdoor ook een bijdrage leveren aan realisatie van doelstellingen binnen het sociale domein.

Bij alle breedtesportcombinatiefunctionarissen die werkzaam zijn bij sportverenigingen is ruimte gereserveerd om acties op dit gebied te ondernemen. Daarnaast is een beweegmakelaar aangesteld om kwetsbare mensen toe te leiden naar lokaal sportaanbod. Er zijn diverse geslaagde samenwerkingen ontstaan. Ook zijn 44 kwetsbare mensen in 2016 gestart met sport- en beweegactiviteiten.

Open Club

Een Open Club is een samenwerking van een of meerdere sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties met als doel versterking van de maatschappelijke functie. We hadden ons voorgenomen om de landelijke pilot Open Club onder de aandacht te brengen van de sportverenigingen en bij draagvlak te implementeren en dan deelname door minimaal 6 sportverenigingen te realiseren.

Er zijn 2 Open Club omgevingen gerealiseerd (Sportpark St. Theunis en Sportpark Boshoven) met bij elkaar 6 sportverenigingen en veel andere instellingen die met elkaar samenwerken.

Meer sportdeelname

Combinatiefunctionarissen scholen

We hadden ons voorgenomen om door inzet van combinatiefunctionarissen een leven lang sporten/bewegen te bevorderen, structureel sporten buiten schooltijd te bevorderen en overgewicht tegen te gaan.

Het dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen is bevorderd. In 2016 hebben 3 scholen het vignet Gezonde School behaald, waarmee het totale aantal op 7 is gekomen. Tevens is Weert per 1 oktober JOGG-gemeente. JOGG staat voor Jongeren Op Gezond Gewicht. Een combinatiefunctionaris is als JOGG-regisseur aangesteld. Deze heeft met verschillende stakeholders overleg gehad en een inspiratiebijeenkomst over JOGG voorbereid.

Iedereen Kan Sporten

We hadden ons voorgenomen om deze regionale samenwerking ter bevordering van sport en bewegen door mensen met een beperking voort te zetten en projecten op dit gebied uit te voeren.

De samenwerking is voortgezet en er hebben veel sportactiviteiten plaatsgevonden voor mensen met een beperking, waaronder een zwemsportdag en netwerkbijeenkomst. De beweegmakelaar, die in 2016 is aangesteld, maakt de verbinding tussen mensen met een beperking en het sport- en beweegaanbod en heeft nauw contact met de coördinator Iedereen Kan Sporten (IKS).

Jeugdsportfonds

We hadden ons voorgenomen om het Jeugdsportfonds nog meer onder de aandacht te brengen en minimaal 200 kinderen te laten deelnemen aan sport via het Jeugdsportfonds.

In 2016 hebben 421 kinderen kunnen sporten door een bijdrage uit het Jeugdsportfonds.

Ongeorganiseerd sporten/bewegen

We hadden ons voorgenomen om te participeren in burgerinitiatieven die sport- en beweegdeelname bevorderen of deze te faciliteren, mede in de wijken en in het groen. Hierbij zal met name aandacht zijn voor Urban Sports.

In 2016 is een coördinator Urban Culture & Sports gerealiseerd. Deze heeft verschillende initiatieven verbonden. Verder heeft hij samen met 27 lokale partners diverse evenementen georganiseerd, zoals een voorronde van de Nederlandse Bboy League, "The Floor is Yours" Urban Plein tijdens de Dag van de Sport, de Bar Battle en street-art evenementen.

Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven (Weert presteert)

We hadden als doel om samen met het onderwijs, bedrijven, sportinstellingen en organisaties op het gebied van zorg en welzijn (via het Platform Weert in Beweging) samen te werken met als doel zoveel mogelijk mensen te laten sporten en bewegen en aanbod onder de aandacht te brengen.

Er is twee keer overleg gevoerd met de klankbordgroep, er zijn gezamenlijke projecten en activiteiten georganiseerd en er is gezamenlijk promotie gevoerd. De gemeente heeft bijgedragen aan de realisatie van Weert in Beweging en het sportgala.

2. Sociale gezondheid: ontplooiing

Vitale verenigingen en instellingen

Vernieuwde cultuurpodia

Binnen ruimte is cultuur een belangrijk element geworden in de visie op het stadshart. De culturele en historische elementen uit de "Analyse en visie op erfgoedaspecten in de leefomgeving" zijn daarin opgenomen.

De museumvisie is in 2016 opgesteld.

De Lichtenberg

De kansen om dit openluchttheater met rijksmonumentale status, als een van de kenmerkende elementen in het activiteitenpark Kempenbroek een plaats te geven zijn in 2016 aangepakt, en krijgen een vervolg in 2017.

Archiefbewaarplaats

De locatie voor de archiefbewaarplaats is in 2016 bepaald: in de parkeerkelder van het stadhuis. De locatie van de studie- en leeszaal is eveneens bepaald: in het gebouw van Bibliocenter door mederuimtegebruik van de ruimtes van de streekomroep.

Culturele planologie

In alle bestemmingsplannen is een paragraaf cultuurhistorie, zowel onder- als bovengronds, opgenomen. Wij versterken daarmee de culturele bewustwording door hieraan vroeg in het proces van ruimtelijke ordening aandacht te besteden. Een belangrijk doel daarbij is de betrokkenheid van de bewoners bij hun leefomgeving en geschiedenis te stimuleren.

Groter cultuurbesef en -deelname

Cultuureducatie

Voor het vergroten van cultuurbesef en -deelname is een goede creatieve ontwikkeling noodzakelijk. Dus is het van belang dat cultuureducatie een plaats krijgt in het leerplan van kinderen.

In de brede regeling Combinatiefuncties wordt meer aandacht gegeven aan cultuur, vanaf schooljaar 2015-2016 wordt deze uitgevoerd op vijftien scholen voor primair onderwijs. Met de invoering van de erfgoedwet per 1-1-2016 is erfgoededucatie eveneens opgenomen.

In 2016 is samen met de provincie besloten dat RICK penvoerder wordt in het kader van de CmK-regeling. Er wordt extra geld voor cultuureducatie ontvangen.

Jeugdcultuurfonds

In 2016 is implementatie van het fonds gerealiseerd, zodat in de sociale netwerken alle intermediairs goed op de hoogte zijn.

Samenwerking amateurverenigingen-professionals

Een overleg tussen professionele instellingen en amateurverenigingen, is in de vorm van een cultuurpodium is opgestart.

Cultuurnota

De actualisatie van de cultuurnota is opgepakt en wordt uitgewerkt in een cultuurrouteplanner.

Beter behoud en beheer van cultuurhistorisch erfgoed

Erfgoededucatie

Om de waardering en het besef dat de erfgoedelementen van wezenlijk belang zijn in de leefomgeving te stimuleren, is een goede ontsluiting van deze waarden van belang. Dit is op diverse manieren uitgewerkt: digitaal is een erfgoedsite ontwikkeld waarop de boven- en ondergrondse monumenten worden toegelicht, middels informatieborden in de leefomgeving worden diverse van belang zijnde historische elementen verduidelijkt. De in 2014 ingestelde erfgoedprijs is wederom in 2016 uitgereikt.

Aandacht voor mensen met beperkingen

Agenda 22

Het resultaat van de in 2016 uitgevoerde evaluatie van het actieprogramma Agenda 22 heeft naast het verder voortzetten van acties op het gebied van communicatie, toetsing bouwplannen en aanpassen van bushaltes geleid tot uitbreiding van actiepunten voor de periode 2016-2018 met:

- het versterken van de communicatie in- en extern door actief aandacht te besteden aan geslaagde projecten;
- het organiseren van kleinschalige bijeenkomsten voor ambtenaren om de kennis over en de bewustwording rondom Agenda 22 te vergroten;
- het maken van een plan van aanpak om verenigingen en overige aanbieders van vrije tijdsbesteding te informeren over Agenda 22 met als doel een breder toegankelijk aanbod.

Passend aanbod kunst en cultuur

Creativiteit en aantrekkelijkheid

Omdat cultuur bijdraagt aan waardecreatie, ontmoeting, innovatie en creativiteit welke voor een aantrekkelijke woonomgeving in de toekomst essentieel zijn, is het van belang hiervoor aandacht te hebben. Dit kan door culturele innovatie, door ruimte te bieden aan vernieuwende culturele initiatieven en vrijdenkers, waarvoor een cultureel omvormingsbudget beschikbaar is.

Met dit budget zijn culturele projecten gericht op leefbaarheid, lokaal goedwerkende systemen en netwerken op het gebied van community art, creatieve broedplaatsen, Urban culture, jeugdcultuur, street-art en buurtcultuur, startende ondernemers in de binnenstad, buurten en wijken (mede) gerealiseerd. Het doel is deelname aan maatschappelijke en cultuur-educatieve programma's (zoals uit het landelijk programma cultuurparticipatie, de muziekstimulans OCW-Van den Ende Foundation, of het provinciale programma DOOR!) in samenwerking met het onderwijs en de professioneel culturele instellingen mogelijk te maken.

Voorzieningen professioneel

De aanwezigheid van professioneel culturele voorzieningen is essentieel voor een aantrekkelijke stad. In 2016 is geïnvesteerd in de toneeltechnische installaties van het Munttheater, zodat het culturele seizoen 2016-2017 op maat gestart is. Bibliocenter heeft een regiofunctie, met de backoffice in de

centrale vestiging in Weert. De dependance in Stramproy is omgevormd tot een servicepunt dat wordt gerund door vrijwilligers. Met RICK is overleg gevoerd over het opvangen van de bezuiniging binnen de huisvestingscomponent. Dit krijgt een vervolg in 2017.

3. Ontmoeting

Passend aanbod accommodaties

We hadden ons voorgenomen om voor Weert voorzieningenplannen inclusief uitvoeringsprogramma vast te stellen en uit te voeren.

De voorzieningenplannen voor het stedelijk gebied, inclusief uitvoeringsprogramma, zijn in het 4^e kwartaal 2015 vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma zijn 8 acties opgenomen voor 2016:

- Haalbaarheidsonderzoek turnaccommodatie.
- Herschikking voorzieningen onderwijs en sociaal-cultureel in Boshoven.
- Haalbaarheidsonderzoek clustering voetbalaccommodaties FC Oda en Wilhelmina '08.
- Herziening beleid wijkaccommodaties.
- Herschikking sociaal-culturele voorzieningen Weert-Zuid.
- Herschikking maatschappelijke voorzieningen Fatima.
- Herschikking culturele instellingen Muntcomplex.
- Onderzoek (groen)onderhoud sportvelden door sportverenigingen.

Stand van zaken op dit moment is dat alle acties nog in uitvoering zijn.

De voorzieningenplannen van de kerkdorpen Tungelroy, Swartbroek en Altweeterheide worden in de eerste helft van 2017 bestuurlijk vastgesteld.

4. Leefbaarheid en sociale samenhang

In alle wijken en dorpen zijn door bewoners gedragen leefbaarheidsagenda's

In bijna alle wijken (14) zijn conform het voornemen leefbaarheidsagenda's opgesteld.

Ondersteunen van wijkinitiatieven

Het voornemen was om medeburgers die zich actief inzetten voor sociale samenhang en leefbaarheid te stimuleren en te faciliteren.

We hadden ons voorgenomen het contact tussen wijk- en dorpsraden en het gemeentebestuur te intensiveren. Daarnaast zouden we een fonds oprichten voor het ondersteunen van wijkinitiatieven, waarbij de uitgangspunten van de visie op burgerparticipatie en overheidsparticipatie leidend zouden zijn voor de inzet van instrumenten (inclusief spelregels).

Er is naast het overleg over MijnStraatJouwStraat (MSJS) een aantal keer overlegd met de wijk- en dorpsraden.

Ook is gewerkt aan een voorstel voor besteding van het budget voor burgerinitiatieven. Dit heeft in 2016 nog niet geleid tot een concreet voorstel (vertraging door wisseling portefeuillehouder).

Wel zijn er initiatieven ondersteund en deels is het budget niet benut. De meeste initiatieven werden in 2016 nog ondersteund via het project MSJS. Hiervoor was ongeveer de helft van het budget niet nodig. In de 3e bestuursrapportage is dit toegevoegd aan de algemene middelen.

MSJS is geëvalueerd en besloten is om hiermee te stoppen per 1-1-2017.

Meer mensen doen vrijwilligerswerk

Welzijn nieuwe stijl en de kanteling zijn de basis voor vrijwilligersondersteuning. Inwoners van Weert worden geacht meer vrijwillige inzet te plegen, ook als zorgvrijwilliger ter ontlasting van mantelzorgers. Samen met Punt Welzijn wordt een nieuw actieplan opgesteld dat in 2017 zijn beslag krijgt.

5. Verandering samenleving en overheid

Visieontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie

We hadden ons voorgenomen met partners en burgers een proces in te gaan om te komen tot een visie over burgerparticipatie en overheidsparticipatie. Dit proces is in 2016 opgestart, maar is niet in 2016 aan de raad voorgelegd (vertraging door wisseling portefeuillehouder).

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2016

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Fysieke gezondheid: sport en bewegen	Passend aanbod sport	Voorzieningen binnensport: gerealiseerde aanpassingen bestaande accommodaties	Voorgenoemde activiteiten uitgevoerd.
		Voortgang bouw sportzaal bij RKEC	De bouw van de sporthal is onderdeel van het KEC. De bouw stagneert vanwege inbreng financiële middelen partners.
		Inzicht in haalbaarheid nieuwe turnaccommodatie	Onderzoek in afrondende fase.
		Inzicht in kosten exploitatie zwembad vanaf 2017	Exploitatieonderzoek is uitgevoerd.
		Uitvoeringsprogramma voorzieningen buitensport, gebaseerd op voorzieningenplannen stedelijk gebied en kerkdorpen	Acties uitvoeringsprogramma ten aanzien van buitensport zijn lopende.
		Topsportbeleid	Topsportbeleid is geïmplementeerd en samenwerking provincie is opgestart.
		Realisatie bezuinigingsdoelstellingen subsidies en tarieven voor 1-1-2017	Nieuw beleid is vastgesteld en taakstelling gerealiseerd.
	Vitale verenigingen	Onderzoek voortgang schoolzwemmen	Onderzoek afgerond en nieuw programma ingevoerd.
		Sportverenigingen bieden aanbod om participatie en zelfredzaamheid te bevorderen	Er zijn diverse acties uitgevoerd om de doelstelling te realiseren.
	Meer sportdeelname	Uitvoering Open Club	Er zijn 2 Open Club omgevingen gerealiseerd.
		Dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen bevorderen	Er zijn diverse acties uitgevoerd om de doelstelling te realiseren.
		Uitvoering projecten IederenKanSporten	Er zijn diverse acties uitgevoerd om de doelstelling te realiseren.
		Jeugdsportfonds uitvoeren	In totaal zijn 421 gaan sporten via het Jeugdsportfonds.
		Participatie bij burgerinitiatieven m.b.t. sport en bewegen in de buitenlucht, wijken en in het groen	Er zijn diverse acties uitgevoerd om de doelstelling te realiseren.
	Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven (Weert presteert)	Door samenwerking in "Platform Weert" zoveel mogelijk mensen laten bewegen en aanbod Weert onder aandacht brengen	Er zijn diverse acties uitgevoerd om de doelstelling te realiseren.

3 Programma-verantwoording

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Sociale gezondheid: ontplooiing	Vitale verenigingen en instellingen	Op het gebied van cultuureducatie slimmer inzetten op creëren verbindingen tussen primair, voortgezet onderwijs, wijken, buurten en verenigingen	Aan de stimuleringsregeling Cultuureducatie met kwaliteit is deelgenomen. De regio's Midden-Limburg West en Oost trekken hierin gezamenlijk op.
	Groter cultuurbesef en deelname	Versterken culturele bewustwording door inzet cultuurcoach in wijk- en leefbaarheidsprojecten	Het onderdeel cultuur in de regeling combinatiefuncties is versterkt. Voor de in de regio gebleken taal- en leesachterstand is 0,2 FTE extra ingezet voor de leescoördinator.
	Beter behoud en beheer van cultuurhistorisch erfgoed	Goede staat van de monumenten	De erfgoedverordening 2017 is voorbereid en wordt in het eerste kwartaal 2017 ter goedkeuring aan de raad voorgelegd.
		Goed beheerde, draaiende en malende molens met regelmatig rondleidingen en andere activiteiten	
		Herstemde kerken (waardevolle gebouwen nieuwe bestemming geven, bij andere terreinen herontwikkelen)	
	Aandacht voor mensen met beperkingen	Bij het opstellen van beleid worden de gevolgen daarvan voor mensen met beperkingen in beeld gebracht	Actieprogramma Agenda 22 geëvalueerd en nieuw actieprogramma 2016-2018 opgesteld.
	Passend aanbod kunst en cultuur	Experimenteren met innovatieve en vernieuwende culturele projecten om levendigheid en leefbaarheid te stimuleren	Het omvormingsfonds voor culturele innovatie is ingevoerd. De beschikbare € 70.000,- voor 2016 zijn ingezet op diverse projecten.
		Culturele professionele organisaties passend bij de schaalgrootte van Weert en nieuwe cultuurpodia blijven toekomstbestendig	De museumvisie is voorbereid en zal in het eerste kwartaal van 2017 ter goedkeuring worden voorgelegd aan de gemeenteraad. De renovatie van de toneeltechnische installaties van het Munttheater is gerealiseerd.
	Samenwerking stimuleren tussen amateurverenigingen en professionele verenigingen	De vorming van een cultureel platform is opgepakt, en zal in 2017 een vervolg krijgen gericht op realisatie.	

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Ontmoeting	Passend aanbod accommodaties	Vaststellen voorzieningenplannen en uitvoeringsprogramma stedelijk gebied	Voorzieningenplannen en uitvoeringsprogramma zijn vastgesteld.
		Uitvoeren uitvoeringsprogramma stedelijk gebied	Alle acties zijn lopende.
		Vaststellen voorzieningenplannen kerkdorpen Tungelroy, Swartbroek en Altweeterheide	Voorzieningenplannen worden in de 1e helft van 2017 vastgesteld.

3 Programma-verantwoording

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Leefbaarheid en sociale samenhang	In alle wijken en dorpen zijn door bewoners gedragen leefbaarheidsagenda's	Uitgevoerde activiteiten uit de leefbaarheidsagenda's.	In 14 wijken en dorpen zijn activiteiten uitgevoerd.
	Ondersteunen van wijkinitiatieven	Fonds met spelregels voor initiatieven uit de wijk	Er is gewerkt aan een voorstel voor besteding van het fonds vanaf 2017. Dit moet nog aan raad voorgelegd worden.
	Meer mensen doen vrijwilligerswerk	Evaluatie actieplan vrijwilligersondersteuning	Welzijn nieuwe stijl en de kanteling zijn de basis voor vrijwilligersondersteuning. Samen met Punt Welzijn wordt gestuurd op meer vrijwillige inzet, ook ter ontlasting van mantelzorgers.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Verandering samenleving en overheid	Visieontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie	Gezamenlijk proces voor het opstellen van een visie	Het proces is in 2016 opgepakt maar heeft in 2016 niet geleid tot een voorstel aan de raad. In 2017 is dit wel voorgelegd.

Verantwoording 2016 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject
 Paars: Continue proces/langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
Passend aanbod accommodaties	•	•	•	•
In alle wijken en dorpen zijn door bewoners gedragen leefbaarheidsagenda's	•	•	•	•
Ondersteunen van wijkinitiatieven	•	•	•	•
Meer mensen doen vrijwilligerswerk	•	•	•	•
Passend aanbod sport	•	•	•	•
Vitale verenigingen	•	•	•	•
Meer sportdeelname	•	•	•	•
Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven (Weert presteert)	•	•	•	•
Vitale verenigingen en instellingen	•	•	•	•
Groter cultuurbesef en deelname	•	•	•	•
Beter behoud en beheer van cultuurhistorisch erfgoed	•	•	•	•
Aandacht voor mensen met beperkingen	•	•	•	•
Passend aanbod kunst en cultuur	•	•	•	•
Visieontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2016	Rekening 2016
Totale lasten	10.361.091	10.820.989
Totale baten	65.023	86.277
Saldo	10.296.068	10.734.712

Financiële analyse

De lasten zijn € 459.898,-- hoger dan begroot. De baten zijn € 21.254,-- hoger dan begroot.

Algemeen

Met betrekking tot de beleidsvelden die onder dit programma vallen zijn er geen ontwikkelingen 2016 te melden waarover de gemeenteraad niet al eerder over is geïnformeerd gedurende het jaar.

Incidentele Lasten en Baten	2016
LASTEN	
Ondersteuning burgerinitiatieven (t.l.v. reserve maatschappelijke doeleinden)	33.000
	33.000
BATEN	
N.v.t.	0
	0

Programma 5 Financiën

Portefeuillehouders: A.Heijmans, A.van Eersel, M.van den Heuvel, P. Sterk

Visie

De rijksbezuinigingen en andere ontwikkelingen zoals de 3 decentralisaties zullen forse consequenties hebben op de door gemeenten te besteden middelen. De komende jaren dwingen ons tot het maken van keuzes over de rol en taken van de gemeente Weert. De uitvoering van taken zal gericht zijn op een maximale dienstverlening tegen minimale kosten. Het resultaat zal uitmonden in een juiste balans tussen afslanken van taken en het behoud van een slagvaardige dienstverlening en organisatie.

Wat willen we bereiken in de periode 2015-2018

Financiën	
1. Bezuinigingen en efficiëntie-maatregelen	Verkoop en onderhoud van gemeentelijk vastgoed Samenwerken en uitbesteden bij openbaar gebied, stadstoezicht, belastingen en bedrijfsvoering Analyse op kansen voor subsidies Organisatieontwikkeling Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningsplannen: besparen Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied: besparen in de uitgaven
2. Aanbestedingsbeleid	Bij aanbesteding aandacht blijven houden voor lokale/regionale ondernemers
3. Lasten voor de inwoner	Streven om de onroerende zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken

Wat hebben we er voor gedaan?

1. Bezuinigingen en efficiëncymaatregelen

Verkoop en onderhoud van gemeentelijk vastgoed

Er is duidelijk geworden welk vastgoed voor verkoop in aanmerking komt. Het verkoopplan wordt jaarlijks opgesteld. Bij verkoop van vastgoed wordt uitgegaan van maatwerk om zodoende in te kunnen spelen op ontwikkelingen in de markt.

Het nieuwe onderhoudsplan is vastgesteld waardoor de basis voor het planmatig onderhoud gelegd is. In het beleid is kostendekkende huur uitgangspunt.

In 2016 werd uitgegaan van een bezuinigingsmogelijkheid op de kosten van beheer en onderhoud van het vastgoed van € 250.000,--. De in dit kader genomen maatregelen hebben als resultaat dat het streefbedrag in de begroting 2016 kon worden ingeboekt.

Samenwerken en uitbesteden openbaar gebied, stadstoezicht, belastingen en bedrijfsvoering

Uit het onderzoek is gebleken dat er niet voldoende draagvlak is om de samenwerking van de gemeenten Leudal, Nederweert, Roermond en Weert (LNRW) op basis van het "Partnermodel", waarbij één gemeente namens de andere gemeenten de voorbereiding en uitvoering van een taakgebied verzorgt, uit te werken.

Het ambtelijk overleg wordt voortgezet waarbij per taakgebied bekeken wordt of door verregaande samenwerking het doel van verkleining van de kwetsbaarheid van de individuele gemeenten, borging van de kwaliteit en realisatie van de bezuinigingen vanuit de Rijksoverheid gerealiseerd kan worden.

Analyse op kansen voor subsidies

Door de samenwerking met de gemeenten Leudal, Nederweert en Roermond en het extern adviesbureau worden subsidiemogelijkheden maximaal benut. In 2016 zijn tot een totaalbedrag van € 895.379,- subsidies toegekend door provinciale, nationale en Europese overheden. Definitieve toekenning volgt na afronding van de betreffende projecten.

Organisatieontwikkeling

In 2016 is het traject FLOW in de afrondende fase gekomen waarbij het terugbrengen van de overheadkosten een onderwerp is dat ook in de komende jaren de nodige aandacht krijgt. Het organisatie-ontwikkelplan WinD is vastgesteld en vormt de basis voor de ontwikkeling van de organisatie in de jaren 2017-2020.

Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningenplannen: besparen

De strategische eenheid vastgoed heeft in 2016 gestalte gekregen. Door deze clustering is sprake van een verdere professionalisering. Door de samenvoeging van de expertise en de middelen met betrekking tot vastgoed is de efficiencyverbetering en de verbetering van de sturing op het vastgoed van de gemeente in gang gezet.

Bij de opstelling van de voorzieningenplannen is clustering van voorzieningen om hierdoor te komen tot levensvatbare en toekomstbestendige voorzieningen en verenigingen speerpunt.

Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied: besparen uitgaven

Aan de Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied is in 2016 verder structuur gegeven. Deze samenwerking heeft nu een basis gekregen via ICT NML.

Voor de gemeente Weert zelf is, los van de samenwerking ICT NML, door de vaststelling van het Masterplan ICT het kader bekend waarbinnen verder uitvoering gegeven kan worden aan de kwaliteitsverbetering in de dienstverlening.

2. Aanbestedingsbeleid

Bij aanbesteding aandacht blijven houden voor lokale/regionale ondernemers

In het beleid is vastgelegd hoe lokale/regionale ondernemers bij aanbestedingen betrokken moeten worden. Zowel bij enkelvoudige als meervoudige onderhandse aanbesteding moet één bedrijf uit de gemeente Weert worden uitgenodigd. Dit voor zover er een bedrijf in Weert gevestigd is dat aan de gestelde geschiktheidseisen kan voldoen.

3. Lasten voor de inwoner

Streven om onroerend zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken

Als uitgangspunt is vastgesteld dat verhoging van OZB alleen aan de orde is als dit de enigste mogelijkheid is om nieuw beleid te bekostigen. Voor 2016 zijn de tarieven van de OZB niet verhoogd.

Wat waren de voorgenomen resultaten in 2016

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Bezuinigingen en efficiency-maatregelen	Verkoop en onderhoud van gemeentelijk vastgoed	Planmatige verkoop vastgoed	Plan verkoop vastgoed wordt jaarlijks opgesteld. Daadwerkelijke verkoop afhankelijk van marktontwikkelingen.
		€ 250.000,-- bezuiniging exploitatie vastgoed	De in gang gezette acties voor de bezuiniging van €250.000,- zijn verwerkt in de begroting 2016.
	Samenwerken en uitbesteden bij openbaar gebied, stadstoezicht, belastingen en bedrijfsvoering	Besluitvorming van de onderzoeken samenwerken en uitbesteden	Het onderzoek heeft uitgewezen dat samenwerking niet leidt tot kostenbesparingen.
	Analyse op kansen voor subsidies	Structureel volgen van de mogelijkheden van subsidieverwerving in overleg met de samenwerkende gemeenten en het extern adviesbureau	Subsidiemogelijkheden worden maximaal benut.
	Organisatieontwikkeling	Verdere concrete invulling van de taakstelling FLOW	In 2016 is het traject FLOW in de afrondende fase. Het organisatie-ontwikkelplan WinD is vastgesteld.
	Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningenplannen: besparen	Strategische eenheid vastgoed	De strategische eenheid vastgoed heeft in 2016 gestalte gekregen.
	Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied: besparen in de uitgaven	Door het centraliseren van de ICT-infrastructuur en dienstverlening, vervallen een aantal kwetsbaarheden. De kwaliteit van dienstverlening gaat omhoog en de structurele kosten zullen dalen door synergievoordeel	De ICT-samenwerking heeft door de samenwerkingsvorm ICT NML structuur gekregen.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Aanbestedingsbeleid	Bij aanbesteding aandacht blijven houden voor lokale/regionale ondernemers	Opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid	In het beleid is vastgelegd hoe lokale/regionale ondernemers bij aanbestedingen betrokken moeten worden.

	Sub-doelstellingen	Wat zijn de voorgenomen resultaten?	Gerealiseerd resultaat
Lasten voor de inwoner	Streven om de onroerende zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken	Naast de doorrekening van de korting van het Rijk en de compensatie van het budget voor nieuw beleid zal er geen extra verhoging worden doorgevoerd.	Als uitgangspunt is vastgesteld dat verhoging van OZB alleen aan de orde is als dit de enigste mogelijkheid is om nieuw beleid te bekostigen.

Verantwoording 2016 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject
 Paars: Continue proces/langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
Verkoop en onderhoud van gemeentelijk vastgoed	•	•	•	•
Samenwerken en uitbesteden bij openbaar gebied, stadstoezicht, belastingen en bedrijfsvoering	•	•	•	•
Analyse op kansen voor subsidies	•	•	•	•
Organisatieontwikkeling	•	•	•	•
Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningenplannen: besparen	•	•	•	•
Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied: besparen in de uitgaven	•	•	•	•
Bij aanbesteding aandacht blijven houden voor lokale/regionale ondernemers	•	•	•	•
Streven om de onroerende zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken	•	•	•	•

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2016	Rekening 2016
Totale lasten	16.698.444	22.459.711
Totale baten	3.614.409	7.929.025
Saldo	13.084.035	14.530.686

Financiële analyse

De lasten zijn € 5.761.267,-- hoger dan begroot. De baten zijn € 4.314.616,-- hoger dan begroot.

Afgesloten projecten grondexploitatie

De voordelen of nadelen van mutaties op projecten grondexploitatie (grexen), die verlopen via de voorzieningen grondexploitatie, worden op dit programma verrekend. Het resultaat van deze verrekeningen bedraagt € 1.249.125,-- nadelig. Dit is inclusief nagekomen kosten van oude grexen. Via de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit tekort te dekken uit de inkomensreserve risicobuffer grondexploitaties (R2145).

Afwikkeling Escrow

Eind juni 2016 zijn RWE en Verkoop Vennootschap B.V. tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims.

Het restbedrag in het General Escrow Fonds is naar rato uitbetaald aan de aandeelhouders. Voor de gemeente Weert als aandeelhouder betekent deze afwikkeling een voordeel van € 106.221,--.

Invoering individueel keuzebudget

De invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) per 1 januari 2017 betekent dat in 2017 het opgebouwde vakantiegeld over de periode juni tot en met december 2016 uitbetaald gaat worden. De opbouw van vakantiegeld is vanaf 1 januari 2017 onderdeel van het IKB. Medewerkers dienen het IKB in een kalenderjaar (januari tot en met december) te besteden. Een restant aan IKB wordt in december uitbetaald. In de jaarlijkse post salarissen is dus (tot 1 januari 2017) rekening gehouden met een uitbetaling van het gereserveerde vakantiegeld over de maanden juni (voorgaand jaar) tot en met mei. Met de invoering van het IKB dient nu rekening te worden gehouden met een afrekening van dit IKB over de maanden januari tot en met december.

Dat betekent dat er in 2017 (éénmalig) extra rekening gehouden moet worden met een uitbetaling van het gereserveerde vakantiegeld 2016 ad € 1,2 miljoen, hetgeen nu ten laste van 2016 gebeurt, omdat ook het gereserveerde IKB in 2017 wordt afgerekend.

Er kan dus geen IKB meegenomen worden naar een volgend kalenderjaar, wat wel (tot 1 januari 2017) gebeurde met het opgebouwd vakantiegeld over de maanden juni tot en met december.

AZC

De uitgaven voor het AZC zijn € 177.952,-- lager dan de ontvangen vergoeding hiervoor via de algemene uitkering (Faciliteitenbesluit opvangcentra).

Het is bekend dat er nog kosten zullen opkomen en tevens worden er nog bijzondere projecten op het AZC opgestart.

Via resultaatbestemming jaarrekening 2016 wordt voorgesteld € 100.000,-- budget over te hevelen naar 2017.

Incidentele Lasten en Baten	2016
LASTEN	
Reservering vakantiegeld	1.214.683
Afgesloten projecten grondexploitatie	2.173.834
Incidentele lasten AZC	177.952
Innovatiekosten 3D's (t.l.v. reserve maatschappelijke doeleinden)	63.000
Bijdrage t.g.v. P210.039.24 (t.l.v. de inkomensreserve "risicobuffer bouwgrondexploitatie)	534.668
	4.164.137
BATEN	
Afgesloten projecten grondexploitatie	1.903.037
Afwikkeling Escrow	106.221
	2.009.258

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Portefeuillehouders: A.van Eersel, M.van den Heuvel

Visie

Alle lasten en baten die samenhangen met de programma's 1 tot en met 5 worden rechtstreeks op het betreffende programma verantwoord. De baten bestaan uit doeluitkeringen, specifieke rijksvergoedingen, huuropbrengsten en dergelijke.

Daarnaast kent de gemeente diverse inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is, de zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Deze baten zijn niet aan een concreet programma toe te rekenen.

Artikel 8 van het BBV schrijft voor dat in het programmaplan van de begroting (naast de raming van lasten en baten per programma) ook een overzicht algemene dekkingsmiddelen en het bedrag onvoorzien opgenomen moeten worden.

Dit overzicht is dan ook aan het eind van het programmaplan opgenomen.

Wat heeft het gekost?

	Bijgestelde begroting 2016	Rekening 2016
Totale lasten		1.647
Totale baten	89.799.920	89.950.311
Saldo	-89.799.920	-89.948.663

Financiële analyse

De lasten zijn € 1.647,-- hoger dan begroot. De baten zijn € 150.391,-- hoger dan begroot.

Algemene uitkering, inclusief sociaal domein

De ontvangen algemene uitkering inclusief sociaal domein is € 559.859,-- hoger dan geraamd. Hiervan heeft een bedrag ad € 236.452,-- een positief effect op het jaarrekeningsaldo. Het verschil is neutraal verwerkt.

De verschillen tussen de raming en de realisatie worden veroorzaakt door:

Uitkeringsjaren 2014/2015

De werkelijk in 2016 ontvangen algemene uitkering over voorgaande jaren is € 40.782,-- hoger dan de raming. Dit wordt veroorzaakt door de voor Weert positief uitgevallen vaststellingen van de maatstaven OZB en bijstandontvangers en de afrekening van het accres 2015.

Uitkeringsjaar 2016

De ontvangen algemene uitkering in 2016 is € 519.077,-- hoger dan geraamd. De oorzaken hiervan zijn:

- Een gewijzigde meetmethode, waardoor herverdeeleffecten ontstaan (€ 9.900,-- positief voor Weert).
- Gemeenten zijn vanaf 2015 als bevoegd gezag verantwoordelijk voor het toezicht op de vierjaarlijkse uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen (implementatie van de richtlijn Energy Efficiency Directive (EED)). Voor de uitvoeringslasten van deze extra toezichtstaak worden gemeenten gecompenseerd. Dat is voor 2016 voorshands eenmalig. De compensatie voor Weert bedraagt € 13.128,--.
- De decentralisatie-uitkering Verhoogde Asielinstroom bedraagt over de maanden juli t/m oktober 2016 € 323.407,--. Per geplaatste vergunninghouder ontvangt de gemeente een bedrag. De verhoogde asielinstroom brengt hogere kosten met zich mee, waardoor deze uitkering neutraal wordt verwerkt (via de reserve inburgering en participatie niet-westerse allochtonen).
- De vaststellingen van bepaalde maatstaven en aantallen in 2016 leidt tot een hogere algemene uitkering van € 172.642,--. Een aantal maatstaven zijn nog niet definitief vastgesteld.

Alle bovengenoemde verschillen hebben een positief effect op het jaarrekeningresultaat 2016, met uitzondering van de decentralisatie-uitkering Verhoogde Asielinstroom. Het positief effect op het resultaat bedraagt dus: € 559.859,-- minus € 323.407,-- = € 236.452,--.

OZB-opbrengsten

De OZB-opbrengsten zijn bijna € 262.000,-- lager dan geraamd. Dit komt omdat het aantal bezwaarschriften fors is toegenomen. Van de bezwaarschriften is in vergelijking met voorgaande jaren ook (qua aantal) veel meer gehonoreerd.

Bij de raming wordt geen rekening gehouden met gehonoreerde bezwaarschriften.

Toeristenbelasting

De raming van de opbrengsten toeristenbelasting is gebaseerd op het aantal overnachtingen van 2015. De aangiften voor toeristenbelasting 2016 zijn beschikbaar. Op basis van deze aangiften moet met een lagere opbrengst rekening worden gehouden. De gerealiseerde inkomsten toeristenbelasting zijn € 58.844,- lager dan de geraamde inkomsten.

Incidentele Lasten en Baten	2016
LASTEN	
N.v.t.	0
	0
BATEN	
Algemene uitkering-voorgaande dienstjaren	40.782
Decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad	34.000
Decentralisatie-uitkering Verhoogde Asielinstroom	483.000
	557.782

4

Paragrafen

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op:

- de heffingen waarvan de besteding is gebonden, de zogenaamde bestemmingsbelasting (bijvoorbeeld riool- en reinigingsheffingen en baatbelasting)
- de heffingen waarvan de besteding niet gebonden is (bijvoorbeeld onroerendzaakbelasting en toeristenbelasting)

Heffingen

In de gemeente Weert zijn de volgende heffingen vastgelegd in verordeningen:

- leges
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing en reinigingsrecht
- marktgelden
- scheepvaartrechten
- onroerendzaakbelastingen (OZB)
- hondenbelasting
- toeristenbelasting
- parkeergelden
- naheffingsaanslagen
- precario rechten
- baatbelastingen

Deze heffingen lichten wij hieronder toe.

Programma 1 Woonklimaat

Bouwleges

In 2016 bedraagt de werkelijke opbrengst van leges omgevingsvergunningen, activiteit bouwen, € 1.242.225,--. Deze opbrengst is daarmee € 805,-- lager dan de bijgestelde raming van € 1.243.030,--. Het aantal aanvragen van 2016 is vergelijkbaar met dat van 2015. Het betreft hier voornamelijk relatief grote (complexere) bouwactiviteiten.

Standgeld en huur woonwagens

De werkelijke opbrengst standgeld en huur woonwagens 2016 bedraagt € 19.221,--. De geraamde opbrengst bedroeg € 19.260,--.

Rioolheffing

Werkelijk behaalde opbrengst in 2016 bedraagt € 5.932.257,--. Geraamd was in de begroting van 2016 een bedrag van € 5.859.917,--.

Het werkelijk bedrag kwijtscheldingen rioolheffing bedraagt in 2016 € 331.050,--. Hiervoor was in de begroting een bedrag van € 318.763,-- geraamd.

In relatie tot de rioolheffing is van belang de daadwerkelijke storting in de voorziening vervangings-investeringen rioleringen. In 2016 is een bedrag van € 3.079.328,-- gestort. Geraamd was een storting in 2016 van € 2.703.657,--.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht

De afvalstoffenheffing is in 2016 ongewijzigd. De werkelijke inkomst afvalstoffenheffing bedraagt in 2016 € 5.072.061,--. Geraamd was op dit onderdeel in 2016 € 5.249.516,--.

De werkelijke inkomst inzake de reinigingsrechten bedraagt in 2016 € 213.541,--. Hiervoor was een bedrag geraamd van € 214.754,--. De reinigingsrechten hebben betrekking op het ophalen van vuil bij bedrijven.

Ten aanzien van de kwijtschelding op de afvalstoffenheffing zijn de volgende cijfers in 2016 aan de orde. De werkelijke kwijtscheldingen bedragen € 303.987,--; geraamd was voor dit onderdeel een bedrag van € 299.597,--.

Scheepvaartrechten

Werkelijke opbrengst in 2016 € 1.881,--. Raming 2016: € 2.071,--. Bij de scheepvaartrechten gaat het om de haven- en kadegelden van de industriehaven. Sedert enkele jaren is er alleen nog sprake van liggeld voor enkele boten.

Programma 2 Economie

Marktgelden

In 2016 bedraagt de opbrengst marktgelden van de Weekmarkt Weert € 64.035,--. De geraamde opbrengst is € 74.782,--. Het tarief voor marktgeld bedraagt € 0,81 per m².

Passantenhaven

Werkelijke opbrengst in 2016 is € 5.399,--. Raming 2016: € 11.689,--.

Reeds enkele jaren is er een lagere opbrengst dan begroot vanwege een teruglopend aantal bezoekers.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Onroerendzaakbelastingen (OZB)

De werkelijke opbrengst voor OZB gebruikers en eigenaren bedraagt € 9.334.466,--. In de begroting was hiervoor een bedrag van € 9.594.728,-- opgenomen. Na afhandeling van bezwaarschriften en leegstand betekent dit een lagere opbrengst OZB gebruikers van € 122.186,-- en een lagere opbrengst OZB-eigenaren van € 138.076,-- in vergelijking met de begroting 2016. Totaal lagere opbrengst OZB is € 260.262,--. De uitsplitsing van de opbrengst OZB is als volgt:

- OZB gebruiker niet-woningen € 1.216.157,--
- OZB eigenaren niet-woningen € 2.438.295,--
- OZB eigenaren woningen € 5.680.015,--

Hondenbelasting

De opgelegde hondenbelasting voor 2016 bedraagt € 390.696,--. Na kwijtscheldingen voor een bedrag van € 21.350,-- is de netto opbrengst € 379.346,--. In de begroting zijn een opbrengst van € 383.469,-- en een kwijtscheldingsbedrag van € 15.000,-- opgenomen. Per saldo een netto raming van € 368.469,--. De gerealiseerde netto opbrengst is daarmee nagenoeg gelijk aan de raming.

Toeristenbelasting

De opbrengst toeristenbelasting voor 2016 bedraagt € 1.112.812,--. In vergelijking met de begroting van € 1.171.656,-- is dat een nadeel van € 58.844,--.

Parkeergelden

De werkelijke inkomsten parkeergelden bedragen € 2.467.668,--. De bijgestelde begroting 2016 bedraagt € 2.500.096,--.

Naheffingsaanslagen betaald parkeren

Werkelijke opbrengst van de naheffingsaanslagen bedraagt totaal € 71.820,--. Geraamd was een bedrag na wijziging van € 100.000,--.

In 2016 bedroeg het bedrag van de naheffing € 60,--. Dit is het maximaal door te berekenen bedrag, conform het maximale tarief van het Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen (Rijksregeling). De kosten inzake het opleggen van de heffing alsmede de administratieve verwerking zijn hoger dan dit tarief.

Precariorechten

In de begroting is een opbrengst opgenomen van € 24.978,--. De werkelijke opbrengst in 2016 is € 8.572,--.

Precariorechten zijn bij een aantal andere producten in de exploitatie verantwoord, waardoor ze niet in de werkelijke opbrengst precariorechten opkomen.

Baatbelasting

In 2016 is de gerealiseerde opbrengst baatbelasting € 1.982,--. Dit is conform de begroting. De baatbelasting wordt door de gemeente geheven van de eigenaar van wie een onroerende zaak is gebaat door voorzieningen die tot stand zijn gebracht door of met medewerking van de gemeente.

Diverse programma's

Kwijtscheldingsbeleid

Ten aanzien van kwijtschelding zijn in 2016 de volgende bedragen van toepassing:

- OZB € 1.501,--
- Afvalstoffenheffing € 303.987,--
- Rioolheffing € 331.050,--
- Hondenbelasting € 21.350,--

Totaal kwijtscheldingen € 657.888,--

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In 2016 is, mede op basis van het coalitieprogramma, een extra impuls gegeven aan het risicomanagement van de gemeente Weert. De gemeente wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en eventuele risico's bewust nemen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in mogelijke financiële tegenvallers die bij de risico's horen en het beschikbare weerstandsvermogen wat aanwezig is om deze risico's op te vangen.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording komt in deze paragraaf de volgende informatie aan de orde:

1. Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's.
2. Inventarisatie van de risico's.
3. Inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
4. Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen.
5. Financiële kengetallen + beoordeling onderlinge verhouding financiële kengetallen.

Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid is vastgelegd in de "Nota Risicomanagement Gemeente Weert" en het daarbij behorende addendum. Deze nota en het addendum zijn door het college vastgesteld, in de auditcommissie besproken en aan de raad beschikbaar gesteld.

Begrippen

In de nota zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Risico's: een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg dat een positief of negatief effect (= schade) kan veroorzaken. De kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de mate waarin het gevolg zich voordoet zijn onzeker.

Weerstandsvermogen: dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente haar taken kan blijven uitvoeren.

Risicomanagement: een systematisch en cyclisch proces om (negatieve) risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen en op basis hiervan maatregelen te nemen en te evalueren.

Beheersmaatregelen: het stelsel van maatregelen en procedures die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Cyclische aanpak

De gemeente Weert heeft gekozen voor een cyclische aanpak bij het risicomanagement. In de nota risicomanagement zijn de volgende fasen onderscheiden:

Fase 1: kaderstelling en strategie: het vastleggen van de kaders in de "Nota Risicomanagement Gemeente Weert" en het bijbehorende addendum.

Fase 2: risicoanalyse: inventariseren van de potentiële risico's en deze vastleggen in een risicokaart. Een samenvatting van het resultaat wordt in deze paragraaf weergegeven. Per risico wordt inzicht gegeven in de kans dat een risico zich voordoet (verdeeld in 5 klassen) en het inschatten van het financiële gevolg (verdeeld in 5 klassen) en eventueel tijdgevolg (5 klassen). De kans vermenig-

vuldigt met (de optelsom van het eventueel tijdgevolg en) het financieel gevolg bepaald de risicoscore.

Fase 3: beheersmaatregelen: om de risico's af te dekken worden beheersmaatregelen gedefinieerd en wordt een risico-eigenaar benoemd. Voor het omgaan met risico's geldt een aantal basisstrategieën: vermijden, verminderen, overdragen of accepteren.

Fase 4: monitoren en toetsen: in deze fase wordt informatie verstrekt, worden ontwikkelingen in beeld gebracht en resultaten beoordeeld.

Fase 5: toezicht en toetsen: risico's worden (mede in het kader van interne controle) in verband gebracht met de beheersmaatregelen en het beschikbare weerstandsvermogen.

Fase 6: continue verbetering: op basis van (tussentijdse) resultaten kan beleid en methodiek worden bijgesteld.

Rolverdeling

De volgende actoren hebben een rol bij risicomanagement:

- De raad stelt de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en jaarrekening vast.
- Het college ziet toe op een juiste uitvoering van risicomanagement en de verantwoording daarover.
- Het management en het ambtelijk apparaat van de gemeente zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement waarbij het identificeren van de risico's en het uitvoeren van beheersmaatregelen de kern vormt

Ratio weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's te kunnen beoordelen is een ratio weerstandsvermogen gedefinieerd:

$$\text{Relatieve weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De gemeente Weert streeft er naar om deze ratio in ieder geval groter dan 1 te laten zijn. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandsvermogen. Zie paragraaf "Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen" voor een nadere categorisering van de weerstandsratio's.

Inventarisatie risico's en benodigde weerstandscapaciteit

Wij zijn verplicht om de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden. In onderstaande inventarisatie van deze risico's wordt daarop uitgebreid ingegaan. Diverse risico's keren jaarlijks terug, zoals bijvoorbeeld;

- de grondexploitatie (zie hiervoor de afzonderlijke paragraaf Grondbeleid); de risico's zijn op basis van de laatste inzichten afgedekt door middel van de reserve risicobuffer grondexploitatie en voorzieningen, maar er blijft een risico;
- (Exploitatie) vastgoed;
- Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand;
- de parkeeropbrengsten;
- de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Bij de inventarisatie van de risico's zijn circa 170 (begroting 2017: september 2016: 140) risico's geïdentificeerd.

In de tabel op de volgende pagina's zijn de 10 voor onze gemeente grootste risico's met een geschat financieel effect van € 150.000,-- of meer opgenomen.

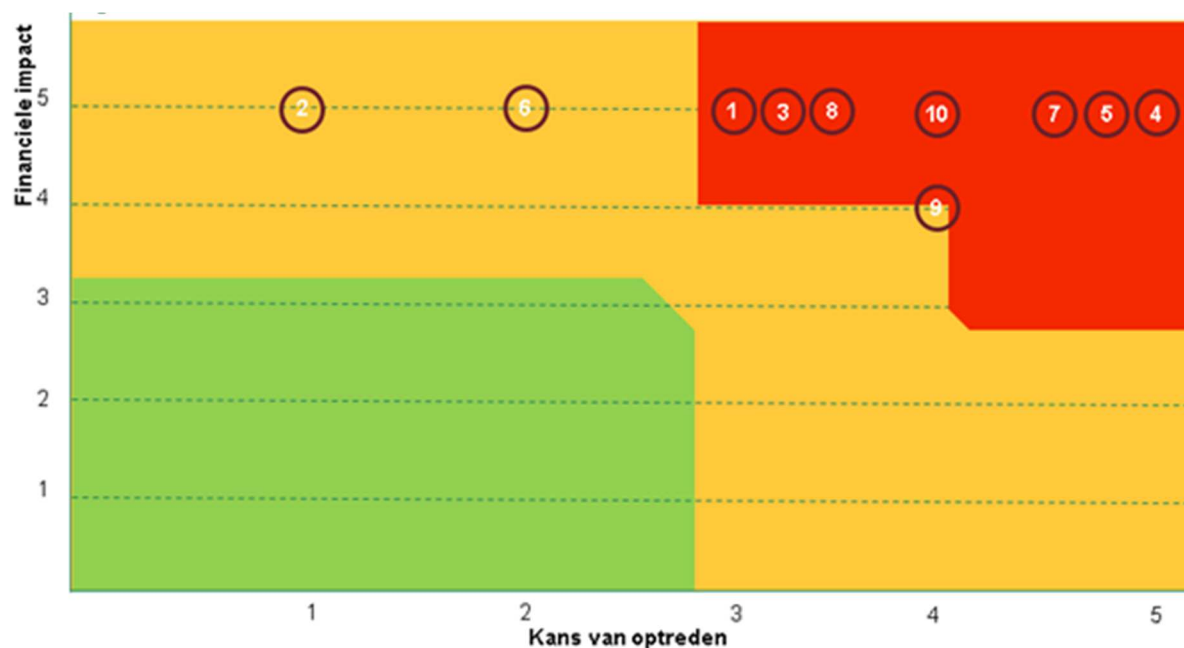
Nr.	Proces	Beschrijving risico	Categorie	Oorzaak risico	Gevolgen risico	I/ S	Genomen beheersmaatregelen	Bedrag in €
1	Grond-exploitatie bedrijven-terreinen	Opbrengstdaling en vertraging afzet van de te verkopen kavels	Financieel risico	1. In verband met terughoudendheid van bedrijven om te investeren in nieuwbouw, zijn er in de afgelopen jaren nauwelijks kavels verkocht 2. Door veranderingen in de economie verschuiven investeringen in nieuwbouwlocaties naar logistiek en handel	* Afzet in de reguliere bedrijfskavels blijft achter bij de prognoses * Opbrengst uitgifteprijs staat onder druk door overaanbod bedrijfsterreinen	S	* Extra personele inzet om de verkoopdoelstellingen te realiseren * Verkaveling Kampershoek 2.0 aanpassen aan de vraag: meer grootschalige logistiek	9.500.000
2	Borgstelling en verstrekte leningen corporaties	Corporaties niet in staat om lening terug te betalen	Financieel risico	Corporaties nemen onverantwoorde risico's	Gemeente is voor de borgstellingen een tertiaire achtervang, gemeente moet eventueel financieel bijspringen	S	Goed uitvoeren van de Woningwet	2.300.000
3	Grond-exploitatie woningbouw projecten	Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van de lange doorlooptijd en onzekerheid over woningbouw op uitbreidingslocaties	Financieel risico	1. De grote voorraad aan kavels in uitbreidingslocaties komt niet overeen met de beperkte groei van het aantal huishoudens. 2. Ter bestrijding van leegstand worden er in de toekomst meer inbreidingslocaties ontwikkeld	Negatieve invloed op de opbrengsten	S	Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de lokale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd.	1.700.000
4	Jeugdwet en Wmo	Financiële risico's door het onvoldoende op orde zijn van de inrichting en implementatie van de bedrijfsvoering naar aanleiding van de extra taken per 1-1-2015 op het gebied van Jeugd, Wmo en participatie	Maatschappelijk risico	De implementatie en inrichting van de bedrijfsvoering is grotendeels gereed maar kan nog verder worden geoptimaliseerd, terwijl gelijktijdig de uitvoering aan partners is opgedragen. Ook heeft de Rijksoverheid de beloofde digitale gegevensuitwisseling (en facturering) via de zgn. I-Wmo en I-Jeugd grotendeels op orde	Er wordt nog steeds met eigen administraties gewerkt. De financiële risico's ten aanzien van jeugdhulp en Wmo blijven bestaan. Bij het onderdeel participatie spelen deze risico's in mindere mate omdat daar in 1e instantie alleen de financieringsstroom gewijzigd is	S	* Inkoop met taakstellend budget * Budgetplafonds * Toegang: op basis van zelfredzaamheidsmatrix en voldoende kennis / expertise * Samenwerking jeugdhulp * Kwartaalrapportage (bijsturen)	1.500.000
5	BUIG	De instroom van uitkerings-gerechtigden wordt niet gecompenseerd door de uitstroom van uitkerings-gerechtigden	Financieel risico	Voor 2016 wordt de instroom vooral veroorzaakt door mensen die hun recht op WW-uitkering verliezen en als gevolg van de door het Rijk opgelegde taakstelling om statushouders te plaatsen	Hogere uitkeringslasten	S	* Poortproces en samenwerking UWV * Werk.Kom bemiddeling * Handhaving * Declaratie overschrijding budget bij het Rijk	1.300.000

Nr.	Proces	Beschrijving risico	Categorie	Oorzaak risico	Gevolgen risico	I/ S	Genomen beheersmaatregelen	Bedrag in €
6	Passend aanbod (maatschappelijke) accommodaties	Niet passend aanbod van accommodaties	Financieel risico	Voor de jaren 2017 en volgende bestaat de mogelijkheid dat uitgaven langer doorlopen		S	* Clustering van de accommodaties maakt het mogelijk te komen tot voor de toekomst levensvatbare accommodaties. Deze clustering dient m.i.v. 2017 € 200.000,-- structureel op te leveren. * Daarnaast is in het kader van de omvorming van subsidies en tarieven voor sportaccommodaties een bezuiniging van structureel € 500.000,-- opgenomen. * Het beleid is leidend in de bepaling welk accommodatie aanbod gewenst is. In de beleidsplannen worden ook de financiële middelen gealloceerd. Er is dan ook een sterke behoefte aan lange termijn visie in het beleid (maatschappelijk, ruimtelijk, strategisch en vastgoed)	1.000.000
7	Privacy	Privacy, datalek: het in verkeerde handen vallen van (privacy) gevoelige informatie/ persoonsgegevens	Juridisch/aansprakelijkheidsrisico	Menselijke fout, hack, niet-versleutelde info versturen, onbeveiligde mail	Het in verkeerde handen vallen van tot de persoon herleidbare gegevens, bestuurlijke boete	S	* Autorisaties beperken * Gegevens en toegang beveiligen * Bewustheid organisatie privacy	820.000
8	WSW	Financieel resultaat van de Risse is negatief	Financieel risico	terugloop Rijksfinanciering, stoppen WSW wetgeving, onvoldoende rendabele werkzaamheden en onvoldoende detacheringsmogelijkheden	Aanvullende financiële middelen vanuit de gemeente	S	* Inbesteding en inzetten weerstandsvermogen van de Risse * Uitbreiding product portfolio * Samenwerking gemeenten	600.000
9	Parkeren	Niet behalen targets parkeren	Financieel risico	Het is onzeker dat (meer) bezoekers gebruik maken van de mogelijkheid om in zone 1 te parkeren	Onvoldoende parkeerinkomsten	S	Structurele verhoging van de parkeeropbrengsten door de parkeercapaciteit te vergroten	250.000

Nr.	Proces	Beschrijving risico	Categorie	Oorzaak risico	Gevolgen risico	I/ S	Genomen beheersmaatregelen	Bedrag in €
10	Uitvoering	Calamiteiten worden niet op tijd afgehandeld	Letsel - veiligheids-risico	1. Reactietijd te kort 2. Onvoldoende communicatie 3. Wegafzettingen	Hulp bij calamiteiten vertraagd, responstijden worden niet gehaald.	I	1. Werken derden en of omleidingen goed inventariseren en communiceren met opdrachtgever 2. Inhuur/mensen verspreiden over de gehele regio zodat ze binnen de gestelde tijd aanwezig kunnen zijn	200.000

In de kolom I/S wordt aangegeven of het risico structureel (S) of incidenteel (I) van aard is.

In de voorgaande tabel zijn de risico's opgenomen die corresponderen met de nummers in de onderstaande grafiek. Door twee grafieken van opeenvolgende periodes (zie begroting 2017) naast elkaar te leggen, worden de effecten van beheersing van de risico's zichtbaar.

Kans van optreden**Financiële impact**

Klasse	Frequentie	Klasse	Financieel gevolg
1	≤ 1 keer per 10 jaren	1	€ 0 - € 10.000
2	1 keer per 5 - 10 jaren	2	€ 10.000 - € 40.000
3	1 keer per 2 - 5 jaren	3	€ 40.000 - € 100.000
4	1 keer per 1 - 2 jaren	4	€ 100.000 - € 200.000
5	≥ 1 keren per jaar	5	meer dan € 200.000

Naast de 10 grootste risico's is er sprake van overige risico's die opgeteld een financieel risico vormen van € 1.480.000,-- (sept. 2016: € 1.000.000,--). Het totaal benodigde weerstandsvormogen (= totaal bedrag financieel risico) bedraagt daarmee: € 20.650.000,-- (sept. 2016: € 16.970.000,--).

Inventarisatie beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen die de gemeente Weert beschikbaar heeft en de mogelijkheden waarover onze gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De middelen betreffen de inzet van reserves, onvoorziene lasten en onbenutte belastingcapaciteit.

Reserves

Regelmatig zijn de reserves en voorzieningen heroverwogen. Door de heroverweging zijn de reserves en voorzieningen verlaagd, opgeheven, samengevoegd of in stand gelaten, waarbij bedragen zijn toegevoegd aan de algemene reserve. Dit heeft ertoe geleid dat de algemene reserve kon worden verhoogd.

De reservepositie blijft echter onder druk staan. Dit komt onder andere door een toename van de risico's van diverse open eind regelingen die het Rijk bij de gemeenten heeft neergelegd.

De gemeente Weert beschikt over twee soorten reserves namelijk de algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve is door de raad vrij inzetbaar. Aan de bestemmingsreserves is door de raad een specifieke bestemming toegekend. De belangrijkste bestemmingsreserves zijn voornamelijk bedoeld voor het in stand houden van het huidige voorzieningenniveau, met dien verstande dat in uiterste nood daar een bestemmingswijziging door de raad aan gegeven kan worden.

In het onderstaande overzicht wordt de stand gegeven conform de jaarrekening 2016.

Nr.	Reserve	Stand 31-12-2016
1	Algemene reserve	11.233.360
2	Reserve risicobuffer grondbedrijf	9.084.551
3	Bestemmingsreserve sociaal domein (besluitvorming raad 29-9-2016)	5.847.830
4	Jaarrekeningresultaat 2016 t.g.v. algemene reserve (besluitvorming raad 12-7-2017)	2.933.117
	Totaal weerstandsvermogen	29.098.858

Toelichting:

1. *Algemene reserve*: deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven, voortvloeiende uit opkomende verplichtingen, calamiteiten en het opvangen van rekeningtekorten. Op 31-12-2016 bedraagt het saldo € 11.233.360,--.

2. *Reserve risicobuffer grondbedrijf*: het doel van deze reserve is het opvangen van eventuele nadelen op grondexploitatiecomplexen. Het vormt een risicobuffer op basis van het meerjarenperspectief grondbedrijf. In de inventarisatie van de risico's zijn ook risico's inzake de grondexploitatie opgenomen. Deze reserve staat hier tegenover. Het saldo op 31-12-2016 bedraagt € 9.084.551,--.

3. *Bestemmingsreserve sociaal domein*: het doel van deze reserve is om eventuele zich manifesterende risico's voortvloeiend uit de risicoparagraaf op te kunnen vangen. Gelet op dit doel kan het saldo op 31-12-2016 ad € 5.847.830,-- betrokken worden in het saldo van het weerstandsvermogen.

4. *Jaarrekeningresultaat 2016*: het jaarrekeningresultaat 2016 is voor € 2.933.117,-- vrij aanwendbaar en is voorgesteld deze toe te voegen aan de algemene reserve. Om die reden kan dit betrokken worden in het bepalen van het niveau van het weerstandsvermogen.

In het kader van het weerstandsvermogen is vooral de algemene reserve van belang.

Voor het berekenen van de minimale omvang van de algemene reserve bij de begroting 2016 is, evenals in de afgelopen jaren, de norm van 10% van het GUN (Genormeerd Uitgaven Niveau) gehanteerd. Dit is de opbrengst van de algemene uitkering inclusief verfijningen en verhoogd met het genormeerde bedrag van de OZB. Voor Weert was dit bij de begroting 2016 afgerond € 4,7 miljoen. Gebaseerd op de werkelijk ontvangen algemene uitkering over 2016 bedraagt het GUN bij de jaarrekening 2016 € 4,8 miljoen. De daadwerkelijke omvang van de algemene reserve ultimo 2016 bedraagt € 11,2 miljoen en zit dus ruimschoots boven het minimumniveau.

De omvang van de algemene reserve bedraagt € 11.233.360,--. Dit betekent dat de minimale omvang van de algemene reserve van de gemeente Weert op dit moment voldoet aan de norm van het GUN. Wij zullen in de nabije toekomst bijzondere aandacht blijven hebben voor het op peil houden van de algemene reserve. Temeer omdat, als gevolg van de vele onzekerheden (economische crisis, bezuinigingen, decentralisaties en herverdeling gemeentefonds), de mogelijkheid bestaat dat een groter beroep op de algemene reserve moet worden gedaan.

Onvoorziene lasten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten in de begroting een raming voor onvoorziene lasten moeten opnemen. In het kader van de bezuinigingen is onvoorziene lasten in 2016 teruggebracht naar € 62.403,--. In de begroting 2016 is dit bedrag gesplitst in een structureel

deel van € 46.802,-- (75%) en een eenmalig deel van € 15.601,-- (25%). Van de post onvoorziene lasten is in 2016 € 62.403,-- aangewend.

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit waar in het gemeentefonds rekening mee wordt gehouden, wordt voor iedere gemeente met dezelfde tarieven berekend. Deze tarieven worden de rekestarieven genoemd. In het uitkeringsjaar 2016 was het rekestarief OZB in procenten voor eigenaren van woningen 0,1139%, voor gebruikers van niet-woningen 0,1246% en voor eigenaren van niet-woningen 0,1546%.

Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen

In het volgende overzicht wordt het totaal van de geïnventariseerde risico's in verband gebracht met het beschikbare weerstandsvermogen.

Beschikbare- en benodigde weerstandscapaciteit	Bedrag
Geïnventariseerde risico's (=benodigde weerstandsvermogen)	-20.650.000
Beschikbare weerstandsvermogen	29.098.858
Saldo	-8.448.858

$$\text{Relatieve weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit € 29.098.858,--}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit € 20.650.000,--}} = 1,41\%$$

In voorgaande jaarrekeningen is het weerstandsvermogen niet op een vergelijkbare wijze gekwantificeerd. Een vergelijking met kengetallen uit voorgaande jaarrekeningen is hierdoor niet mogelijk. In het algemeen kan wel gesteld worden dat het weerstandsvermogen de afgelopen jaren is verbeterd en eind 2016 ruim voldoende is.

Score	Ratio weerstand	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Inleiding

Ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeente (BBV) dienen kengetallen te worden opgenomen. Deze zijn met ingang van de begroting 2016 en jaarrekening 2015 verplicht gesteld. De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financieel beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

- De reservepositie
- De schuldpositie
- De wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit
- Het risicobeleid

Deze aandachtsgebieden vormen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning- en controlcyclus de pijlers voor de sturing van onze financiële positie.

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen): de netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Hoeveel geleend kan worden is een politieke afweging. Omdat bij verstrekte leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt ook de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen bepaald.

De netto schuldquote voor 2016 is 99% en kan als redelijk worden aangemerkt. Meerjarig daalt dit percentage naar een goed niveau.

Solvabiliteitsratio: de solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

Als normaal wordt een ratio tussen de 30 en 80% beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 20 en 30%.

De solvabiliteitsratio voor 2016 bedraagt 33% en zit aan de onderkant van wat als normaal kan worden beschouwd. Voorzichtigheid is geboden.

Structurele exploitatieruimte: dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te kunnen dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten.

Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Op basis van het kengetal blijkt dat er nauwelijks structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de toekomstige begroting op te vangen. Dit past binnen ons beleid om strak te begroten.

Grondexploitatie: dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.

De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Belastingcapaciteit: de belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de riolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.

Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor. De (ongewogen) gemiddelde woonlasten van gemeenten in 2016 bedragen € 723,--. Het gemiddelde voor 2015 was € 716,--.

De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Weert bedragen volgens Coelo € 766,-- voor 2016. Het kengetal 2016 komt daarmee op 106%, dus 6% boven het gemiddelde.

Conclusie: de lokale lasten liggen in Weert iets boven het landelijk gemiddelde.

Voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing hanteren we 100% kostendekkendheid. De ruimte binnen de belastingcapaciteit beperkt zich tot de OZB.

Weerstandsvermogen: dit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente zijn taken kan blijven uitvoeren.

Deze kengetallen maken het eenvoudiger om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. In de onderstaande tabel zijn de waarden voor de jaarrekening 2016 en begroting 2017-2020 en het verloop van de kengetallen in % weergegeven.

Tabel kengetallen: verloop van de kengetallen in %

	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Netto schuldquote	97,19%	85,25%	99,55%	93,71%	88,27%	76,44%	67,15%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	75,90%	62,52%	79,91%	79,27%	74,39%	63,20%	54,35%
Solvabiliteitsrisico	32,80%	28,76%	32,87%	31,17%	31,96%	33,90%	35,67%
Structurele exploitatieruimte*	12,40%	0,20%	1,69%	0,08%	0,19%	-0,08%	0,57%
Grondexploitatie	33,85%	31,27%	29,87%	27,84%	29,30%	27,40%	25,07%
Belastingcapaciteit	102,79%	112,75%	105,95%	108,32%	109,70%	109,70%	109,70%
Weerstandsvermogen	-		1,41%	1,25%			

* het percentage van de rekening 2015 wijkt aanzienlijk af van de percentages in de jaren daarna. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat in de jaarrekening 2015 nog cijfermatige aanpassingen zijn gedaan die wel elders in het boekwerk zijn verwerkt, maar abusievelijk niet zijn doorgerekend in dit kengetal.

Conclusie

Uit deze paragraaf blijkt dat het absolute en relatieve weerstandsvermogen is gestegen. Het is ruimschoots voldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken met het beschikbare weerstandsvermogen. Aan het streven van de gemeente om het relatieve weerstandsvermogen groter dan 1 (1,41) te laten zijn, is daarmee voldaan. Versterking van de algemene reserve is conform het coalitieakkoord en Kiezen met Visie.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Onderhoudslasten kunnen op diverse programma's voorkomen. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting en rekening gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie. De uitvoering van het onderhoud en/of vervanging wordt zo veel mogelijk vastgelegd in meerjarige plannen. Hoewel een aantal plannen nog in ontwikkeling is, wordt een overzicht gegeven van de vastgestelde plannen die gekoppeld zijn aan een beleidsnota.

De in de begroting opgenomen ramingen zijn conform deze plannen. Daar waar van de vastgestelde plannen wordt afgeweken, wordt dit bij het betreffende plan aangegeven. Voor informatie op detailniveau wordt verwezen naar de betreffende nota's.

Programma 1 Woonklimaat

Binnenonderhoud stadhuis

De inventaris van het gemeentehuis bestaat uit roerende zaken. Om een totaalbeeld te hebben, worden het onderhoud en de vervangingen van deze goederen opgenomen in deze paragraaf. In 2016 is een meerjarenonderhouds- en vervangingsprogramma opgesteld, ook voor het nieuwe stadhuis. Voorheen was in dit programma alleen het extern onderhoud opgenomen, ervan uitgaande dat intern onderhoud voor rekening van de huurder c.q. gebruiker was. Nu is ook het intern onderhoud opgenomen aangezien dit ten laste van de gemeente komt.

Onderhouds- en vervangingsplan inventaris gemeentehuis

De inventaris van het gemeentehuis bestaat uit roerende zaken. Om een totaalbeeld te hebben, worden het onderhoud en de vervangingen van deze goederen opgenomen in deze paragraaf. In 2016 is een meerjarenonderhouds- en vervangingsprogramma opgesteld voor het nieuwe stadhuis. De kosten zullen dan in de (meerjaren)begroting worden opgenomen.

Speelruimte

In 2016 is het beheer voornamelijk gericht geweest op instandhouding van de speelvoorzieningen. Grote investeringen hebben niet plaatsgevonden. Het afbouwen van speelvoorzieningen in de wijk heeft ook niet plaatsgevonden. Wel is er incidenteel met wijkraden, dorpsraden en bewoners gesproken over de herinrichting van speelplekken. Uitgangspunt hierbij is dat er zelfwerkzaamheid of andere financiële bronnen worden gezocht om dit vorm te geven. Het gaat dan vooral om speelplekken die niet meer ingericht zijn voor de doelgroep en dan ook komen te vervallen. Op een paar plekken is dit succesvol afgerond.

Bermbeheer

Het bermbeheerplan is in 2014 afgelopen. Tot op dit moment wordt het huidige bermbeheerplan nog toegepast. In 2015 en 2016 hebben gesprekken met diverse groene verenigingen niet geleid tot een bijstelling van het beheer. Om de bloemrijke bermen en de biodiversiteit van de bermen te behouden is het juist nodig om het huidige beheer te handhaven. Wel loopt een pilot om de kosten in het afvoeren van het afval te reduceren.

In 2017 zal een start gemaakt worden met het opstellen van een nieuw beheerplan. In 2017 zal een Europese aanbesteding plaats vinden voor het onderhoud van bermen, sloten en waterpartijen. Ook het beheer van de waterberging zal onderdeel uitmaken van het contract. Het contract heeft een looptijd van 5 jaar.

Stratobomen

Het bomenbeleid is in 2012 vastgesteld. Het implementeren van het beleid en het vastleggen van het beheer van de bomen zal door een bomenbeheerplan worden vastgesteld. In 2016 is gestart met het opstellen van dit bomenbeheerplan. In het tweede kwartaal van 2017 zal dit worden aangeboden om dit voor 10 jaar te laten vast stellen. In 2016 heeft regulier onderhoud in het buitengebied plaatsgevonden. Uit de inspecties is gebleken dat er ruim 6000 bomen meer in het buitengebied staan die onder de zorgplicht vallen. Dat betekent dat het huidige onderhoudsplan aangepast moet worden. Doordat er planmatig gewerkt wordt zijn er in de onderhoudscyclus jaren dat er meer onderhoudsactiviteiten zijn. Dat brengt fluctuerende onderhoudskosten met zich mee. Bekeken moet worden hoe de bestaande financiële middelen ingezet gaan worden en of dit leidt tot het bijstellen van de jaarplanning.

Civieltechnische kunstwerken

Naar aanleiding van de uitgevoerde pilot samenwerking inspecteren civieltechnische kunstwerken in Limburg, is deze pilot landelijk uitgezet. De aanbesteding hiervoor is door Rijkswaterstaat gecoördineerd en de gunning volgt op korte termijn. De deelnemende Limburgse gemeenten gaan nu meer kunstwerken inbrengen voor inspectie en instandhoudingsadvies. Weert heeft alle "grote kunstwerken" ingebracht. De verwachting is dat in de loop van 2017 deze werkzaamheden voor Weert uitgevoerd kunnen worden. Na afronding zijn alle "grote civieltechnische kunstwerken" van Weert risicogestuurd geïnspecteerd en ligt er per object een gedetailleerd meerjaren-onderhoudsrapport. Al deze rapporten samen vormen een nieuw meerjarenbeheersplan

Openbare verlichting

De onderhoudswerkzaamheden zijn uitbesteed aan een marktpartij. De werkzaamheden aan de energienetten kunnen niet worden aanbesteed, omdat het afgeschermdde werkzaamheden zijn voor de netbeheerders. De marktpartij die de werkzaamheden voor de gemeente Weert uitvoert maakt met de betreffende netbeheerders Enexis en Stedin hierover afspraken.

Er is een onderzoek uitgevoerd naar het versneld vervangen van de armaturen door ledarmaturen. Een groot gedeelte van de openbare verlichting is al voorzien van energiezuinige lampen. Deze armaturen gaan circa 20 jaar mee. Het vroegtijdig vervangen van deze verlichting door ledverlichting levert geen besparing op.

Het al ingezette beleid om bij nieuwe aanleg en vervangingen ledverlichting toe te passen is gecontinueerd. De armaturen die verouderd zijn en zowel technisch- als financieel zijn afgeschreven zullen prioriteit krijgen in de vervanging door ledverlichting.

Verkeersvoorzieningen

Verkeersregelinstallaties (VRI's)

In het kader van "groen licht voor Limburg" zullen de komende jaren alle verkeersregelinstallaties worden voorzien van "Korte Afstand Radio (KAR)". Hiermee kunnen de verkeersregelinstallaties worden beïnvloed door de hulpdiensten en openbaar vervoer. Door alle gemeenten is een overeenkomst ondertekend waarmee zij zich conformeren aan het besluit om alle daartoe benodigde installaties te voorzien van een KAR-installatie. De KAR-gerelateerde aanlegkosten komen voor een subsidie van de provincie Limburg in aanmerking. In Weert zijn inmiddels 10 van de 12 installaties voorzien van een KAR installatie.

Tevens is in samenwerking met de provincie Limburg een gezamenlijke verkeerslichtennota voor alle Limburgse gemeenten opgesteld. Het streven is om alle VRI's op een eenduidige wijze te behandelen en aan te sluiten op een beheer centrale. De gemeente Weert hoeft zelf geen centrale aan te schaffen, maar kan hiervoor aansluiting zoeken bij een Limburgse gemeente die al over een centrale beschikt. De vervangingen van VRI's zijn met incidentele kredieten gerealiseerd. In de begroting zijn voor de instandhouding van de VRI's wel reguliere onderhoudskosten opgenomen, maar toekomstige vervangingen zijn nog niet in het meerjareninvesteringsprogramma opgenomen. Vooralsnog wordt ingeschat dat dit op korte termijn niet tot een risico hoeft te leiden, maar het is wenselijk de instandhoudingskosten inzichtelijk te maken. De onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd door een marktpartij.

Bollards

Voor het reguleren van het verkeer in en rond de binnenstad wordt steeds meer gebruik gemaakt van verzinkbare afsluitpalen, zogenaamde bollards. In totaal zijn er nu 8 stuks geplaatst. De aanschaf en plaatsing van deze bollards zijn veelal via eenmalige investeringen gefinancierd. De vervangingskosten van de bollards dienen nog in het meerjareninvesteringsprogramma te worden opgenomen.

Met de provincie Limburg is een convenant afgesloten voor het plaatsen van zogenaamde Nedap antennes voor hulpdiensten. De kosten voor deze antennes bedragen circa € 4.500,- per aansluiting. In Weert zijn inmiddels alle bollards voorzien van een Nedapantenne.

Er is een ontwikkeling gaande voor het toepassen van camera's met kentekenherkenning in plaats van het plaatsen van bollards. Dit is een klantvriendelijke oplossing, echter de fysieke barrière voor toegang tot het winkelcentrum is er dan niet meer. De afwikkeling van overtreeders gaat grotendeels automatisch. Deze ontwikkeling wordt nauwlettend gevolgd.

Groenvoorzieningen

In 2016 heeft er een bezuiniging plaatsgevonden in het kader van Kiezen met Visie. Deze bezuiniging is gerealiseerd door het onderhoudsniveau van onkruidbestrijding in beplanting en het maaien te verlagen van A-kwaliteit naar B-kwaliteit. Naast het verlagen van het onderhoudsniveau zijn er nog een zestal andere onderhoudsmaatregelen genomen. Voorbeelden hiervan zijn dat het snoeien van beplanting en het knippen van graskanten minder frequent worden uitgevoerd. Door deze maatregelen zijn de bezuinigingen van 2016 gerealiseerd. De komende jaren zal dit onderhoudsniveau gehandhaafd blijven. Met de beschikbare middelen in de begroting zal het groen dat niet voldoet aan de kwaliteit gerenoveerd worden.

Zwerfvuilbestrijding

De zwerfvuilbestrijding is een onderdeel van de werkzaamheden die in twee overeenkomsten voor een langere periode zijn afgesloten.

Eén overeenkomst is het groenonderhoud met Prio Verve waar de bestrijding van zwerfafval binnen het stedelijk gebied deel van uitmaakt. Deze overeenkomst loopt tot 1 januari 2026.

De andere overeenkomst is de concessieovereenkomst met de Reinigingsdienst Weert die voor het hele buitengebied inclusief illegale stortingen verantwoordelijk is. Deze overeenkomst loopt tot 1 september 2025.

Onkruidbestrijding verhardingen

In 2015 is de wetgeving veranderd waardoor bestrijden met chemische middelen niet meer mag. In 2015 is bij het opstellen van de begroting voor 2016 al rekening gehouden met deze wetswijziging. In 2016 is gestart met het chemischvrij bestrijden van het onkruid op verhardingen. Het onderhoud is opgenomen in een 10-jarige overeenkomst voor het onderhoud van het groen met Prio Verve. Het kwaliteitsniveau is niet gewijzigd en blijft gehandhaafd op A-niveau.

Gemeentelijk Rioleringsplan en integraal waterplan

In de raadsvergadering van 3 oktober 2016 zijn het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2017-2021 en het Afvalwaterplan Limburgse Peelen 2017-2021 vastgesteld.

De doelstelling van het GRP is te voldoen aan de gemeentelijke zorgplichten zoals deze in de Wet milieubeheer en de Waterwet zijn opgenomen tegen de laagste maatschappelijke kosten.

Daarnaast is tijdens bovengenoemde vergadering ook het Beheerplan waterlichamen Weert 2017-2021 vastgesteld. De raming 2016 voor het onderdeel riolering is opgenomen in programma 1 Woonklimaat. De lasten worden doorberekend in het rioolrecht, eventuele verschillen in de lasten en baten worden verrekend met de voorziening riolering.

In 2016 is de rioolvervanging in de Heiligenbuurt afgerond. Hier is een gescheiden rioolstelsel aangelegd voor het hemelwater en het overige afvalwater. Daarnaast is op het voormalig DESM-terrein aan de Koekoeksweg een aanvullende groene berging gemaakt.

In de waterpartijen van Molenakker lag een baggeropgave. Deze is in 2016 ten uitvoer gebracht en wordt in het eerste kwartaal van 2017 afgerond.

In 2016 hebben wij een meerjarig contract gesloten voor diverse onderhoudswerkzaamheden en calamiteiten met betrekking tot riolering. Verder hebben wij een meerjarig contract gesloten voor het reinigen en inspecteren van vrij verval riolen. In navolging hiervan zijn wij gestart met het opstellen van een meerjarig contract voor het uitvoeren van maatregelen die voortvloeien uit de beoordelingen van de verkregen inspectiebeelden.

Uit inspecties van voorgaande jaren is gebleken dat er op een aantal locaties in de gemeente Weert groot onderhoud aan het vrij verval riool nodig is. Het betreft met name de Industriekade, Julianalaan en Maaseikerweg. Hiervoor hebben wij in 2016 een contract voorbereid met reliningswerkzaamheden. De uitvoering van deze werkzaamheden zijn beoogd voor het tweede en derde kwartaal van 2017.

Begin juni 2016 is er veel wateroverlast geweest binnen de gemeente Weert door extreme neerslag. Voor Boshoven en het bungalowpark hebben wij een deskundige ingeschakeld om de problemen te analyseren en een maatregelenpakket op te stellen. Daarnaast zijn wij samen met het Waterschap, land- en tuinbouw organisaties, terreinbeheerders en andere gemeenten in gesprek getreden onder de noemer Code Oranje.

We hebben in 2016 een vervolg gegeven aan het bijwerken van het gehele databestand van het areaal riolering en de inhaalslag voor het verkrijgen van kwaliteitsgegevens van het gehele areaal vrij verval riolering. Hier is in de loop van de tijd een achterstand opgelopen.

Verder voeren we het dagelijkse werk uit zoals het toetsen van diverse bestemmings- en waterplannen, het oplossen van diverse waterproblemen binnen de gemeente Weert met passend maatwerk, het oplossen van klachten vanuit de samenleving.

Wegen

Onderhoud aan verhardingen wordt gepland op basis van gegevens in het digitale beheerssysteem. Dit wordt 1 x per 2 jaar volledig ge-update naar aanleiding van weginspecties van het areaal verhardingen. Deze gegevens zorgen voor een meerjarenplanning en worden elk jaar gecombineerd met actuele informatie zoals schouwrondes (na de winter) en op basis van het beoordelen van meldingen en klachten van burgers en bedrijven. Zo ontstaat een dynamische meerjarenplanning waarbij, daar waar mogelijk, aansluiting wordt gezocht met andere werkzaamheden zoals rioolvervangingen of projecten ten behoeve van aanpassingen aan het openbaar gebied. Het laatste kwartaal van 2016 heeft de meest recente weginspectie plaatsgevonden die als input dient voor aanpassing/bijstelling van de meerjarenplanning. Het contract voor uitvoering van (groot) onderhoud aan de verhardingen loopt nog tot 31 december 2018. Dit contract is samen met de gemeente Nederweert als raamcontract afgesloten.

Reiniging

De inzamelstructuur van het huishoudelijk afval geeft nog geen aanleiding tot veranderingen. Ook al eerder is besloten om dit op deze manier voort te zetten. Het huidige inzamelcontract loopt tot 1 januari 2019. In de tweede helft van 2017, begin 2018 zal een nieuwe aanbesteding voor de huishoudelijke afvalinzameling opgestart moeten worden. Machinale straatreiniging en handmatige reiniging, prullenbakken en rondom ondergrondse containers is als activiteit ondergebracht bij de Reinigingsdienst Weert.

Rollend materieel

Door de concessieovereenkomst met de Reinigingsdienst Weert is het rollend materieel voor het grootste deel de verantwoordelijkheid van de concessieovereenkomst geworden. Voor dat rollend materieel, waarvoor de gemeente nog zelf verantwoordelijk is, zijn vervangingsinvesteringen opgenomen en wordt per jaar bekeken of er een vervanging nodig is.

Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentebouwen

De gemeente Weert heeft een grote verscheidenheid aan vastgoed in bezit voor de eigen gemeentelijke organisatie, maatschappelijk vastgoed en bijzondere vastgoedobjecten. Om deze vastgoedobjecten te beheren en te onderhouden zijn er middelen benodigd. De gemeente investeert daar waar nodig vanuit de functie en het gebruik van vastgoedobjecten die zijn opgenomen in een meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016-2020. Deze meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016-2020 is door de raad vastgesteld in de raadsvergadering van 29 september 2016.

Een goede meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016-2020 schept de voorwaarden voor optimale verhuurbaarheid, instandhouding en (potentiële) verkoop van vastgoedobjecten. Dit wordt bereikt door middel van een uitgebalanceerd pakket van maatregelen aan onderhoud gebaseerd op te accepteren ad hoc-situaties en een planmatige preventieve aanpak van onderhoud. Daarnaast moet de meerjarenbegroting onderhoud gemeentelijk vastgoed 2016-2020 voorzien in het beperken van risico's omtrent de gehele vastgoedportefeuille. Uiteindelijk dient de beoogde kwaliteit van onderhoud (programma van eisen) te worden bereikt voor alle gemeentelijke vastgoedobjecten.

Bij de jaarrekening 2016 is rekening gehouden met een jaarlijkse gemiddelde storting in de reserve gemeentelijk vastgoed (R2156) van € 1.093.352,-- en een jaarlijkse gemiddelde onttrekking uit deze reserve van € 1.563.746,--.

Programma 2 Economie

Havens en waterpartijen

Voor het beheersen van de risico's en gevolgen van het overstorten van afvalwater op het oppervlaktewater is een waterberging met duurzaam zuiveringssysteem gerealiseerd op het voormalig DESM-terrein. De verwachting is dat met de uitvoering van bovenstaande maatregelen beter kan worden geanticipeerd op de klimaatsverandering waarbij meer regen valt in een kortere tijd. Daarnaast is in 2016 een integraal waterplan opgesteld. De waterlichamen in de gemeente zijn geïnventariseerd en in een beheerplan opgenomen om het beheer en bijbehorende kosten planmatig in te kaderen. Een aantal waterpartijen, waaronder in de wijk Molenakker, zijn op basis van deze planmatige aanpak uitgebaggerd.

Programma 4 Participatie

Meerjaren onderhouds- en vervangingsplan gemeentelijke zaal- en veldsportaccommodaties

Het "Meerjaren onderhouds- en vervangingsplan zaal- en veldsportaccommodaties" is voor het laatst geactualiseerd in 2007 en loopt tot en met 2026. De actualisatietermijn van 5 jaar is overschreden. In december 2014 is er nieuw beleid voor de binnensportaccommodaties vastgesteld. Op basis hiervan kan het onderhoudsplan worden geactualiseerd. Het actualiseren van de begroting binnenonderhoud sport heeft kosten tot gevolg. De financiële gevolgen hiervan zullen verwerkt dienen te worden in de jaarlijkse storting in de reserve meerjarenonderhoud en vervanging sport (R2152) waarvoor in de jaarrekening 2016 per saldo een bedrag van € 101.509,-- is opgenomen.

Programma 5 Financiën

Vervangingsinvesteringen

Jaarlijks zijn in de begroting bedragen opgenomen voor vervangingsinvesteringen. Niet altijd wordt daadwerkelijk in het begrotingsjaar over gegaan tot vervanging. Bij de trajecten van Samenwerken en Uitbesteding is terughoudend omgegaan met vervangingen van rollend materieel. Vervangingsinvesteringen worden wel eens uitgesteld omdat de bestaande middelen nog als adequaat beoordeeld

worden, ondanks dat de economische afschrijvingstermijn is afgelopen. Enige fluctuatie in de vervangingsinvesteringen is dus mogelijk.

Financiering

Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) stelt regels voor het financieringsgedrag van de decentrale overheden. Het gaat om regels voor het beheersen van financiële risico's, zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het treasurybeheer. Treasury is het sturen, beheersen, verantwoorden over en toezicht op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Treasurybeheer

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van decentrale overheden. Om een grens te stellen aan de financiering met kort geld is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn. Fluctuaties in de rente bij korte financiering hebben direct een relatief grote invloed op de rentelasten. Door het relateren van de maximale korte financiering aan de begroting wordt een grens gesteld aan de mogelijkheid om de lopende uitgaven met kort geld te financieren.

De norm voor de kasgeldlimiet is 8,5% van de totale exploitatielasten. Voor 2016 is dit 8,5% van € 138,7 miljoen. Dit is dus € 11,8 miljoen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft het maximale geleende bedrag aan dat per jaar onderhevig mag zijn aan rentewijziging/aflossing. Deze norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. In 2016 is dit voor de gemeente Weert dus 20% van € 138,7 miljoen is € 27,7 miljoen. Per begin 2016 heeft de gemeente Weert een leningenportefeuille van € 115,7 miljoen. Hiervan is in 2016 € 18,3 miljoen afgelost, dit is 15,8% van de leningenportefeuille. De norm bevordert een gelijkmatige opbouw van de leningenportefeuille, zodat het renterisico door renteaanpassingen en herfinanciering wordt beperkt.

Bij de gemeente Weert nemen de aflossingen op de opgenomen geldleningen af van € 18,3 miljoen in 2016 naar € 2,5 miljoen in 2035. Het zwaartepunt ligt in de jaren 2016/2020.

Rente

In de kadernota zijn diverse rentepercentages voor 2016 vastgesteld:

- Voor de grondexploitatie is dit 3,25%. Dit is het gewogen gemiddelde van de aangetrokken geldleningen 2002-2012. Gelijk dus aan de periode waarin de grondexploitatie haar voorraad heeft opgebouwd. Dit percentage is in 2016 toegepast.
- In het kader van de bezuinigingen is het rentepercentage voor de rentetoevoeging aan reserves en voorzieningen voorlopig bepaald en bevroren op 2%. Dit percentage is in 2016 toegepast.
- Het rentepercentage voor komende investeringen werd gebaseerd op de kapitaalmarktrente voor leningen met een looptijd van 5 tot 10 jaar. Bij de opmaak van de begroting 2016 was dit 1,25%.

Gemeentefinanciering

Leningportefeuille

De som van de opgenomen gelden liep in 2016 af van € 135,5 miljoen naar € 131,1 miljoen (aflossingen bedroegen € 19,4 miljoen en er werd in 2016 € 15 miljoen geleend).

De uitgezette leningen bleven in 2016 gelijk op circa € 8,5 miljoen met kleine mutaties in starters- en duurzaamheidsleningen. Gemiddeld wordt over de uitgezette leningen circa 5% rente ontvangen.

De opgenomen geldleningen die wij doorlenen aan de woningbouwcorporatie zijn buiten beschouwing gelaten. Het renterisico bij deze leningen kan worden uitgesloten, omdat deze leningen zijn ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Reserves en voorzieningen

Per 31 december 2016 bedroeg de stand van de reserves € 93,7 miljoen waarvan € 82,5 een bestemming heeft (bestemde reserves). De stand van de voorzieningen bedroeg € 28,6 miljoen. Voor het weerstandsvermogen is vooral de stand van de algemene reserve (€ 11,2 miljoen) van belang. Voor een nadere toelichting wordt korthedshalve verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen

Activa

Per 1 januari 2016 was de omvang van de vaste activa, exclusief de financiële vaste activa, € 185,3 miljoen. Op 31 december 2016 is de boekwaarde vaste activa, exclusief de financiële vaste activa, € 193,0 miljoen.

Per 1 januari 2016 was de voorraad grond (grondbedrijf) € 47,9 miljoen. Op 31 december bedraagt deze € 42,1 miljoen.

Relatiebeheer

De gemeente Weert heeft ten behoeve van het betalingsverkeer rekeningen ter beschikking bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG, kredietlimiet € 15 miljoen), ABN/AMRO, Postbank en de Rabobank. De saldi van de rekeningen bij de ABN/AMRO, Postbank en de Rabobank worden regelmatig verrekend met het saldo bij de BNG, die als huisbankier fungeert.

Bedrijfsvoering

Inleiding

In de laatste managementletter geeft de accountant aan over de processen waarvan een interne controle is uitgevoerd, dat de interne controlechecklisten die aan de uitgevoerde werkzaamheden ten grondslag liggen, gedegen worden voorbereid en dat de werkzaamheden kwalitatief goed worden uitgevoerd. Overall is de conclusie dat de uitgevoerde interne audits kwalitatief toereikend zijn en bijdragen aan de interne beheersing van de gemeente Weert en daarmee ook ondersteunend zijn aan de externe accountantscontrole.

Voor de verbetering van de bedrijfsvoering, in het teken van het verder uitvoeren van FLOW, zijn ook in 2016 diverse inspanningen verricht. Het risicomanagement is verder opgepakt, uw raad heeft een addendum vastgesteld op de beleidskaders van risicomanagement. De risico's zijn gekwalificeerd en gekwantificeerd. Het benoemen van de risico's is één, het managen van de risico's behoeft continu aandacht. Ook hebben we in 2016 samen met de regio gemeenten Vensters voor bedrijfsvoering gebruikt en zijn er gesprekken geweest met deze gemeenten.

In 2016 is de Beleidskalender aangeboden aan uw raad, waarmee wij als college en de organisatie beter in staat worden gesteld te sturen op visie en op de hoofdoelen. Het komend jaar dient dit nog een verdere doorontwikkeling te ondergaan.

Personeel

In oktober 2016 is de gemeenteraad akkoord gegaan met de plannen voor de ontwikkeling van onze organisatie; WinD. De bedoeling is om in de komende drie jaar zo organisch en natuurlijk mogelijk te groeien naar de organisatie die we willen zijn. Een organisatie die klaar is voor de toekomst en die flexibel kan anticiperen op de snelle maatschappelijke, economische en sociale veranderingen en ontwikkelingen. Om naar zo'n organisatie toe te groeien hebben we een structuur nodig met een klein aantal flexibele eenheden die snel kunnen schakelen; een structuur zonder onnodige schotten en met korte lijnen naar de inwoners. Belangrijk is ook dat we met elkaar een cultuur creëren waarin we ons de nieuwe manier van werken eigen maken, waarin we 'zelf leiderschap' tonen maar ook in verbinding staan met de samenleving. Een cultuur ook waarin wij lef tonen en durven te ondernemen, maar waarin we tegelijkertijd betrouwbaar zijn en onze afspraken nakomen. Aan de hand van het kompas zijn we hiermee organisatie breed reeds volop aan de slag gegaan. Ook richten we ons op een organisatie ontwikkeling die flexibel is en waar mogelijkheden zijn voor aanwas van jongeren. Het beleid is er op gericht om jongeren bij ons te laten instromen. Met het huidige generatiepact zullen daartoe meer kansen ontstaan. Het biedt de mogelijkheid voor oudere medewerkers om minder te werken tegen gunstige voorwaarden om zo ruimte te maken voor jongere medewerkers en de organisatie er ook op vooruit te laten gaan, door bijvoorbeeld behoud/overdracht van kennis en ervaring, maar ook een evenwichtig(er) personeelsbestand, reductie personele lasten zonder boventaligheid en imagoverbetering: meer belangstelling uit arbeidsmarkt

Cultuur betreft ook een nieuwe manier van werken. Deze manier van het nieuwe werken in het nieuwe stadskantoor gaat over een andere werkhouding en uitvoering van werk. Medewerkers moeten hierbij over de noodzakelijke voorzieningen beschikken. Voor 2016 is in de begroting rekening gehouden met een extra impuls om de ICT (tablets en laptops) en telefonie hierop te laten aansluiten. Een groot deel van de medewerkers is nu in het bezit van een laptop of tablet en kan zijn/haar werk nu ook tijd en plaats onafhankelijk uitvoeren. De doorontwikkeling en verdere uitbreiding van deze impuls krijgt in 2017 een vervolg.

Informatievoorziening

Actuele ontwikkelingen rondom ICT-vraagstukken, zoals bijvoorbeeld de inrichting van de regionale ICT samenwerking en het informatievraagstuk rondom de decentralisaties in het sociale domein, stellen hoge eisen aan de inrichting van de informatievoorziening van de gemeente Weert. Innovatie en slagvaardigheid zijn hierin sleutelbegrippen. Kaders en richtlijnen zijn noodzakelijk en zullen moeten bijdragen aan een goede en adequate inrichting van de informatievoorziening. Deze geven sturing om te komen tot de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van informatievoorziening.

Middels het informatiebeleidsplan en onder andere het Masterplan Informatiearchitectuur wordt handen en voeten gegeven aan de gemeentelijke I-visie. De I-visie geeft richting op hoofdlijnen en het informatiebeleidsplan stelt de kaders en richtlijnen voor de te nemen keuzes en stelt de gezamenlijke doelstellingen voor de gemeente Weert op het gebied van informatievoorziening. Het informatiebeleidsplan richt zich op doelen vanuit de organisatie met betrekking tot informatie, informatiesystemen, technische infrastructuur en de daaraan verbonden kaders en richtlijnen (architectuurprincipes). Vanuit deze doelen zijn projecten(voorstellen) op zodanige wijze geformuleerd dat de investeringen gerechtvaardigd kunnen worden. Om deze doelen te kunnen realiseren is een projectmatige aanpak vereist.

Een van de grotere projecten in het informatiebeleidsplan is de uitvoering van het Masterplan Informatiearchitectuur. Het Masterplan Informatiearchitectuur zal het mogelijk maken voor zowel burger als medewerker digitaal zaken te regelen met en voor de gemeente Weert, door zoveel mogelijk digitaal en geautomatiseerd te werken. Om dit mogelijk te maken richt het Masterplan zich op het op orde brengen van de organisatie van de informatievoorziening en de informatievoorziening zelf. Het op orde brengen van de informatievoorziening zelf bestaat uit twee onderdelen:

1. Het verbeteren van de digitale dienstverlening.
2. Het faciliteren van middelen om echt 'Anders Werken' mogelijk te maken.

Door het uitvoeren van deze onderdelen kan de gemeente vanaf eind 2017 voor alle gestandaardiseerde processen digitaal communiceren met de klant en hebben medewerkers informatie altijd en overal digitaal beschikbaar.

Financiën

De in gang gezette samenwerking met diverse gemeenten in Noord en Midden Limburg op het terrein van financiën is ook in 2016 verder opgepakt.

Daarbij wordt vooralsnog niet ingezet op een ontwikkeling die moet leiden tot een gemeenschappelijke regeling.

De nadruk is gevestigd op een versterking van de ambtelijke samenwerking.

Concerntaken 2016

Voor 2016 waren de volgende onderwerpen tot concerntaken benoemd:

FLOW

In 2016 zijn nog laatste boventalligen begeleid "van werk naar werk". Het laatste dossier van de boventallige FLOW was eind 2016 in een afrondende fase. Het dossier is in februari 2017 afgerond. Van de nog in te vullen taakstelling van € 400.000,-- is in 2016 € 260.000,-- (afgerond) gerealiseerd. Het FLOW traject is afgesloten en het resterende deel loopt mee in het WinD traject.

ICT

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2016 is een rapport opgeleverd waaruit blijkt dat op een aantal onderdelen de ICT en informatievoorziening verbetering behoeft. Op basis van de conclusies en aanbevelingen is in 2015 een masterplan opgesteld. De uitvoering van dit masterplan is in 2016 gestart met een uitloop naar 2017/2018.

Op basis van de uitkomsten van het masterplan is aan uw raad een separaat voorstel aangeboden voor het beschikbaar stellen van de benodigde middelen voor de uitvoering van dit plan. Dit is opgenomen in de betreffende begroting. Dit masterplan richt zich op de organisatie rondom de informatievoorziening, verdere verbetering van de digitale dienstverlening en het zaakgericht werken, de kwaliteit van de informatiehuishouding en het gericht inzetten van de standaard ICT-middelen. Inmiddels is het masterplan in uitvoering, zijn verbeteringen doorgevoerd in de organisatie, digitale dienstverlening, het zaakgericht werken, kwaliteit van (gegevens)beheer en de veiligheid van gegevens, wordt steeds meer gestandaardiseerd en aangesloten bij landelijke ontwikkelingen. Samenwerking vindt plaats met gemeenten in de regio en andere ketenpartners

waarbij het een voorwaarde is dat processen op elkaar zijn afgestemd en gebruik wordt gemaakt van elkaars informatie. Zie ook hiervoor in deze paragraaf (Informatievoorziening) met betrekking tot het op te stellen plan van aanpak.

Flexibele organisatie

Burgerparticipatie en de complexe opgaven die vanuit de samenleving op de gemeente afkomen, decentralisaties van overheidstaken en bezuinigingen hebben ons genoodzaakt tot ombuigingen. In 2016 zijn al de nodige inspanningen verricht om uitvoering te geven tot omvorming en het realiseren van bezuinigingen.

Om de organisatie hierop af te stemmen is een grote opgave en behoeft de nodige inspanning. In 2016 is hiervoor het Organisatie Ontwikkel Plan WinD opgesteld en vastgesteld door uw raad. Om dit ontwikkelplan te kunnen uitvoeren is een budget beschikbaar gesteld.

Door slimmer in- en extern samen te werken, de beschikbare middelen optimaal te benutten en de samenleving terug te geven wat daar primair moet worden opgepakt, zullen in de komende jaren de geformuleerde doelen bereikt gaan worden.

Dit geheel is een ingrijpend en intensief meerjarig proces, waarbij door leren, experimenteren en doorleven de werkelijke verandering plaatsvindt. Hiervoor wordt 3 jaar uitgetrokken.

De financiële voordelen van het WinD proces zullen moeten resulteren in een structurele besparing op de loonsom, te effecturen in de jaren 2020 t/m 2022.

Samenwerking in de regio

In 2016 is verder onderzocht in welke vorm er op het terrein van bedrijfsvoering samengewerkt kan worden met regiogemeenten. Dit heeft er toe geleid dat er vooralsnog als eerste de geosamenwerking wordt opgepakt en pas in een later stadium besloten wordt of, en zo ja hoe, een verdergaande samenwerking op andere terreinen van bedrijfsvoering gestalte kan krijgen.

Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen betreffen deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen (publiekrechtelijke organisaties), stichtingen en verenigingen waarmee de gemeente Weert een bestuurlijke én een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Er is sprake van een financieel belang als de gemeente opdraait voor de kosten als de partij failliet gaat, of als de gemeente aansprakelijk wordt gesteld als de partij haar verplichtingen niet nakomt. Er is ook sprake van een financieel belang als de gemeente risico draagt over ingelegd kapitaal, zoals bij het bezit van aandelen. Een partij die jaarlijks een subsidie krijgt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is geen verbonden partij.

D.d. 22 februari 2017 heeft uw raad de Nota Verbonden partijen vastgesteld. Hierin is de visie op de beleidskaders voor verbonden partijen opgenomen. De visie en het beleid ten aanzien van verbonden behoeven daardoor niet in deze paragraaf opgenomen te worden.

Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit met een groot politiek belang. Ze leveren een forse bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen.

Momenteel betreft het de volgende instellingen:

- Werkvoorzieningschap Weert e.o. de Risse Holding BV en Risse Horizon BV (vestigingsplaats Weert)
- Veiligheidsregio Limburg Noord Limburg Noord (vestigingsplaats Venlo)
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg Noord (vestigingsplaats Venray)
- Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) (vestigingsplaats Roermond)
- Omnibuzz (vestigingsplaats Geleen)
- Afvalsamenwerking Limburg (vestigingsplaats Maastricht)
- Enexis Holding NV (vestigingsplaats Den Bosch)
- NV Waterleidingmaatschappij (vestigingsplaats Maastricht)
- NV Bank Nederlandse Gemeenten (vestigingsplaats Den Haag).

Bij de jaarrekening wordt vooral ingegaan op het financiële belang van deze verbonden partijen in het afgelopen jaar, eventuele nieuwe ontwikkelingen en risico's.

Het publiek/ maatschappelijk belang van bovengenoemde verbonden partijen is opgenomen in voornoemde Nota Verbonden partijen en wordt derhalve niet meer opgenomen in de paragraaf.

Van de hierboven genoemde verbonden partijen zijn de eerste vijf gemeenschappelijke regelingen of een onderdeel daarvan. Hierbij geldt dat het gemeentebestuur van twee of meer gemeenten afzonderlijk of samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van één of meer belangen van die gemeenten.

Ten aanzien van de vennootschappen wordt ingegaan op de laatst bekende jaarcijfers van deze instellingen.

Afvalsamenwerking Limburg is een vereniging waaraan contributie wordt betaald.

Gemeenschappelijke regelingen

Werkvoorzieningschap Weert e.o. de Risse

Algemeen

Vestigingsplaats: Weert.

Rechtsvorm: gemeenschappelijke regeling.

Financieel belang

De jaarrekening 2016 van de Risse is nog niet behandeld door de gemeente. De gemeenten blijven 100% risicodragers als gevolg van de gemeenschappelijke regeling.

De Risse Groep heeft het jaar 2016 afgesloten met een negatief resultaat van € 472.235,--. De gemeenteraad is bij de behandeling van de begrotingswijzigingen van de Risse reeds geïnformeerd over het te verwachten negatieve resultaat.

Het behalen van een positief resultaat wordt bemoeilijkt door het beëindigen van de Wsw-wetgeving en de zeer forse kortingen die het Rijk doorvoert op de Wsw-budgetten. Hierdoor worden er geen medewerkers meer geïndiceerd voor de Wsw (Wet sociale werkvoorziening). De Risse krijgt hierdoor geen nieuwe instroom van SW-medewerkers en bijbehorende subsidie meer. Begin 2015 telde Risse Groep voor de gemeente Weert nog 381,3 se; eind 2016 waren dit er 361,9 voor de gemeente Weert. Het resultaat van de Risse groep wordt positief beïnvloed door de Liv bijdrage.

De bijdrage van de gemeente Weert aan De Risse over 2016 bedraagt € 9.582.461,--. Hierin zit een bonusuitkering. De gemeente heeft van het Rijk via de algemene uitkering/ sociaal domein (3D's) voor de SW-ers een bedrag van € 9.561.191,-- ontvangen. Ook de bonusuitkering is ontvangen van het Rijk.

Het eigen vermogen van De Risse bedroeg per 1 januari 2016 € 3,9 miljoen. Het eigen vermogen per 31-12-2016 bedraagt € 3,4 miljoen.

Bestuurlijk belang

De gemeente Weert is, evenals de andere deelnemende gemeenten (Nederweert en Cranendonck), met twee collegeleden in het algemeen bestuur vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie afgevaardigden van het algemeen bestuur. Naast een algemeen bestuur heeft de Risse Holding bv een Raad van Commissarissen, bestaande uit drie externe leden die op basis van hun specifieke deskundigheid zijn aangetrokken.

Veiligheidsregio Limburg Noord

Algemeen

Vestigingsplaats: Venlo.

Rechtsvorm: Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling.

Financieel belang

De gemeente Weert heeft over 2016 aan de Veiligheidsregio betaald:

- Rampenbestrijding en algemeen € 653.093,--
- GGD € 777.994,--
- Jeugdgezondheidszorg/CJG € 700.177,--.

De jaarrekening 2016 van de Veiligheidsregio is bij het opstellen van de jaarrekening nog niet behandeld in de raad.

Het eigen vermogen (reserves) van de Veiligheidsregio Limburg Noord bedroeg per 1 januari 2016 ongeveer € 3,1 miljoen en per 31 december 2016 € 1,7 miljoen. Het vreemd vermogen per 1-1-2016 bedroeg € 31,8 miljoen. Eind 2016 is de omvang van het vreemd vermogen toegenomen tot € 33,4 miljoen. Het voorlopig resultaat over 2016 is € 65.000,-- voordelig (na bestemming).

In 2016 zijn er enkele begrotingswijzigingen van de Veiligheidsregio in de raad behandeld. Zo ook de jaarrekening 2015 en de begroting 2017.

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio heeft in 2016 belangrijke stappen gezet in de doorontwikkeling. Zo is de gemeenschappelijke regeling aangepast waardoor er sprake is van 2 gelijkwaardige bestuurscommissies "Veiligheid" en "Gezondheid". Ook zijn door het Algemeen Bestuur het meerjarenbeleidsplan 2016-2019, het regionaal risicoprofiel 2016-2019, het brandweerorganisatieplan en de harmonisatie gemeentelijke bijdragen vastgesteld. De brandweerkazerne Stramproy dient in 2017 volgens het principe "schoon door de poort" aan de Veiligheidsregio te worden overgedragen. De regionalisering van de huisvestingslasten kent een ingroeitermijn van 4 jaar v.w.b. de bijdrage van vóór de harmonisatie tot na de harmonisatie.

RUD Limburg Noord

Financieel belang/risico's

De gemeente Weert heeft over 2016 een bedrag van € 43.162,08 aan de RUD Limburg-Noord betaald.

Het rekeningresultaat van 2016 voor de RUD Limburg-Noord in totaliteit bedraagt € 5.041,-- positief. Door kleine onderschrijdingen op diverse budgetten is uiteindelijk het kleine positieve resultaat ontstaan. Gezien de hoogte van het bedrag en daarmee het minimale effect voor de partners bij "teruggave / verrekening bijdrage 2017", zal het resultaat van 2016 eveneens beschikbaar gehouden worden binnen de RUD.

De RUD is een samenwerkingsverband en geen zelfstandig rechtspersoon. Er is geen bestuurlijk belang, waardoor de RUD geen "echte" verbonden partij is. De uitvoering in de praktijk wordt aangestuurd door een uit de deelnemers samengesteld management.

Omnibuzz

Per 1 april 2016 is de gemeente Weert toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling "Omnibuzz" met als doel een toekomstbestendig, integraal georganiseerd doelgroepenvervoer dat goed aansluit op het openbaar vervoer.

Publiek belang/ uitgangspunten gemeentelijk beleid

Gemeenten hebben door de decentralisaties meer taken in het vervoer gekregen terwijl de budgetten beperkt zijn. Per 1 januari 2015 zijn gemeenten naast het Wmo-vervoer (Regiotaxi) en het leerlingenvervoer, ook verantwoordelijk voor de volgende vormen van doelgroepenvervoer: het Wmo-begeleid vervoer (dagbesteding en-opvang), het vervoer in het kader van de Jeugdwet en tenslotte in beperktere vorm het Wsw-vervoer.

Gemeenten hebben de ambitie om het doelgroepenvervoer toekomstbestendig te organiseren, met een nadrukkelijke aansluiting op het openbaar vervoer.

Omdat het contract met Veolia op 10 december 2016 is afgelopen is het doelgroepenvervoer door 32 Limburgse gemeenten aanbesteed voor een periode van 2 jaar, met maximaal één jaar verlenging (tot en met 31 december 2018). Met ingang van 11 december regelt Omnibuzz het doelgroepenvervoer voor inwoners van Weert met een mobiliteitsbeperking. Deze kosten worden uit het Wmo budget voldaan.

Door toetreding tot de GR Omnibuzz zijn in 2016 de volgende kosten betaald:

- Bijdrage opstartkosten Omnibuzz 1e termijn € 36.000,--
- Bijdrage opstartkosten Omnibuzz 2e termijn € 36.000,--
- Bijdrage algemene reserve Omnibuzz € 48.568,--

Totaal €120.568,--

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

Algemeen

Vestigingsplaats: Roermond.

Rechtsvorm: Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijk belang

In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en waterschappen vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 5 leden, te benoemen door het algemeen bestuur.

Financieel belang

De bijdrage van Weert aan BsGW over 2016 bedraagt € 504.614,--. In 2016 is een frictievergoeding ad € 115.500,-- ontvangen van BsGW.

Het jaarverslag van BsGW over 2016 is nog niet gepubliceerd. Het eigen vermogen per 1-1-2016 bedroeg -/- € 284.000,-- en het vreemd vermogen per 1-1-2016 € 5.998.000,--.

Vennootschappen

Essent BV / Enexis

Rechtspersoon: Naamloze Vennootschap

Vestigingsplaats (hoofdkantoor): 's-Hertogenbosch

Publiek belang:

Altijd en overal in het voorzieningsgebied van Enexis kunnen beschikken over stroom en gas, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.

De gemeente Weert heeft 112.050 aandelen Enexis. Hierbij behoren tevens aandelen van equity organisatie Waterland (voorheen Attero), Vordering Enexis, Verkoop vennootschap BV, CBL vennootschap BV en claim staat vennootschap BV.

De aandelen in Enexis Holding N.V. worden vooral gehouden door zeven Nederlandse provincies (Noord-Brabant, Overijssel, Limburg, Groningen, Friesland, Drenthe en Flevoland) en door ruim 120 Nederlandse gemeenten.

Bij de verkoop van de aandelen Essent en Attero aan Enexis (RWE) en Waterland zijn tevens een aantal Special Purpose Vehicles (SPVs) opgericht om de verkoop van Essent en Attero financieel verder af te wikkelen.

Doelstelling:

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De vennootschap heeft ten doel:

- het distribueren en het transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water;
- het in stand houden, beheren, exploiteren en uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
- het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld;
- het binnen de wettelijke grenzen ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten.

Governance:

De governance is op orde en voldoet aan de Code Tabaksblat en aan de Wet Normering Topinkomens. De Raad van Bestuur is voltallig. De Raad van Commissarissen en de directie zijn voltallig en functioneren goed. In 2016 zijn twee nieuwe leden van de RvC benoemd en is een lid herbenoemd. Een van de zittende leden van de RvC is benoemd tot voorzitter. Er is een goed functionerende Aandeelhouderscommissie onder voorzitterschap van de provincie Noord-Brabant. In 2016 zijn de statuten gewijzigd. De belangrijkste wijziging hield in dat er een kwaliteitseis voor de aandeelhouders is toegevoegd, namelijk dat deze zich binnen het werkingsgebied van Enexis dienen te bevinden. Hiermee hebben alle aandeelhouders een maatschappelijk belang bij hun aandeelhouderschap.

Financiën:

Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook).

In 2016 heeft Enexis de klanttarieven met gemiddeld 0,7% verlaagd. Desondanks is de omzet toegenomen tot € 1.376 miljoen (2015: € 1.353 miljoen), met name door het toegenomen aantal aansluitingen en meetdiensten. De winst is gedaald naar € 207 miljoen (2015: € 223 miljoen) met name als gevolg van gestegen kosten in verband met de uitruil van verzorgingsgebieden met Alliander per 1 januari 2016. Ook is er een personeelsvoorziening getroffen.

Enexis NV	<u>Per 1 januari 2016</u>	<u>Per 31 december 2016</u>
Eigen Vermogen	€ 3.607.000.000	€ 3.704.000.000
waarvan reserves	€ 3.235.000.000	€ 3.347.000.000
Vreemd Vermogen	€ 2.591.000.000	€ 2.608.000.000
waarvan voorzieningen	€ 73.500.000	€ 92.000.000
Resultaat na belasting	€ 223.000.000	€ 207.000.000

Beleid

In april 2017 wenst Enexis, in de Aandeelhouders Vergadering, haar nieuwe strategie vast te stellen. Deze is in goede samenwerking met de stakeholders, waaronder de aandeelhouders, voorbereid. Vanwege de vaststelling van de nieuwe strategie behoeft Enexis op het gebied van beleid begin 2017 extra aandacht.

Risico's

Enexis heeft een goed systeem voor risicobeheersing (Enterprise Risk Management). De aandeelhouders dragen slechts een gering risico (de hoogte van het ingelegd aandelenkapitaal).

SPV's (Special Purpose Vehicle)**CBL Vennootschap B.V.**

Vestigingsplaats: Den Bosch

Publiek belang:

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders van Essent).

Financiële gegevens:

Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2016 afgerond \$ 830.000,-- (ultimo 2015 \$ 9,5 miljoen); hiervan is het bedrag van de reserves \$ 570.000,--.

Eind juni 2016 is het CBL Escrow Fonds geliquideerd. Het restantbedrag afgerond \$ 19,1 miljoen is in de verhouding 50%-50% uitbetaald aan RWE en aan de vennootschap. Het restant bedrag is onder inhouding van \$ 1 miljoen en 15% dividendbelasting naar rato van het belang in CBL Vennootschap B.V. uitbetaald aan de aandeelhouders.

Er is een bedrag van een kleine \$ 1 miljoen aangehouden voor eventuele nakomende advies- en afwikkelingskosten. De verwachting is dat dit bedrag medio 2017 nog grotendeels vrij zal kunnen vallen en uitgekeerd kan worden aan de aandeelhouders.

Ondanks dat het Escrow fonds in juni 2016 is uitbetaald en geliquideerd, dient de vennootschap nog in stand gehouden te worden tot en met 2019. De reden hiervoor is dat de vennootschap partij is in een aantal juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent aan RWE zijn afgesloten.

Risico's:

Met de liquidatie van het CBL Escrow Fonds is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders ter hoogte van het bedrag dat wordt aangehouden in de vennootschap (afgerond \$ 1 miljoen). Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de verkopende aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (€ 20.000,--).

Vordering op Enexis B.V.

Vestigingsplaats: Den Bosch

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland werd Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een netwerkbedrijf (later Enexis) enerzijds en een productie- en leveringsbedrijf (het deel dat verkocht is aan RWE) anderzijds.

Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis destijds over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze omgezet in een lening van Essent. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer was opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mochten bestaan. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de Verkopende Aandeelhouders van Essent.

Op het moment van overdracht in 2009 bedroeg de vordering € 1,8 miljard. De vordering is vastgelegd in een lening overeenkomst bestaande uit vier tranches. De eerste drie tranches zijn inmiddels vervroegd afgelost.

Beleidsvoornemens:

Op dit moment resteert alleen nog de lening van de 4e tranche. De 4e tranche mag niet vervroegd worden afgelost. Afhankelijk van het resultaat van een aantal financiële ratio's zou de 4e tranche eventueel geconverteerd kunnen worden in eigen vermogen.

Financiën en risico's:

Eigen vermogen:	1-1-2016: € 850 miljoen	31-12-2016: € 350 miljoen
Waarvan reserves	1-1-2016: € 56.500	31-12-2016: € 73.500
Vreemd vermogen:	1-1-2016: € 12,2 miljoen	31-12-2016: € 6,3 miljoen

De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis voor de niet-tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal bedrag € 20.000,--).

Verkoop Vennootschap B.V.

Vestigingsplaats: Den Bosch

Doelstelling:

In het kader van de verkoop in 2009 van Essent aan RWE hebben de Verkopende Aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de Verkopende Aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap.

Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de Verkopende Aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat in het General Escrow Fonds zal worden gehouden, zijn de Verkopende Aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen.

Daarmee is de functie van Verkoop Vennootschap B.V. dus tweeërlei:

- namens de Verkopende Aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RWE;
- het geven van instructies aan de Escrow agent wat betreft het beheer van het bedrag dat in het General Escrow Fonds is gestort. Het General Escrow Fonds wordt belegd conform de FIDO/RUDDO-regels, die gelden voor decentrale overheden.

Het vermogen in het General Escrow Fonds was bij de oprichting van het fonds in 2009, € 800 miljoen. In april 2011 is het eerste deel (€ 360 miljoen) en in september 2015 (€ 326,9 miljoen) is het tweede deel van het General Escrow minus gemelde claims door RWE, vrijgevallen en aan de aandeelhouders uitgekeerd.

Eind juni 2016 zijn RWE en Verkoop Vennootschap B.V. tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims, te weten € 29.768.308,--. Het restbedrag in het General Escrow Fonds van € 83.090.963,-- is uitbetaald aan Verkoop Vennootschap B.V. Dit bedrag is vervolgens aan de aandeelhouders naar rato van hun belang in Verkoop Vennootschap B.V. uitbetaald.

Beleidsvoornemens:

Eind juni 2016 is het General Escrow Fonds geliquideerd.

Ondanks dat het Escrow fonds in juli 2016 is uitbetaald en geliquideerd, dient de vennootschap nog in stand gehouden te worden tot en met 2019. De reden hiervoor is dat de vennootschap partij is in een aantal juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent aan RWE zijn afgesloten.

Financiën en risico's:

Eigen vermogen:	1-1-2016: € 84,8 miljoen	31-12-2016: € 1,4 miljoen
Vreemd vermogen:	1-1-2016: € 30,1 miljoen	31-12-2016: € 2.000

Het financiële risico is na de liquidatie van het General Escrow Fonds relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag € 20.000,--).

NV Waterleidingmaatschappij (WML)

Het waterleidingbedrijf (WML) voert haar functie als openbaar nutsbedrijf uit. Op grond daarvan heeft zij de verplichting leidingwater te leveren, waaraan de wet eisen stelt uit oogpunt van volksgezondheid. De eisen zijn: goede kwaliteit, voldoende hoeveelheid en voldoende druk. Voor zover leidingwater als drinkwater wordt gebruikt heeft WML het exclusieve recht dit drinkwater te leveren aan de inwoners en bedrijven in Limburg. WML heeft bijna 538.000 klanten.

WML werkt samen met landbouwers die grond hebben in grondwaterbeschermingsgebieden. Daarmee probeert het WML zoveel mogelijk te voorkomen dat meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen in het grondwater terecht komen. Deze samenwerking heet "project Duurzaam Schoon Grondwater".

Daarnaast levert WML het leidingwater ook voor andere doeleinden. Hierbij is sprake van een markt met concurrentie. Naast het belang van een optimale drinkwatervoorziening en bedrijfsvoering, speelt het streven naar natuurbehoud en -ontwikkeling een steeds belangrijker rol.

WML levert ook het bluswater. Het leidingnet van WML, inclusief de bijbehorende brandkranen, maakt deel uit van de openbare blusvoorziening. De brandweer zet leidingwater vaak in bij het bestrijden van brand. Daarnaast kan WML gemeenten ondersteunen bij de uitvoering van een aantal gemeentelijke taken op het gebied van de watervoorziening, bijvoorbeeld in relatie tot calamiteitenbeheersplannen.

Van de WML zijn de jaarcijfers 2016 nog niet bekend. Aan het einde van het verslagjaar 2015 was de vermogenspositie/solvabiliteit (verhouding van het eigen vermogen en het totale vermogen) 32,9% (2014: 31,7%; 2013: 29,9%) Het eigen vermogen steeg in 2015 van € 180,8 miljoen naar € 188,5 miljoen.

De goede resultaten stelden WML in staat het tarief in 2016 met € 0,03 per m³ te verlagen.

Liquiditeitsrisico

WML is een kapitaalintensief bedrijf. Het financieringsbeleid is gericht op het ontwikkelen en onderhouden van een optimale financieringsstructuur, rekening houdend met de huidige activa-basis en het investeringsprogramma. Uitgangspunten zijn toegang tot de kapitaalmarkt en flexibiliteit tegen acceptabele financieringskosten.

Om te voorkomen dat WML niet in staat is te voldoen aan haar financiële verplichtingen wordt groot belang gehecht aan het beheersen van alle risico's met betrekking tot de toegang tot de kapitaalmarkt. Daarnaast wordt de liquiditeitsbehoefte gepland op basis van lange, middellange en korte termijn kasstroom-prognoses.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Een andere vennootschap waar de gemeente Weert ook aandelen van bezit is de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Weert bezit 41.379 aandelen van deze NV. In de begroting wordt jaarlijks rekening gehouden met een dividenduitkering van de BNG. De BNG heeft over 2016 een nettowinst na belastingen behaald van € 369 miljoen (2015: € 226 miljoen).

De bank heeft haar in 2015 aangescherpte strategie verder ingevuld door zich met nieuwe producten zoals de Energietransitie Financieringsfaciliteit nog sterker te richten op de klant en op verduurzaming van haar balans.

Het eigen vermogen van de BNG bedroeg per 1 januari 2016 € 3.739 miljoen (per 1-1-2015 € 3.582 miljoen) en steeg in 2016 naar € 3.753 miljoen.

Aan de aandeelhouders wordt voorgesteld om € 91 miljoen uit te keren (25%). Dit is € 1,64 per aandeel van € 2,50 (2015: € 1,02 per aandeel).

Onder invloed van onzekerheid over hun toekomstige inkomsten en verplichtingen zijn de kernklanten van de bank relatief terughoudend met nieuwe investeringen. Het Rijk heeft een groot aantal taken gedecentraliseerd naar gemeenten, omdat deze de burger effectief en efficiënt kunnen bedienen. Mede daardoor is de afhankelijkheid van inkomsten vanuit het Rijk en het gemeentefonds toegenomen. Onder andere hierdoor daalde de kredietvraag, maar dankzij een onverminderd hoog marktaandeel van BNG Bank is het afgelopen jaar € 10,2 miljard aan langlopende kredieten verstrekt.

BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Samenwerkingsverbanden

Naast bovengenoemde gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen zijn er nog andere samenwerkingsverbanden zoals "Hoge Dunk" en de Euregionale Samenwerking Bree-Maaseik-Weert. Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is sinds 2014 geen verbonden partij (gemeenschappelijke regeling) meer. Het is wel nog een samenwerkingsverband tussen diverse Limburgse gemeenten en de provincie; sinds 2015 is ASL een vereniging.

Bij bovengenoemde samenwerkingsverbanden is geen sprake van een bestuurlijk én een financieel belang.

In 2015 is er het ICT Samenwerkingsverband Noord en Midden Limburg bijgekomen. Hierbij is eveneens geen sprake van een bestuurlijk én een financieel belang. Het doel is: door middel van samenwerking efficiënter en effectiever kunnen inrichten en beheren van de in toenemende mate complexer wordende ICT.

Risico-analyse

Mogelijke risico's per verbonden partij:

- Werkvoorziening Weert e.o. de Risse: eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. Tot en met 2013 zijn (geringe) tekorten uit eigen reserves gedekt kunnen worden. In 2014 en 2015 zijn positieve resultaten geboekt. In 2016 is een negatief resultaat geboekt dat gedekt is uit eigen reserves.
- VRLN en RUD
Bijdrage wordt jaarlijks vastgesteld door de raad. In 2016 werden geen aandachtspunten met significante risico's verwacht.
- BsGW
Bijdrage per deelnemende gemeente. Door de samenwerking worden de (personeels)kosten op termijn voor de gemeente Weert lager.
- Vennootschappen
De gemeente draagt alleen risico over het ingelegd kapitaal (de aandelen). In 2016 is ruim € 106.000,- ontvangen door de afwikkeling van Escrow vennootschap.

Grondbeleid

Inleiding

De economie trekt aan waardoor de verkoop van woningbouwkavels al twee jaren een positief beeld laat zien. Met de keuze voor de ontwikkeling van grootschalige logistieke bedrijventerreinen op Kampershoek 2.0 wil de gemeente Weert ook de verkoop van bedrijventerreinen naar een hoger plan tillen.

Maar de gevolgen van de economische crisis ijlen nog na: Met ingang van 1-1-2016 zijn de regels met betrekking tot de gemeentelijke grondexploitatie verscherpt. De gemaakte en nog te maken kosten voor nieuwe grondexploitaties zijn aan strenge regels gebonden. Om die reden worden de Niet in exploitatie genomen gronden (Niegg) overgedragen aan de Algemene Dienst (Vastgoed).

Transparantie van de gemeentelijke grondexploitatie is onder meer van belang vanwege grote financiële risico's. Om de transparantie te bevorderen worden er wettelijke eisen aan grondbedrijven gesteld ten aanzien van verslaglegging en rapportage. Deze paragraaf is daar een onderdeel van.

Grondbeleid in relatie tot het realiseren van bestuurlijke doelen

De gemeente Weert is een actieve gemeente op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, werken en recreëren. Om de bestuurlijke doelen te realiseren werden in het verleden de grondexploitaties bijna altijd door de gemeente uitgevoerd (actief grondbeleid). Het grote aantal gemeentelijke grondexploitaties dateert dan ook uit de periode van vóór de economische crisis. In de nota Grondbeleid 2014 is gekozen voor een overwegend faciliterend grondbeleid (grondexploitatie uit te voeren voor rekening en risico derden) met waar nodig een situationeel actief grondbeleid.

Grondbeleid is daarbij geen doel op zich, maar vormt het kader waarbinnen de gemeente haar ruimtelijke doelstellingen wil realiseren. Dit beleid wordt enerzijds omkaderd door wettelijke regelgeving en anderzijds door bestuurlijke keuzes. Voorts worden spelregels vastgesteld die bijdragen aan een slagvaardig handelen door het college en stellen de gemeenteraad in staat zijn kader stellende en controlerende bevoegdheden uit te voeren.

Voor het grondbeleid zijn de belangrijke bestuurlijke doelen terug te vinden in de programma's Woonklimaat en Economie. De voor de grondexploitatie relevante doelstellingen met betrekking tot het grondbeleid betreffen onder andere:

Programma Woonklimaat

1. (Ver-)bouwen naar behoefte;
2. Wijkvernieuwing;
3. Schone, hele en veilige openbare ruimte;

Programma Economie

4. Economische structuurversterking;
5. Het versterken van maakindustrie ;
6. Aanbod logistieke terreinen met een (boven-) regionale functie;
7. Voorkomen van dreigende leegstand (zakelijke dienstverlening);
8. Versterken van de binnenstadseconomie en centrumfunctie.

Op basis van het actieve grondbeleid heeft de gemeente in de afgelopen 20 jaren veel geïnvesteerd in nieuwe woningbouwlocaties, het uitplaatsen van bedrijvigheid (wijkvernieuwing) en nieuwe bedrijventerreinen aan de rand van de stad. Overschatting van de vraag naar woningen en bedrijventerreinen hebben geleid tot een overmaat aan investeringen. In 2013 is besloten een deel van deze investeringen af te waarderen en de woningbouwplannen te herijken (Structuurvisie Weert 2025).

De keuze voor een overwegend faciliterend grondbeleid (nota Grondbeleid 2014) betekent dat de gemeente voor het realiseren van genoemde doelstellingen minder zal investeren in het uitvoeren van plannen en meer in het samen met de markt tot stand brengen van nieuwe ontwikkelingen.

Boekwaarde Grondexploitatie

De gemeentelijk grondexploitatie bestaat uit 18 complexen, waarvan Laarveld en Kampershoek 2.0 de grootste zijn. In deze projecten worden alle investeringen geactiveerd op de balans (zogenaamde boekwaarde) in de veronderstelling dat al deze investeringen worden terugverdiend met de uitgifte

van kavels of uit bijdragen van ontwikkelende partijen. De boekwaarde van het grondbedrijf is een optelling van de gerealiseerde investeringen en opbrengsten van alle projecten. In tabel 1 wordt het verloop van de boekwaarde vermeld van de verschillende producten (verzameling van projecten) met gemeentelijke grondexploitaties. Zoals aangegeven in de inleiding zijn de "Niet in exploitatie genomen gronden" per 1-1-2016 overgedragen aan Vastgoed. Hierdoor daalt de boekwaarde van de grondexploitatie ten opzichte van het boekjaar 2015 met 5,8 miljoen. De boekwaarde van de Bouwgrond in exploitatie daalt in 2016 met afgerond € 0,5 miljoen. Deze daling geeft aan dat de opbrengsten in 2016 hoger waren dan de investeringen.

Tabel 1

Boekwaarde grondexploitatie (bedrag x € 1.000)	Jaarrekening 2015	NIEGG-> Vastgoed	1-1-2016	Realisatie 2016	31-12-2016
Woningbouw	34.397	-476	33.921	-298	33.623
Bedrijventerreinen	32.265	-77	32.189	498	32.687
Stadsvernieuwing wonen	13.647	-5.258	8.3899	-592	7.797
Stadsvernieuwing bedrijven	2.913		2.913	-103	2.810
Totaal	83.222	-5.811	77.412	-495	76.917

Prognose te verwachten resultaten grondexploitatie

Het resultaat van de grondexploitatie wordt berekend door de boekwaarde te verhogen met de toekomstige investeringen en te verminderen met toekomstige opbrengsten uit grondverkoop en bijdragen van derden. De grondexploitatieberekening geeft aan of alle investeringen kunnen worden terugverdiend. Indien dit niet het geval is, wordt een voorziening getroffen om het toekomstige verlies te dekken. In tabel 2 informeren we u over de geactiveerde boekwaarde, de nog te verwachten investeringen en opbrengsten en bijbehorende resultaten. Dit overzicht is opgebouwd met de bijgestelde exploitatieberekeningen, gemaakt voor het samenstellen van de jaarrekening 2016. De verwachte investeringen en opbrengsten 2016 worden later in deze paragraaf toegelicht.

Tabel 2

Boekwaarde grondexploitatie (bedrag x € 1.000)	A +	B -	C -	D =	E
	Boekwaarde 31-12-2016	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog uit te geven gronden	Geraamde subsidies en overige bijdragen	Verwachten eindresultaat
Woningbouw	33.623	21.978	31.729	3.847	20.026
Bedrijventerreinen	32.687	47.315	44.086	34.086	1.830
Stadsvernieuwing wonen	7.797	4.300	4.241	160	7.694
Stadsvernieuwing bedrijven	2.810	1.076	2.049	121	1.717
Totaal	76.917	74.669	82.105	38.214	31.267

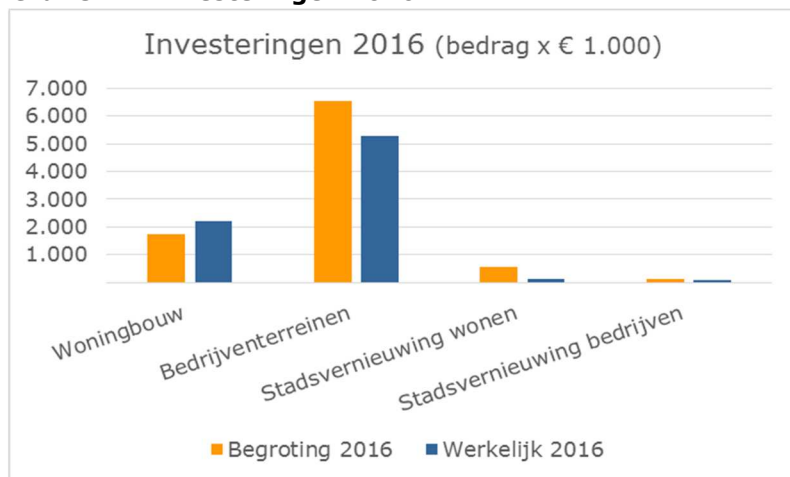
*een negatief bedrag betekent meer opbrengsten (-) dan investeringen (+) en daarmee een gunstig resultaat

Overzicht investeringen en opbrengsten

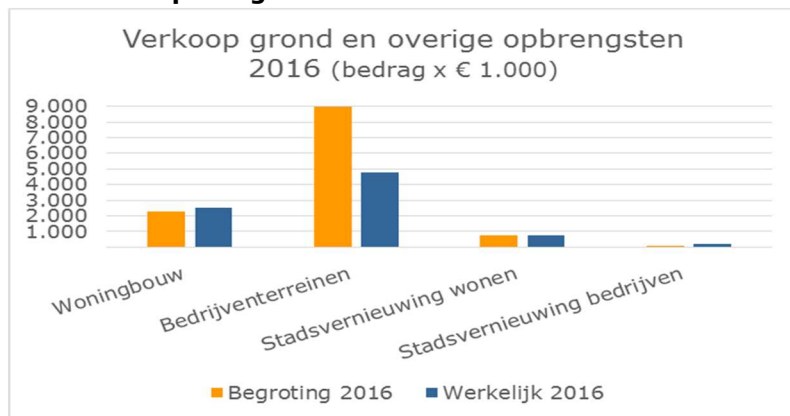
De noodzakelijk geachte investeringen en opbrengsten worden bij de begroting 2016 als benodigde budget voorgelegd aan de gemeenteraad. In voorkomende gevallen worden deze budgetten bijgesteld in tussentijdse rapportages. In de jaarrekening worden de werkelijke investeringen en opbrengsten over 2016 afgezet tegen deze prognoses. De belangrijkste investeringen en opbrengsten worden hierna toegelicht. In de grafieken 1 en 2 ziet u de verschillen tussen prognose en werkelijkheid.

Investerings 2016:

- **Woningbouw:** De grootste investeringen betreffen de planontwikkeling van Laarveld fase 1 en 2, het bouwrijpmaken van fase 3 Vrouwenhof en het woonrijpmaken van de Truppertstraat en de Kloosterstraat.
- **Bedrijventerreinen:** Deze werkelijke kosten betreffen voornamelijk de aanleg van de Haventerminal en de rentekosten en planontwikkeling van Kampershoek 2.0. In de prognose van Kampershoek 2.0 werd er van uitgegaan dat er in 2016 ook bouwrijp gemaakt zou worden. In verband met het uitblijven van de verkopen zijn deze uitgesteld.
- **Stadsvernieuwing Wonen:** Dit betreft planontwikkeling van Beekpoort Landbouwbelang en Sutjensstraat Noord en de rentekosten van de verschillende projecten.
- **Stadsvernieuwing bedrijven:** Dit betreft voornamelijk rente- en beheerskosten van de Kanaalzone.

Grafiek 1: Investerings 2016**Opbrengsten 2016**

- **Woningbouw:** De opbrengsten betreffen grondverkoop en exploitatiebijdragen in Vrouwenhof en grondverkoop in de Truppertstraat, de Kloosterstaat, de Taphoeve en Laarveld .
- **Bedrijventerreinen:** De opbrengsten betreffen vooral subsidies en bijdragen met betrekking tot de haventerminal (€ 3 miljoen), grondverkoop en bijdragen met betrekking tot het winkelcentrum Leuken en grondverkoop in Centrum Noord. De geraamde opbrengsten uit Kampershoek 2.0 en Uitbreiding de Kempen, samen € 4,5 miljoen, zijn in 2016 niet gerealiseerd.
- **Stadsvernieuwing wonen:** Dit betreft de opbrengst uit de grondverkoop in Sutjensstraat Zuid en uit de overdracht van de parkeerplaatsen van Beekpoort Landbouwbelang naar het parkeerbedrijf.
- **Stadsvernieuwing bedrijven:** Dit betreft de grondverkoop in Kanaalzone 1.

Grafiek 2: Opbrengsten 2016

Resultaten afgesloten projecten en verlies en winst 2016

De resultaten in tabel 3 hebben betrekking op de hele looptijd van het project. In alle in 2016 afgesloten projecten zijn de winsten en verliezen al in voorgaande jaren genomen.

De resterende kavels in Kampershoek zijn gelijktijdig met de 'Niet in exploitatie genomen gronden' voor de boekwaarde overgedragen aan Vastgoed (zie ook tabel 1). Hiermee is het project Kampershoek afgesloten. In het verleden is een bedrag van bijna € 5,8 miljoen ten gunste van de gemeentelijke reserves geboekt.

De gronden in het project Centrum Leuken zijn ingebracht in de centrumontwikkeling van Leuken. In het verleden heeft een afwaardering plaatsgevonden van € 255.000,--. De resterende boekwaarde is in 2016 afgedekt uit de subsidiebijdrage voor de wijk Leuken.

De woningen in het project Beekstraatkwartier zijn per 1-1-2016 voor de boekwaarde overgedragen aan Vastgoed. In de periode dat deze woningen zijn aangekocht en geëxploiteerd in de grondexploitatie is hiervoor een voorziening gevormd van in totaal € 2.550.000,--. Hiervan was € 880.000,-- bestemd om de kosten van planontwikkeling (deelproject afgesloten in 2015) te dekken. Het restant van de voorziening € 1.670.000,-- heeft betrekking op waardedaling en gerealiseerde verliezen in de exploitatie van de woningen. Dit bedrag wordt met de woningen overgedragen aan Vastgoed. Het risico op tekorten in de exploitatie en mutatie in de waarde van de woningen is vanaf 2016 overgegaan naar de Algemene Dienst (Vastgoed).

De grondexploitatie van de Haventerminal Kempenweg wordt in 2016 afgesloten. De aanleg van de Haventerminal is vanwege extra funderingswerkzaamheden ruim € 1,1 miljoen duurder dan geraamd. Deze extra kosten worden verhaald op de exploitant van de terminal. Het project wordt budgettair neutraal afgesloten. Hierbij wordt er van uitgegaan dat de subsidies van provincie en het ministerie van Infrastructuur en Milieu (samen € 1,0 miljoen) definitief worden vastgesteld. Het in erfpacht uitgegeven perceel is voor de boekwaarde overgedragen aan de Algemene Dienst (Vastgoed).

Tabel 3

Af te sluiten projecten	Gerealiseerde resultaten project (gehele looptijd) 1)
Kampershoek	-5.793.000
Centrum Leuken	255.000
Woningen Beekstraatkwartier	1.670.000
Haven Terminal Kempenweg	0
Maartenshuis	0
Totaal	-3.868.000
* een negatief bedrag betekent meer opbrengsten (-) dan investeringen (+) en daarmee een gunstig resultaat	

Winst en verlies 2016:

Het resultaat over het jaar 2016 is negatief. De belangrijkste oorzaak is de wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) per 1 januari 2016. Deze wijziging betreft vooral de inperking van de looptijd van de grondexploitaties (maximaal 10 jaar) en het koppelen van de rekenrente aan het streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie (i.c. 2%). Meer informatie over de wijziging van de BBV treft u aan in het Meerjarenperspectief Grondexploitaties, dat als bijlage aan de jaarrekening is toegevoegd.

Een andere tegenvaller is de verminderde opbrengst als gevolg van de planaanpassing in Laarveld fase 1 en 2. In diverse projecten zijn de beheers- en ontwikkelkosten hoger dan geraamd. Dit heeft een negatief effect op het resultaat.

De versnelde verkopen in Vrouwenhof en Truppertstraat zorgen voor een verkorting van de looptijd van deze plannen en daarmee voor een daling van de rentekosten. Dit heeft een positief effect op het resultaat.

Bovengenoemde mee- en tegenvallers zijn verwerkt in de exploitatieberekeningen en leiden per saldo tot een slechter te verwachten resultaat (tabel 2). Zoals aangegeven in de toelichting bij tabel 2 wordt voor de grondexploitaties met een te verwachten verlies meteen een voorziening getroffen.

Het treffen van deze voorzieningen kost in 2016 afgerond € 1,17 miljoen. Daarnaast zijn er nagekomen lasten van oude grondexploitaties.

Tabel 4: Resultaat 2016

Netto resultaat grondexploitatie *	2016
Bouwgrond in exploitatie (BIE)	
Resultaat Voorzieningen BIE	1.167
Nagekomen kosten oude grondexploitaties	82
Totaal Resultaten 2016	1.249
* een negatief bedrag betekent meer opbrengsten (-) dan investeringen (+) en daarmee een gunstig resultaat	

Risico's

De grondexploitatie is per definitie risicovol. De investeringen liggen in tijd ver voor de opbrengsten en de toekomstige markt voor bouwrijpe grond is moeilijk voorspelbaar. Om de risico's in de perken te houden, worden per project minimaal éénmaal per jaar risicoanalyses uitgevoerd. Waar mogelijk worden bij de belangrijkste risico's beheersmaatregelen getroffen.

Voor zover het niet mogelijk is de risico's te beheersen, wordt berekend welke omvang dit restrisico heeft. Het totaal van de restrisico's wordt als norm voor de reserve Risicobuffer bouwgrondexploitatie gehanteerd. Deze norm bedraagt voor 2017 € 11,2 miljoen en betreft vooral risico's met betrekking tot de grondverkoop en de exploitatiebijdragen van het bedrijventerrein Kampershoek 2.0.

Voorstellen met betrekking tot reserves en voorzieningen

De bestemmingsreserves met betrekking tot de grondexploitatie zijn:

- De reserve Risicobuffer Bouwgrondexploitaties. Deze dient als risicobuffer voor tegenvallende ontwikkelingen in de grondexploitaties. De risicobuffer wordt gevoed met winsten uit grondexploitaties en vrijval uit de tekortvoorzieningen van de grondexploitaties. De noodzakelijke omvang van de reserve (risicoprofiel) wordt bepaald door jaarlijks een berekening te maken van de risico's in de grondexploitaties. Bij de jaarrekening 2016 is berekend dat het risicoprofiel € 11,2 miljoen bedraagt. Hiermee kunnen de risico's in de grondexploitatie volledig worden opgevangen.

Tabel 5 laat de werkelijke stand van de risicobuffer per 31-12-2016 zien. Het gaat dan over een bedrag van ruim € 9,0 miljoen. Voorgesteld wordt om het verlies van 2016 na afloop van het dienstjaar te dekken uit de Risicobuffer bouwgrondexploitatie.

Tabel 5

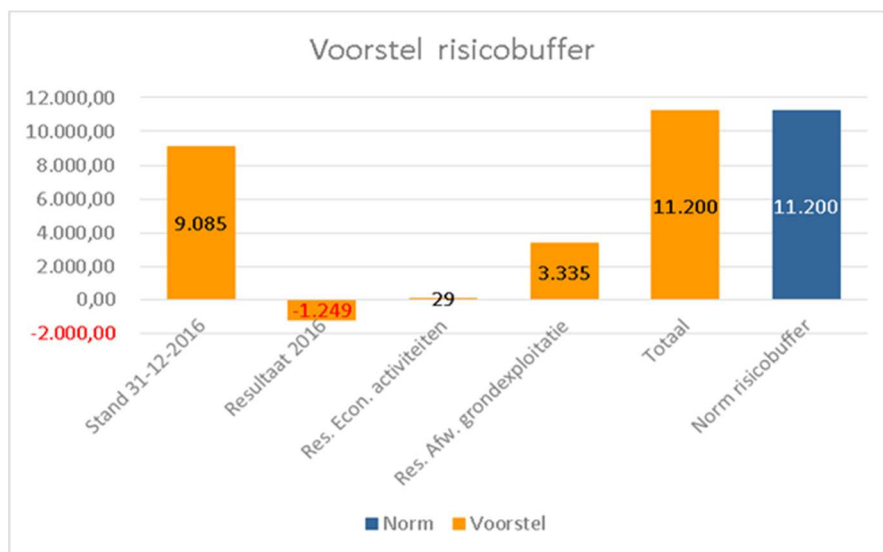
Risicobuffer Bouwgrondexploitaties	€ x 1.000
Stand 1-1-2016	8.159
Af: Bijdrage krediet rotonde Eindhovenseweg	-535
Bij: Resultaat 2015	1.460
Stand per 31-12-2016	9.084

- De reserve economische activiteiten is bedoeld om de acquisitie van bedrijventerreinen te bekostigen uit een afdracht van € 2,50 per m² verkocht bedrijventerrein. Door de beperkte verkopen in de afgelopen jaren heeft deze methode niet gewerkt. Nu de BBV-regels niet langer toestaan dat afdrachten aan reserves als kostenpost worden opgevoerd, wordt voorgesteld deze reserve op te heffen en het saldo (€ 28.903,--) toe te voegen aan de Risicobuffer Bouwgrondexploitaties.

- De reserve Afwaardering bouwgrondexploitaties (per 1-1-2016 groot € 5,65 miljoen). Deze reserve is in 2012 ingesteld om het financieel mogelijk te maken de voorraad van woningbouwplannen terug te brengen naar 1.200 woningen. In 2016 hebben op deze reserve geen mutaties plaatsgevonden. Aangezien het risico van afwaardering is opgenomen in de berekening van de risicobuffer, is het niet langer nodig de reserve Afwaardering bouwgrondexploitatie in stand te laten. Voorgesteld wordt de vrijkomende middelen voor een bedrag van € 3,34 miljoen te gebruiken om de Risicobuffer Bouwgrondexploitaties aan te vullen. De overige vrijkomende middelen, ten bedrage van € 2,31 miljoen kunnen naar de Algemene Reserve.

De hiervoor genoemde voorstellen om de werkelijke risicofactor aan te vullen tot aan het berekende risicoprofiel zijn op een rij gezet in grafiek 3.

Grafiek 3

Tekortvoorzieningen

Naast de bestemmingsreserves zijn ten behoeve van de verliesgevende grondexploitaties voorzieningen getroffen ter waarde van € 34,8 miljoen. Een voorziening wordt getroffen als er sprake is van een verlies binnen een grondexploitatie of als de marktwaarde lager blijkt te zijn dan de huidige boekwaarde. Een verliesvoorziening wordt direct getroffen als een tekort zich manifesteert. In verband met de overdracht van de 'Niet in exploitatie genomen gronden' (o.a. Beekstraatkwartier) naar de Algemene Dienst (Vastgoed) wordt ook de bijbehorende tekortvoorziening (€ 1,67 miljoen) per 1 januari 2016 overgedragen.

De tekortvoorzieningen zijn ten opzichte van 2015 toegenomen met 1,17 miljoen. Belangrijkste oorzaak is de wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en met name het vaststellen van de disconteringsvoet (rekenrente) op 2%.

Overzicht bouwgrondexploitatie

Boekwaarde grondexploitatie (bedrag x € 1.000)	1-1-2016	Dienstjaar 2016	31-12-2016	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog uit te geven gronden	Geraamde subsidies en overige bijdragen	Eindwaarde
KNT Sutjensstraat-zuid	1.775.853	-487.604	1.288.250	225.096	0	0	1.513.346
KNT Sutjensstraat-noord	1.490.311	41.238	1.531.549	328.913	158.182	0	1.702.280
BPO Landbouwbelang (LB)	1.338.871	-187.529	1.151.342	1.905.725	1.843.516	62.607	1.150.944
BPO Beekpoort-Noord	3.783.535	42.112	3.825.647	1.839.770	2.239.732	97.965	3.327.720
KDSW Ittervoortweg	9.827	44.039	53.866	77.483	61.074	0	70.275
KDSW St. Laurentius	84.067	26.455	110.521	116.844	183.471	1.231	42.664
KDT Trupperstraat	2.284.176	-195.099	2.089.077	616.686	1.286.459	22.049	1.397.255
Laarveld fase 1(LV)	11.258.355	289.785	11.548.140	2.263.055	2.065.047	779.085	10.967.063
Laarveld fase 2 (LV)	5.739.092	645.484	6.384.577	6.927.619	13.488.430	346.873	-523.108
Laarveld fase 3 (LV)	6.109.805	287.089	6.396.894	8.970.274	11.910.991	1.649.974	1.806.203
Laarveld fase 4 (LV)	4.530.872	-2.007	4.528.866	1.058.612	0	563.161	5.024.316
De Kempen uitbreiding (DKU)	-760.987	109.246	-651.741	3.180.622	7.264.652	1.681.898	-6.417.669
Haven terminal Kempenweg	-860.834	860.833	0	0	0	0	0
Kampershoek 2.0 (KHN)	31.626.123	999.258	32.625.380	41.937.972	32.815.073	30.972.055	10.776.224
Leuken-Noord(LNO)	1.058.982	61.319	1.120.301	932.670	2.159.642	166.340	-273.011
Centrum-noord (CN)	-159.037	-415.376	-574.413	1.150.887	1.846.448	1.138.908	-2.408.881
Kanaalzone 1	2.913.348	-103.359	2.809.989	1.076.576	2.049.050	120.847	1.716.668
Sportpark Leuken (SPL)	1.284.570	-1.117.029	167.541	112.633	0	126.681	153.493
Vrouwenhof	3.065.781	-997.524	2.068.257	1.730.839	2.733.593	464.582	600.921
BG Kloosterstraat	281.684	-229.756	51.928	155.211	0	20.000	187.139
BG Taphoeve	557.059	-166.087	390.972	61.915	0	0	452.887
Totaal BIE	77.411.453	-494.511	76.916.942	74.669.402	82.105.359	38.214.255	31.266.728

5

Overzicht van baten en lasten

- Overzicht beoogde baten en lasten 2016
- Overzicht baten en lasten na mutaties 2016
- Overzicht gerealiseerde baten en lasten 2016
- Incidentele baten en lasten 2016

Overzicht beoogde baten en lasten 2016

Raming per programma

Via de vaststelling van de begroting autoriseert uw raad het college van Burgemeester en Wethouders tot het doen van uitgaven.

Gezien het belang van een goed inzicht in de lasten en baten bevat het onderstaande overzicht alle lasten en baten, zoals opgenomen in de programmaverantwoording.

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Woonklimaat	34.893.483	19.071.660	15.821.823
2	Economie	14.746.465	6.486.787	8.259.678
3	Zorg	59.505.290	14.455.688	45.049.602
4	Participatie	13.037.862	2.438.585	10.599.277
5	Financiën	13.596.304	2.404.244	11.192.060
	Totaal	135.779.404	44.856.964	90.922.440

Overzicht van de raming voor algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen (bijvoorbeeld de uitkering uit het gemeentefonds. De onroerend zaakbelasting (OZB), de toeristenbelasting) worden niet als baten in de programma's opgenomen, maar zijn wel essentieel voor het (totaal) inzicht in de baten.

Het bedrag voor onvoorzien moet in relatie tot het weerstandsvermogen worden gezien en maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Saldo
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	12.839.558
Dividend	98.658
Toegerekende rente reserves en voorzieningen	2.647.407
Algemene uitkeringen	71.706.288
Onvoorzien	-62.403
Totaal	87.229.508

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Saldo
Totaal programma's (saldo)	-90.922.440
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	87.229.508
Totaal	-3.692.932

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Om de vorming en de benutting van reserves voldoende zichtbaar te maken, zijn onderstaand per programma de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves aangegeven. Deze toevoegingen en onttrekkingen maken onderdeel uit van de resultaatbestemming. Een specificatie hiervan is na het "resultaat na bestemming" toegevoegd.

Programma	Toevoeging	Onttrekking
1 Woonklimaat	264.127	69.092
2 Economie	65.744	576.351
3 Zorg	616.134	25.500
4 Participatie	0	116.292
5 Financiën	1.353.288	3.174.416
- Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	0
- Reserves	1.566.946	0
Totaal	3.866.239	3.961.651

5 Overzicht van baten en lasten

Geraamd resultaat	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	-3.692.932
Toevoegingen aan reserves	-3.866.239
Onttrekkingen aan reserves	3.961.651
Geraamd resultaat	-3.597.520

Geraamd resultaat exclusief Kiezen met visie	-3.597.520
Voorstellen Kiezen met Visie	3.777.764
Financiële gevolgen amendementen	82.597
Septembercirculaire 2015	433.851
Storting in de algemene reserve i.v.m. septembercirculaire 2015	-433.851
Totaal	262.841

Specificatie toevoegingen aan reserves	Bedrag	Omschrijving
Programma 1 Woonklimaat		
Reserve civieltechnische werken	115.760	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (voorheen voorziening)
Reserve onderhoud en vervanging Biesterbrug	88.367	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)
Reserve vastgoed	60.000	Reservering Beekstraatkwartier
Programma 2 Economie		
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg	62.928	Jaarlijkse voeding conform prioriteit no. 5 2013
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	2.816	Verrekening vanwege budgettaire neutraliteit
Programma 3 Zorg		
Reserve meerjaren onderhoud en vervanging sport	118.627	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)
Reserve sociaal domein	497.507	Storting i.v.m. budgettaire neutraliteit sociaal domein
Programma 5 Financiën		
Reserve majeure projecten	553.554	Jaarlijkse voeding
Rentetoevoeging aan reserves: 1.566.946		
Algemene reserve	176.380	
Reserve majeure projecten	1.295.279	
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	91.159	
Reserve renteverlies EMTN's	4.128	
Algemene reserve	101.000	Goodwill BSGW
Reserve vastgoed	698.734	Storting conform notitie reserves en voorzieningen (voorheen voorziening)
Totaal van de stortingen	3.866.239	

5 Overzicht van baten en lasten

Programma 1 Woonklimaat		
Reserve onderhoud en vervanging Biesterbrug	15.329	Aanwending conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)
Reserve restauratie Martinustoren	6.684	Dekking kapitaallasten K541999
Reserve St. Annamolen	178	Dekking kapitaallasten K541996
Reserve molenonderhoud	28.606	Dekking kapitaallasten K541013
Reserve verkoop oude milieustraat	18.295	Dekking kapitaallasten K721003
Programma 2 Economie		
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg	576.351	Dekking exploitatie CPvL
Programma 3 Zorg		
Reserve mrj. onderhoud en vervanging sport	25.500	Aanwending conform notitie reserves en voorzieningen (vanaf 2014 reserve, voorheen voorziening)
Programma 4 Participatie		
Reserve Keent Kiest Kwaliteit - wijkaccommodatie	51.917	Dekking kapitaallasten K630001
Reserve accommodatie Batavieren treffers	333	Dekking kapitaallasten K630989
Reserve peuterspeelzalen Het Dal	3.424	Dekking kapitaallasten K650003
Reserve wijkaccommodatie Tungelroy	3.213	Dekking kapitaallasten K630017
Reserve vloer sporthal	753	Dekking kapitaallasten K530968
Reserve JOP Graswinkel	118	Dekking kapitaallasten K630935
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML	1.655	Dekking kapitaallasten K530046
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML	1.115	Dekking kapitaallasten K530046
Reserve welzijn, peuterspeelzaal WML	2.636	Dekking kapitaallasten K530047
Reserve atletiekaccommodatie fase 1	51.128	Dekking kapitaallasten K530106
Programma 5 Financiën		
Reserve majeure projecten	2.762.001	Aanwending conform plan (som van de projecten)
Reserve renteverlies EMTN's	153.415	Aanwending conform plan
Reserve vervangingsinvesteringen riolering	259.000	Afschrijving oude investeringen conform GRP 2013
Totaal van de onttrekkingen	3.961.651	

Overzicht beoogde baten en lasten na mutaties 2016

Raming per programma

Via de vaststelling van de begroting autoriseert uw raad het college van Burgemeester en Wethouders tot het doen van uitgaven.

Gezien het belang van een goed inzicht in de lasten en baten bevat het onderstaande overzicht alle lasten en baten, zoals opgenomen in de programma-verantwoording.

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Woonklimaat	33.604.630	17.779.786	15.824.844
2	Economie	16.949.323	8.998.405	7.950.918
3	Zorg	61.095.524	17.733.314	43.362.210
4	Participatie	10.361.091	65.023	10.296.068
5	Financiën	16.698.444	3.614.409	13.084.035
	Totaal	138.709.012	48.190.937	90.518.075

Overzicht van de raming voor algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen (b.v. uitkering gemeentefonds, OZB, toeristenbelasting) worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen, maar zijn wel essentieel voor het inzicht in de baten.

Het bedrag voor onvoorzien moet in relatie tot het weerstandsvermogen gezien worden en maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Saldo
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	13.808.427
Dividend	131.437
Toegerekende rente reserves en voorzieningen	2.620.218
Algemene uitkeringen	73.239.838
Onvoorzien	
Totaal	89.799.920

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Saldo
Totaal programma's (saldo)	-90.518.075
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	89.799.920
Totaal	-718.155

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Om de vorming of benutting van reserves voldoende zichtbaar te maken, zijn onderstaand per programma de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves aangegeven. Deze toevoegingen en onttrekkingen maken onderdeel uit van de resultaatbestemming. Een specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen is opgenomen.

Programma	Toevoeging	Onttrekking
1 Woonklimaat	854.821	708.135
2 Economie	1.947.744	760.733
3 Zorg	1.690.015	135.500
4 Participatie	18.000	3.001.285
5 Financiën	3.338.366	6.054.420
- Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
- Reserves		
Totaal	7.848.946	10.660.073

5 Overzicht van baten en lasten

Geraamd resultaat	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	-718.155
Toevoegingen aan reserves	-7.848.946
Onttrekkingen aan reserves	10.660.073
Geraamd resultaat	2.092.972

5 Overzicht van baten en lasten

Specificatie toevoegingen aan reserves	Bedrag	Omschrijving
Programma 1 Woonklimaat		
Civieltechnische kunstwerken	115.760	Storting cfm notitie reserves en voorz.
Onderhoud en vervanging Biesterbrug	88.367	Storting cfm notitie reserves en voorz.
Gemeentelijk Vastgoed	60.000	Reservering Beekstraatkwartier
Inkomensreserve risicobuffer grondexploitaties	534.668	Bijdrage rotonde Ringbaan-Noord
Restauratie museumcollectie	19.590	Subsidie Metamorfose
Restauratie museumcollectie	29.000	Restant budget onderhoud museum
Duurzaam havenbeheer	7.436	Multimodale haven Weert-Cranendonck
Programma 2 Economie		
Egalisatiereserve Poort van Limburg	62.928	Jaarlijkse storting cfm prioriteit nr 5 2013
Decentralisatie huisvesting onderwijs	2.816	Verrekening vanwege budgettaire neutraliteit
Weert-West	1.734.000	BC-terrein en Nelissenhofweg
Combinatiefunctionarissen	148.000	Restant budget combinatiefunctionarissen
Programma 3 Zorg		
Meerjaren onderhoud en vervanging sport	118.627	Storting cfm notitie reserves en voorz.
Sociaal domein	497.507	Storting i.v.m. budgettaire neutraliteit sociaal domein
Scholing en activering	373.881	Naar reserve sociaal domein
Inburgering participatie Niet Westerse Allochtonen	700.000	Vrijval voorziening Inburgering (V1057)
Programma 4 Participatie		
Wijkenbudget	18.000	Restant budget wijkgericht werken
Programma 5 Financiën		
Majeure Projecten	553.554	Jaarlijkse storting
Majeure Projecten	-400.000	Kiezen met Visie nr. 500 Toevoeging
Majeure Projecten	1.295.279	
Decentralisatie huisvesting onderwijs	91.159	
Renteverlies EMTN's	4.128	
Inkomensreserve risicobuffer grondexploitaties	14.104	BP Herevenneweg
Algemene reserve	176.380	
Algemene reserve	101.000	Goodwill BsGW
Algemene reserve	8.507	Afrekening diverse GOML-projecten
Algemene reserve	526.000	Overhevelingen 2016
Algemene reserve	-35.097	Lagere toevoeging rente aan reserves
Algemene reserve	-30.000	Terugdraaien budget ovh burgerparticipatie
Gemeentelijk Vastgoed	698.734	Storting cfm notitie reserves en voorz.
Gemeentelijk Vastgoed	334.618	MJOP 2016-2020
Totaal van de stortingen	7.848.946	

5 Overzicht van baten en lasten

Specificatie onttrekkingen aan reserves	Bedrag	Omschrijving
Programma 1 Woonklimaat		
Onderhoud en vervanging Biesterbrug	15.329	Aanwending cfm notitie reserves en voorzieningen
Molonderhoud	28.606	Dekking kapitaallasten K541013
St. Annamolen	178	Dekking kapitaallasten K541996
Restauratie Martinustoren	6.684	Dekking kapitaallasten K541999
Verkoop oude milieustraat	18.295	Dekking kapitaallasten K721003
Algemene reserve	104.375	Passantenhaven
Inkomensreserve risicobuffer grondexploitaties	534.668	Rotonde Ringbaan-Noord
Programma 2 Economie		
Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg	576.351	Dekking exploitatie Cpl Poort van Limburg
Weert-West	7.000	BC-terrein en Nelissenhofweg
Weert-West	10.000	BC-terrein en Nelissenhofweg
Algemene reserve	15.000	Res.best. Unesco Kempen~Broek (560.10.00)
Algemene reserve	10.000	Res.best. Unesco Kempen~Broek (560.10.00)
Algemene reserve	42.000	Res.best. natuur/landsch/cultuur (560.10.00)
Algemene reserve	25.000	Samenwerking Weert-Cranendonck-Kempen~Broek
Huisvesting onderwijs	71.350	Asbestsanering Ph. van Horne
Huisvesting onderwijs	274.544	Correctie doorbelasting onderwijs
Huisvesting onderwijs	125.000	Bijdrage IKC Laar en IKC Leuken
Huisvesting onderwijs	-458.508	Lagere aanwending
Huisvesting onderwijs	62.996	Projectleider IKC Leuken
Programma 3 Zorg		
Onderhoud en vervanging sport	25.500	Aanwending cfm notitie reserves en voorzieningen
Algemene reserve	100.000	Prioriteit nr. 18 innovatiebudget 3 D's
Algemene reserve	10.000	Wmo vernieuwende activiteiten
Programma 4 Participatie		
Peuterspeelzaal WML	1.655	Dekking kapitaallasten K530946
Peuterspeelzaal WML	1.115	Dekking kapitaallasten K530046
Peuterspeelzaal WML	2.636	Dekking kapitaallasten K530047
Atletiekaccommodatie fase 1	51.128	Dekking kapitaallasten K530106
Vloer sporthal	753	Dekking kapitaallasten K530968
Keent Kiest Kwaliteit - wijkaccommodatie	51.917	Dekking kapitaallasten K630001
Accommodatie Batavieren Treffers	333	Dekking kapitaallasten K630989
Wijkaccommodatie Tungelroy	3.213	Dekking kapitaallasten K630017
JOP Graswinkel	118	Dekking kapitaallasten K630935
Peuterspeelzalen Het Dal	3.424	Dekking kapitaallasten K650003
Algemene reserve	50.000	Prioriteit nr. 10 culturele innovatie
Algemene reserve	62.500	Prioriteit nr. 23 burgerinitiatieven
Gemeentelijk Vastgoed	185.033	Kapitaallasten groot onderh CC De Munt
Gemeentelijk Vastgoed	1.378.713	MJOP Vastgoed 2016-2020
Sociaal Domein	178.705	2e kwartaal rapportage budgetplafond
Sociaal Domein	488.000	Voorlopige verevening Jeugd 2015
Sociaal Domein	373.881	Van R2157 scholing en activering

5 Overzicht van baten en lasten

Sociaal domein	160.000	Middelen Sociaal Cultureel Fonds
Inkomensreserve risicobuffer grondexploitaties	8.160	Project bijen in het groen
Programma 5 Financiën		
Majeure projecten	2.762.001	Aanwending cfm plan (som van de projecten)
Renteverlies EMTN's	153.415	Aanwending conform plan
Vervangingsinvesteringen riolering	259.000	Afschrijvingen oude investering cfm GRP 2013
Algemene reserve	1.110.965	Overhevelingen 2015 naar 2016
Algemene reserve	303.805	FLOW 2016
Algemene reserve	36.734	FLOW 2016
Weert-West	55.000	Bestemmingsplan Nelissenhofweg
Weert-West	1.373.500	Bestemmingsplan Nelissenhofweg
Totaal van de onttrekkingen	10.660.073	

Overzicht gerealiseerde baten en lasten 2016

Realisatie per programma

Voor de financiële analyse op programmaniveau wordt verwezen naar hoofdstuk 3 programma-verantwoording. Deze analyse dient deel uit te maken van het overzicht van baten en lasten van de jaarrekening en de toelichting (volledigheidshalve wordt hiernaar verwezen).

Via vaststelling van de begroting autoriseert uw raad het college van Burgemeester en Wethouders tot het doen van uitgaven.

Gezien het belang van een goed inzicht in de lasten en baten bevat het onderstaande overzicht alle lasten en baten, zoals opgenomen in de programmabegroting.

Nr.	Programma	Lasten	Baten	Saldo
1	Woonklimaat	33.048.948	17.256.758	15.792.190
2	Economie	14.810.622	7.629.987	7.180.635
3	Zorg	58.696.097	18.248.267	40.447.830
4	Participatie	10.820.989	86.277	10.734.712
5	Financiën	22.459.711	7.929.025	14.530.686
	Totaal	139.836.367	51.150.314	88.686.053

Overzicht van de realisatie voor algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen (b.v. uitkering gemeentefonds, OZB, toeristenbelasting) worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen, maar zijn wel essentieel voor het inzicht in de baten.

Het bedrag voor onvoorzien moet in relatie tot het weerstandsvermogen gezien worden en maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.

Voor onvoorziene uitgaven was in de primaire begroting 2016 een bedrag van € 62.403,-- opgenomen. Bij de begrotingsraming wordt van de stelpost onvoorziene lasten 75% gereserveerd voor de structurele lasten (€ 46.802,--) en 25% voor de eenmalige/incidentele lasten (€ 15.601,--). In 2016 hebben de volgende toepassingen van de post onvoorziene lasten plaatsgevonden:

Structureel:

Kiezen met Visie/begrotingsbehandeling	€ 23.400,--
Onderzoek optimalisering exploitatie zwembad IJzeren Man	€ 1.199,--
Integrale woonvisie Leuken	€ 1.970,--
Swim2play voor basisscholen	€ 20.233,--

Incidenteel:

Kiezen met Visie/begrotingsbehandeling	€ 7.800,--
Onderzoek optimalisering exploitatie zwembad IJzeren Man	€ 7.801,--
Totaal	€ 62.403,--

De totale aanwending van de post onvoorziene lasten in 2016 bedroeg € 62.403,--.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Saldo
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-13.398.828
Dividend	-131.438
Toegerekende rente reserves en voorzieningen	-2.620.218
Algemene uitkeringen	-73.799.697
Onvoorzien	1.517
Totaal	-89.948.664

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	Saldo
Totaal programma's (saldo)	-88.686.053
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	89.948.663
Totaal	1.262.610

Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Om de vorming of benutting van reserves voldoende zichtbaar te maken, zijn onderstaand per programma de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves aangegeven. Deze toevoegingen en onttrekkingen maken onderdeel uit van de resultaatbestemming. Een specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen is opgenomen.

	Programma	Toevoeging	Onttrekking
1	Woonklimaat	253.100	708.135
2	Economie	405.198	446.803
3	Zorg	4.475.208	1.169.416
4	Participatie	136.329	198.792
5	Financiën	3.586.412	6.638.745
-	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	0
-	Reserves	1.531.849	0
	Totaal	10.388.096	9.161.891

Gerealiseerde resultaat	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	1.262.610
Toevoegingen aan reserves	-10.388.096
Onttrekkingen aan reserves	9.161.891
Gerealiseerd resultaat	36.404

Onrechtmatigheden

Op programma 4, 5 en Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien zijn overschrijdingen van de lasten zichtbaar. Dit volgens het normenkader van de Kadernota Rechtmatigheid. De overschrijdingen betreffen respectievelijk € 459.898,--, € 5.761.267,-- en € 1.647,--.

De overschrijding op programma 4 ad € 459.898,-- wordt veroorzaakt door:

Per saldo hogere doorbelasting Vastgoed (enerzijds hogere onderhoudskosten op basis van MJOP en bijvoorbeeld onvoorzien storting en bijdragen aan VVE en anderszijds lagere energielasten, lagere zakelijke lasten en lagere kapitaallasten Vastgoed) ad € 752.523,--. Deze overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en hadden niet tijdig gesignaleerd kunnen worden.

De overschrijding op programma 5 ad € 5.761.267,-- wordt veroorzaakt door:

- hogere storting voorzieningen grondbedrijf ad € 2.173.834,--. Hier tegenover staan ook hogere baten ad € 1.903.037,--. Via de resultaatbestemming wordt voorgesteld het tekort te dekken uit de inkomensreserve risicobuffer grondexploitaties (R2145). Deze overschrijding telt daarom niet mee voor het oordeel;
- de invoering van het individueel Keuze Budget per 1 januari 2017 dat betekent dat in 2017 het vakantiegeld over de periode juni t/m december 2016 uitbetaald gaat worden. In de rekening 2016 is hiervoor een reservering opgenomen van € 1.214.683,--;
- hogere doorbelasting saldo kostenplaatsen ad € 971.604,--. Deze overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en hadden niet tijdig gesignaleerd kunnen worden. Ten aanzien van de kostenoverschrijding op saldo kostenplaatsen is voor zover die passen binnen bestaand beleid opgenomen in het Controleprotocol dat dit onderdeel uitmaakt van het jaarrekeningproces en daarom niet te voorzien is voor de P&C-cyclus. Daarom is dit uitgesloten in het Controleprotocol. De overschrijding telt niet mee voor het oordeel;
- een overschrijding door de storting ad € 921.119,-- in de voorziening Beekstraatkwartier (V1065) als gevolg van een balansverschuiving. De voorziening Beekstraatkwartier (V3020) is voor hetzelfde bedrag vrijgevallen. Deze overschrijding telt daarom niet mee voor het oordeel;
- een overschrijding door een bijdrage aan het krediet P210.039.24 ad € 534.668,-- welke verloopt via de incidentele lasten en baten. Tegenover deze last staat een aanwending van de inkomensreserve "Risicobuffer Bouwgrondexploitatie. Daardoor telt deze niet mee voor het oordeel.
- een overschrijding veroorzaakt door de transitorische posten BTW Reinigingsrecht t/m 2016 ad € 179.105,-- en geclaimde BCF 't College ad € 362.760,--. Deze overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en hadden niet tijdig gesignaleerd kunnen worden.

De overschrijding op programma Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien ad € 1.647,-- wordt veroorzaakt door hogere doorberekende kapitaallasten. Deze overschrijding past binnen het bestaande beleid en had niet tijdig gesignaleerd kunnen worden.

Ten aanzien van kapitaallasten is in het Controleprotocol 2016 qua aansluiting het volgende opgenomen. Kostenoverschrijdingen op (kapitaallasten) activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. Dit is uiteraard alleen voor zover een en ander passend is binnen bestaand beleid.

Rekening houdend met de uitgangspunten voor wat betreft begrotingsafwijkingen zoals die zijn opgenomen in het Controleprotocol 2016 en hetgeen aanvullend in artikel 212 GW-verordening is opgenomen, kan deze begrotingsafwijking alsnog via vaststelling van de jaarrekening worden geaccordeerd.

Voor een analyse tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde lasten en baten wordt verwezen naar de programma-verantwoording. De analyses maken daar onderdeel van uit.

Specificatie beoogde toevoegingen aan reserves	Bedrag	Omschrijving	E/S
Programma 1 Woonklimaat			
Reserve aankoop kunstvoorwerpen	482	Saldo 541.13.04	E
Reserve restauratie museumcollectie	28.901	Cf. BW 2016040 en saldo 541.13.04	E
Reserve restauratie museumcollectie	19.590	Cf. BW 2016020 Metamorfoze	E
Reserve civieltechnische werken	115.760	Storting conform notitie reserves en voorzieningen	S
Reserve afkoopsom en onderhoud Biesterbrug	88.367	Conform primaire begroting	E
Programma 2 Economie			
Reserve combinatiefunctionarissen	155.329	Cf. BW 2016040 saldo combinatiefunctionarissen	E
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	186.941	Saldo huisvesting onderwijs	E
Reserve Complex Poort van Limburg	62.928	Structurele voeding prio 2013-05	S
Programma 3 Zorg			
Reserve Inburgering participatie niet-westerse allochtonen	707.366	Cf. BW 2016040; saldo V1025	E
Reserve Inburgering participatie niet-westerse allochtonen	323.407	Decembercirculaire 2016 Asielinstroom	E
Reserve Inburgering participatie niet-westerse allochtonen	66.547	Cf. BW 2016040; saldo 621	E
Reserve scholing en sociale activering	446.948	Cf. BW 2016040	E
Reserve sociaal domein	23.750	Saldo participatie 3D's	E
Reserve sociaal domein	2.321.105	Saldo Wmo 3 D's	E
Reserve sociaal domein	586.085	Saldo Jeugdhulp 3 D's	E
Programma 4 Participatie			
Reserve wijkenbudget	34.820	Cf. BW 2016040 wijkenbudget	E
Reserve meerjarenonderhoud en vervanging sport	101.509	voorzieningen sport	E
Programma 5 Financiën			
Algemene reserve	8.506	Afrekening diverse GOML-gelden	E
Reserve Weert-West	1.734.000	Weert-West	E
Algemene reserve	496.000	Overhevelingen 2016 naar 2017 cf 3e rapportage 2016	E
Reserve majeure projecten	153.554	Jaarlijkse voeding	S
Algemene reserve	101.000	Goodwill BSGW	E
Reserve gemeentelijk vastgoed	1.093.352		E

5 Overzicht van baten en lasten

Specificatie rentetoevoeging aan reserves:			
Rentebijbeschrijving reserves AD	1.531.849		E
Totaal toevoegingen	10.388.095		

Specificatie beoogde onttrekkingen aan reserves	Bedrag	Omschrijving	E/S
Programma 1 Woonklimaat			
Inkomensreserve risicobuffer bouwgrondexploitatie	534.668	Tgv P210.03.924	E
Reserve toren Martinus	6.684	Afschrijving en K541999	S
Reserve St. Annamolen	178	Afschrijving en K541996	S
Reserve Molenonderhoud	28.606	Afschrijving en K541013	S
Reserve verkoop oude milieustraat	18.295	Afschrijving en K721003	S
Reserve civieltechnische kunstwerken	15.329	Aanwending conform notitie reserves en voorzieningen	E
Algemene reserve	104.375	Cf. BW 2016043 Zintuigenpark	E
Programma 2 Economie			
Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	0	Cf. BF 2016045 Asbestsanering Philips van Horne SG	E
Algemene reserve	25.000	Cf. BW 2016041 Weert-Cranendonck	E
Reserve Complex Poort van Limburg	421.803		E
Programma 3 Zorg			
Algemene reserve	63.201	Prioriteit 18 2016 Innovatiebudget 3 D's	E
Reserve Scholing en Sociale Activering	446.948	Cf. BW 2016040 R2157 naar R2158	E
Reserve sociaal domein	160.000	Cf. BW 2016040 Sociaal Cultureel Fonds	E
Reserve sociaal domein	11.267	Saldo uitvoeringskosten 3 D's	E
Reserve sociaal domein	488.000	Verevening Jeugdhulp	E
Programma 4 Participatie			
Reserve KKK wijkaccommodatie	51.917	Afschrijving en K630001	S
Reserve accommodatie Batavieren Treffers	333	Afschrijving en K630989	S
Reserve 2 peuterspeelzalen Dal	3.424	Afschrijving en K650003	S
Reserve wijkaccommodatie Tungelroy	3.213	Afschrijving en K630017	S
Reserve vloer sporthal	753	Afschrijving en K530968	S
Reserve JOP Graswinkel	118	Afschrijving en K630935	S
Reserve welzijn peuterspeelzaal WML	2.770	Afschrijving en K530046	S
Reserve welzijn peuterspeelzaal WML	2.636	Afschrijving en K530047	S
Reserve atletiekaccommodatie fase 1	51.128	Afschrijving en K530106	S
Algemene reserve	50.000	Prioriteit 10 2016 culturele innovatie	S
Algemene reserve	32.500	Prioriteit 23 2016 burgerinitiatieven	S
Programma 5 Financiën			
Reserve Weert-West	1.373.500	Afwaardering Nelissenhofweg	E
Reserve Weert-West	55.000	Bestemmingsplan Nelissenhofweg	E
Reserve Weert-West	10.000	Notariskosten	E
Reserve Weert-West	7.000	Aankoop Nelissenhofweg	E

5 Overzicht van baten en lasten

Reserve gemeentelijk vastgoed	574.861	Vastgoed tbv MJOP	E
Reserve renteverlies EMTN's	153.415	EMTN's budgettair-neutraal	E
Algemene reserve	303.805	FLOW 2016 krediet	E
Algemene reserve	36.734	FLOW 2016 werkkapitaal	E
Reserve majeure projecten	2.762.001	Cf plan	E
Algemene reserve	1.177.965	Cf. BW 2016032 Resultaatbestemming jr 2015	E
Reserve gemeentelijk vastgoed	184.464	Apparaatskosten MJOP	E
Totaal van de onttrekkingen	9.161.891		

Incidentele baten en lasten 2016

Programma	Lasten	2016
P2	Inrichting school AZC (t.l.v. OHBA-uitkering COA)	967.000
P2	Asbestsanering Philips van Horne (t.l.v. res. huisvesting onderwijs)	71.000
P3	Huishoudelijke HulpToelage (t.l.v. uitkering gemeentefonds)	107.000
P3	Storting voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	110.000
P4	Ondersteuning burgerinitiatieven (t.l.v. res. maatsch.doeleinden)	33.000
P5	Innovatiekosten 3D's (t.l.v. reserve maatschappelijke doeleinden)	63.000
P5	Reservering vakantiegeld	1.214.683
P5	Storting verliesvoorzieningen grondexploitatie	2.173.834
P5	Incidentele lasten AZC	177.952
P5	Bijdrage tgv P210.039.24 welke gedekt wordt uit de inkomensreserve "Risicobuffer bouwgrondexploitatie".	534.668
		5.452.137

Programma	Baten	2016
P5	Onttrekking verliesvoorzieningen grondexploitatie	1.903.037
P5	Afwikkeling Escrow	106.221
Alg.dek.mid.	Decentralisatie-uitkering Gezond in de stad	34.000
Alg.dek.mid.	Decentralisatie-uitkering verhoogde asielinstream	483.000
Alg.dek.mid.	Algemene uitkering - voorgaande dienstjaren	40.782
		2.567.040

6

Balans

- Balans
- Toelichting op de balans

Balans per 31 december 2016

BALANS GEMEENTE WEERT

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	ULTIMO 2016		ULTIMO 2015	
VASTE ACTIVA				
<u>Immateriële vaste activa</u>		1.294		228
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	412		228	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	882			
<u>Materiële vaste activa</u>		191.754		185.047
Investeringen met een economisch nut	158.209		149.122	
Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	24.892		27.040	
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	8.653		8.886	
<u>Financiële vaste activa</u>		27.704		30.172
Kapitaalverstrekking aan:				
- deelnemingen	293		293	
Leningen aan:				
- woningbouw corporaties	18.726		19.842	
- deelnemingen	262		636	
Overige langlopende leningen	8.423		8.468	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0		933	
VLOTTENDE ACTIVA				
<u>Voorraden</u>		42.148		47.977
Grond- en hulpstoffen:				
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0		3.204	
- grond- en hulpstoffen	61		62	
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	42.087		44.711	
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		14.763		15.857
Vorderingen op openbare lichamen	7.412		9.930	
Overige vorderingen	7.351		5.927	
<u>Liquide middelen</u>		122		134
Kassaldi	14		5	
Banksaldi	108		129	
<u>Overlopende activa</u>		7.415		2.562
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.158		441	
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.257		2.121	
BALANSTOTAAL		285.200		281.977

PER 31 DECEMBER 2016

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	ULTIMO 2016		ULTIMO 2015	
VASTE PASSIVA				
<u>Eigen vermogen</u>		93.744		92.482
Algemene reserves	11.233		6.567	
Bestemmingsreserves	82.475		75.530	
Gerealiseerd resultaat	36		10.385	
<u>Voorzieningen</u>		28.645		33.153
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.137		1.237	
Egalisatievoorzieningen	0		221	
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	27.508		31.695	
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</u>		131.107		135.545
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0		0	
- Binnenlandse banken en andere financiële instellingen	131.058		135.493	
Waarborgsommen	49		52	
VLOTTENDE PASSIVA				
<u>Netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar of langer</u>		19.289		13.066
Banksaldi	10.137		1.652	
Overige schulden	9.152		11.414	
OVERLOPENDE PASSIVA				
<u>Overlopende passiva</u>		12.415		7.731
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	621		1.035	
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	11.258		5.747	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	536		949	
BALANSTOTAAL		285.200		281.977
Gewaarborgde geldleningen		9.814		11.111

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Stelselwijziging

Er is sprake van een stelselwijziging doordat de bijdragen in activa in eigendom van derden gepresenteerd worden bij de immateriële vaste activa per 1-1-2016 in plaats van bij de financiële vaste activa. Als gevolg hiervan zijn de bedragen per 1-1-2016 via een kolom balansverschuiving in de toelichting op de balans geherrubriceerd naar de immateriële vaste activa. Bij de immateriële vaste activa worden deze bijdragen aan activa in eigendom van derden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Investeringsrestanten met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van artikel 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggedraaid als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2008 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Investeringsrestanten in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Conform de op 12 februari 2014 door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnota worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 20 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren

De materiële vaste activa met economisch nut en de bij raadsbesluit geactiveerde activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), worden lineair afgeschreven conform onderstaande tabel, tenzij bij raadsbesluit anders besloten is.

In de tweede kolom van het overzicht is aangegeven of het actief van economisch of maatschappelijk nut is.

Activa	Econom./maatsch. nut	Afschrijvings-termijn
Financiële vaste activa		
<i>Bijdrage aan activa van derden:</i>		
Alle investeringssubsidies		Conform afschrijvings-termijn gelijkwaardige gem. activa
Immateriële vaste activa		
<i>Onderzoeken, voorlichting, e.d.:</i>		5 jaar
Kosten van onderzoeken en ontwikkeling, uitwerking beleidsplannen, publicaties en brochures, mits dit een actief tot gevolg heeft		
Materiële vaste activa		
<i>Grond en terreinen:</i>		
Volkstuinencomplex	E	40 jaar
Begraafplaatsen	E	30 jaar
Overige gronden en terreinen (niet zijnde sportterreinen)	E	niet
Sportterreinen (m.u.v. de bij voorziening sport genoemde)	E	niet
<i>Gebouwen en inrichting:</i>		
Nieuwbouw woonruimten, (bedrijfs)gebouwen, onderwijshuisvesting, parkeergarages	E	50 jaar
Bouwkundige aanpassingen woonruimten en gebouwen, (aan) bouw bijruimten, 1e inrichting onderwijsruimten, JOP's/jongeren voorzieningen	E	25 jaar
Brandveiligheids- en beveiligingsvoorzieningen in gebouwen, arbo-aanpassingen, voorzieningen hemelwaterafvoer	E	15 jaar
Inventaris/inrichting gemeentelijke en openbare gebouwen bureaus, kleinere installaties, materiaal stembureau e.d.), geluidwerende voorzieningen	E	10 jaar
Losse inventaris (stoelen, tapinstallatie)	E	6 jaar
	E	5 jaar
<i>Vervoermiddelen/ (rijdend) materieel:</i>		
Vlaggenmasten	E	20 jaar
Groot materieel (vrachtwagens e.d.)	E	12 jaar
Klein materieel (personenauto's e.d.)	E	10 jaar
Sneeuwplough/-strooier	E	12 jaar
Veegmachine	E	6 jaar
<i>Technische installaties:</i>		
Noodstroomaansluitingen	E	30 jaar
CV installaties, paternosterkasten, cateringinstallaties	E	15 jaar
Telefooncentrale, garage interieur (o.a. hefbrug en afzuiginstallatie), klimaatbeheersing, waterkoelers, presentatieapparaten, elektronische afsluitsystemen	E	10 jaar
<i>Algemeen en automatisering/ICT:</i>		
Digitale basiskaarten, kasten kadasterkaarten, reader archief, kabelkrant, SLOW	E	10 jaar
Straatnaamborden	M	10 jaar
<i>ICT infrastructuur:</i>		

6 Balans

Statische componenten (o.a. bekabeling)	E	10 jaar
Dynamische componenten, telefooncentrale	E	5 jaar
<i>ICT hardware:</i>		
Servers (procesafhankelijk)	E	4-5 jaar
Werkplekvoorzieningen (werkplekafhankelijk)	E	3-4 jaar
ICT software (procesafhankelijk), kantoorautomatisering	E	3-6 jaar
Printer, studiezaal archief, leesapparaat microfisches, "gemeentearchief online", microfilms, ontwikkeling archeologische kaarten	E	5 jaar
Defibrillatoren	E	8 jaar
Plotter	E	4 jaar
Kleding bodes	E	4 jaar
Luchtfoto's	E	3 jaar
<i>Reiniging/milieu:</i>		
Inrichting milieustraat, geluidsanering (b.v. geluidswal)	E	25 jaar
Ondergrondse inzamelstations	E	15 jaar
Containers, duobakken	E	10 jaar
Hondentoiletten	M	10 jaar
Geluidsniveaumeters	E	7 jaar
<i>Weg- en waterbouwkundige werken, groen en verkeer:</i>		
Wegen, straten, pleinen en bruggen	M	40 jaar
(Recreatieve) fiets- en wandel/voetpaden, rotondes/verkeerstafels, natuuroevers/beschoeiing, parkeerplaatsen/voorzieningen, verkeer afremmende voorzieningen	M	25 jaar
Civieltechnische werkzaamheden/infrastructuur, groen en plantsoenen	M	20 jaar
Verkeersregelininstallaties, aanleg 30 km. zones	M	15 jaar
Belijningen en bebordingen, straatmeubilair, rijwielstallingen	M	10 jaar
Parkeerautomaten (inclusief zuilen), rijwielstallingen	E	10 jaar
Speeltoestellen	E	5 jaar
<i>(openbare) verlichting/elektriciteitsvoorzieningen:</i>		

Voor specifieke voorzieningen/investeringen op het gebied van sport, recreatie en toerisme, zijn de afgelopen jaren notities opgesteld, namelijk de notities "meerjaren onderhouds- en vervangingsplan gemeentelijke zaal- en veldsportaccommodaties 2003-2022" en "meerjaren onderhouds- en vervangingsplan toeristisch-recreatieve voorzieningen 2004-2023". In deze notities zijn de afschrijvingstermijnen voor deze investeringen nader bepaald. Hierbij wordt opgemerkt dat vervangingsinvesteringen die ten laste van de voorzieningen "sport" of "toeristisch-recreatieve voorzieningen" komen, niet geactiveerd worden; hierop wordt dus niet afgeschreven.

Activa	Econom./Maatsch.nut	Afschrijvings- termijn
Voorzieningen sport en zwembad		
Aanleg en volledige renovatie atletiekbaan, hockeyvelden en tennisbanen	E	30 jaar
Terreinleidingen zwembad, aanleg en groot onderhoud sport(gras) velden, wedstrijdverlichting, scheidingswanden sportaccommodaties.	E	25 jaar

Onderhoudswerkzaamheden zwembad, inrichting sportaccommodaties, verlichting velden, dug-outs	E	20 jaar
Technische installaties zwembad, toplaag houden sportvloer, telescopische tribunes, jaarklok met optimaliser, tumblingbaan, binnenzonweringen, verlichtingsarmaturen sportaccommodaties, toplaag kunstgrashockeyveld, atletiekbanen en trainingsvelden, beregeningsinstallaties en pompen, parkeer/voorterrein, zittribune, aandrijfaggregaat scheidingswanden	E	15 jaar
Inventaris horecavoorziening zwembad	E	10 jaar
Inventaris zwembad, toplaagrenovatie kunststofsportvloeren, opwikkelbanden scheidingswand, afdekvloer, ontkalkingsinstallatie sportattributen, verlichting binnensportaccommodaties, ballenvangers, bezanden voetbalvelden, (toplaag)renovatie tennisbanen, skeelerbaan e.a. (half)verharde velden, deksels en goten atletiekbaan, onderdelen tribune	E	10 jaar
<i>Toeristisch-recreatieve voorzieningen:</i>		
Natuurijlsbaan, passantenhaven	M	25 jaar
Natuurleerpad, knuppelpad, steigers (viswater)	M	15 jaar
Bewegwijzering wandel- en fietsroutes, informatiepanelen, toestellen, trimbaan	M	10 jaar

In het gemeentelijk Rioleringsplan zijn de landelijk gehanteerde technische levensduur van riolerings-onderdelen genoemd.

Onderstaand volgt een opsomming van deze activa met de bijbehorende afschrijvingstermijnen.

Activa	Econom./maatsch.nut	Afschrijvings-termijn
Gemeentelijk rioleringsplan		
Riolen, putten en kolken	E	40 tot 75 jaar
<i>Persleidingen (gemalen, drukriolering):</i>		
Bouwkundig	E	45 jaar
Mechanisch/elektrisch	E	15 jaar

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Mocht de waarde van de aandelen onverhoopt structureel dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de destijds betaalde verkrijgingsprijs is als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddeld) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Bijdragen aan activa van derden worden conform het raadsbesluit d.d. 12 februari 2014 geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 5.000,-- te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorraden

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) als ook een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Stelselwijziging

Er is sprake van een stelselwijziging doordat de niet in exploitatie genomen gronden (kortweg: NIEGG) gepresenteerd worden bij de materiële vaste activa per 1-1-2016 in plaats van bij de voorraden. Als gevolg hiervan zijn de bedragen per 1-1-2016 via een kolom balansverschuiving in de toelichting op de balans geherrubriceerd naar de materiële vaste activa. Bij de materiële vaste activa worden deze activa conform de Notitie Grondexploitatie van de Commissie BBV vóór 31 december 2019 gewaardeerd naar de nieuwe bestemming. Op dit moment zijn betreffende activa gewaardeerd tegen de waarde per 31-12-2016.

Schattingswijziging

Er is sprake van een schattingswijziging doordat de uitgangspunten op basis waarvan de in exploitatie genomen gronden (kortweg: BIE) worden gewaardeerd, per 1-1-2016 zijn aangepast conform de notitie Grondexploitatie van de Commissie BBV.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting balans 2016

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	Boekwaarde 31-12-2015	Balans- verschui- ving	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Bijdragen derden	Afschrijving	Af- waarde- ringen	Voor- zieningen	Boekwaarde 31-12-2016
Immateriële vaste activa									
Kosten onderzoek en ontwikkeling bepaald actief	227.615	0	282.594	510	75.000	23.215	0	0	411.484
Bijdrage activa bij derden	0	932.892	0	0	0	50.425	0	0	882.467
Totaal immateriële activa	227.615	932.892	282.594	510	75.000	73.640	0	0	1.293.951
Materiële vaste activa									
Gronden in erfpacht	2.522.299	0	926.724	0	0	0	0	0	3.449.023
Gronden en terreinen	17.848.918	192.682	231.720	0	0	56.469	0	0	18.216.851
Woonruimten	664.697	5.257.671	0	310.254	0	20.508	748.448	921.119	3.922.039
Bedrijfsgebouwen	98.890.622	0	8.129.321	42.609	916.368	2.977.126	0	0	103.083.840
Grond-/ weg-/ waterbouw.	13.050.318	360.000	159.228	0	1.508.978	723.832	0	0	11.336.736
Vervoermiddelen	306.385	0	22.790	0	0	78.153	0	0	251.022
Machines/app./installaties	12.704.238	0	2.397.518	0	60.000	1.162.819	0	0	13.878.937
overige materiële activa	3.134.459	0	1.536.709	0	104.756	496.060	0	0	4.070.352
Inv. economisch nut	149.121.936	5.810.353	13.404.010	352.863	2.590.102	5.514.967	748.448	921.119	158.208.800
Grond-/ weg-/ waterbouw	27.039.640	0	4.519.240	0	5.857.010	809.755	0	0	24.892.115
Inv. economisch nut met heffing	27.039.640	0	4.519.240	0	5.857.010	809.755	0	0	24.892.115
Gronden/ terreinen	182.966	0	1.612.830	245.000	0	8.317	1.373.500	0	168.979
Grond-/ weg-/ waterbouw	8.433.551	444.945	1.951.504	0	2.063.294	513.480	0	0	8.253.226
Machines/app./installaties	75.969	0	0	0	0	13.441	0	0	62.528
overige materiële activa	193.207	0	0	0	0	25.179	0	0	168.027
Inv. maatschappelijk nut	8.885.693	444.945	3.564.334	245.000	2.063.294	560.417	1.373.500	0	8.652.760
Totaal materiële activa	185.047.269	6.255.298	21.487.584	597.863	10.510.406	6.885.139	2.121.948	921.119	191.753.676

Door wijziging van het BBV dienen bijdragen aan activa in eigendom van derden te worden opgenomen bij de immateriële activa, voorheen stond dit bij de financiële vaste activa.

De toename bij woonruimten komt door het overbrengen van de woningen Beekstraatkwartier van de grondexploitatie naar de Algemene Dienst.

De vermeerderingen bij bedrijfsgebouwen komt hoofdzakelijk door de investeringen in IKC Leuken en Laar en het Kennis en Expertise centrum.

De vermeerderingen bij Grond-/weg en waterbouwkundige werken heeft voor een groot deel te maken met investeringen in rioleringswerken.

De verzekerde waarde van de gebouwen was per balansdatum € 232.763.722,--. De duurzame bedrijfsmiddelen waren per 31-12-2016 verzekerd voor € 45.800.980,--.

	Boekwaarde 31-12-2015	Balans- vershui- ving	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Bijdragen derden	Afschrijv- ing	Af- waard- ering	Boekwaarde 31-12-2016
Financiële vaste activa								
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	293.254		0	0	0	0	0	293.254
Leningen aan woningbouw- corporaties	19.841.674		0	1.115.872	0	0	0	18.725.802
Leningen aan deelnemingen	636.298		0	374.293	0	0	0	262.005
Overig langlopende leningen	8.467.631		200.000	245.074	0	0	0	8.422.557
Bijdrage activa bij derden	932.892	932.892	0	0	0	0	0	0
Totaal financiële vaste activa	30.171.749	932.892	200.000	1.735.239	0	0	0	27.703.618

In 2002 is wegens overliquiditeit, voornamelijk voortvloeiende uit positieve jaarresultaten 2000 en 2001, € 9 miljoen uitgezet, verdeeld over 3 banken. Op dit moment staan er hiervan nog 2 leningen van ieder € 3 miljoen. Deze lopen af in 2017. De rest van de overige langlopende leningen betreft starters- en duurzaamheidsleningen.

Het drempelbedrag voor schatkistbankieren is een percentage (0,75%) van het begrotingsbedrag dat buiten het schatkistbankieren mag worden gehouden. Het gaat dan over een daggemiddelde per kwartaal.

Voor Weert is dat 0,75% van € 140 miljoen = € 1.050.000,--.

Omdat we geen overschot aan liquide middelen hebben gehad in 2016 is het schatkistbankieren dus ook constant € 0,-- geweest.

Bij de verkoop in 2009 van het leveringsbedrijf van Essent zijn de overige bedrijven opgesplitst in bedrijven met een eigen aandelenpakket. Inmiddels is ook Attero verkocht. Tevens is als onderdeel van de gehele transactie aan Enexis een viertal brugleningen verstrekt tot een bedrag van € 1.347.455,--. Hiervan zijn er inmiddels 3 afgelost, zodat nu nog resteert € 262.005,--. Deze laatste wordt afgelost is in 2019. Bovendien is bij de verkoop een Escrow rekening geopend inzake garanties en vrijwaring, het aandeel van de gemeente Weert hierin bedroeg € 598.869,--. Dit is ook als een financieel actief opgenomen, maar omdat op dat moment niet zeker was of deze laatste ooit en in welke mate tot uitkering zou komen, is voor hetzelfde bedrag een voorziening gevormd. Van deze laatste is wegens meevallende claims in 2011 een bedrag van € 267.963,-- afgelost. In 2015 is een bedrag van € 244.684,-- uitgekeerd. In 2016 heeft de definitieve afronding plaatsgevonden met een uitkering van € 82.194,--.

Ook bij de verkoop van Attero is een Escrow rekening geopend. Het aandeel van de gemeente Weert hierin was ruim € 10.000,--. Ook hiervoor is een voorziening opgenomen.

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

Naam	Relatief aandeel	Nominale waarde	Intrinsieke waarde
Stichting Cultureel Centrum	100,00%	45	
NV Bank Nederlandse Gemeenten	0,07%	103.447	2.600.000
NV Essent (niet verkocht deel)	0,07%	112.110	2.750.000
NV Waterleidingmij. Limburg	3,40%	77.143	6.400.000
BV AVL Nazorg	1,83%	509	
Totaal		293.254	11.750.000

Overige langlopende geldleningen

Specificatie	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Belegde gelden Burgerlijke Armenbestuur	499	499
Renteloze leningen basketbal/volleybal	6.884	6.884
Uitgezet naar aanleiding van overliquiditeit 2002	6.000.000	6.000.000
Startersleningen volkshuisvesting	2.144.621	2.127.824
Duurzaamheidsleningen volkshuisvesting	270.553	332.424
Totaal	8.422.557	8.467.631

VLOTTENDE ACTIVA**Voorraden**

Naam	Bedrag ultimo 2016
Grond- en hulpstoffen	60.673
Niet in exploitatie genomen gronden	0
Onderhanden werken (bouwgrond in exploitatie)	42.087.297
Totaal	42.147.970

6 Balans

	Boekwaarde 31-12-2015	Balansver- schuiving	Vermeerd- eringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31-12-2016	Voorziening 31-12-2016	Balanswaarde 31-12-2016
Niet in exploitatie opgenomen gronden (Niegg)							
Woningbouw	476.036	-476.036	0	0	0	0	0
Bedrijventerreinen	-860.834	860.834	0	0	0	0	0
Stadsvernieuwing wonen	5.258.019	-5.258.019	0	0	0	0	0
Totaal Niegg	4.873.221	-4.873.221	0	0	0	0	0
Bouwgrond in exploitatie (Bie)							
Woningbouw	33.920.718	0	2.200.677	-2.498.299	33.623.096	-18.215.138	15.407.958
Bedrijventerreinen	33.126.295	-1.382.427	5.269.019	-4.325.818	32.687.070	-8.154.425	24.532.645
Stadsvernieuwing wonen	8.388.570	0	142.242	-734.025	7.796.787	-7.023.651	773.136
Stadsvernieuwing bedrijven	2.913.348	0	105.356	-208.715	2.809.989	-1.436.431	1.373.558
Totaal Bie	78.348.931	-1.382.427	7.717.294	-7.766.856	76.916.942	-34.829.645	42.087.297

Voor een specificatie en een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en het overzicht bouwgrondexploitatie.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Specificatie	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Vorderingen op openbare lichamen	7.411.591	9.930.054
Overige vorderingen	9.116.842	7.815.209
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.765.288	-1.888.107
Saldo debiteuren	14.763.145	15.857.156

Per 17 mei 2017 was van het totale bedrag nog € 8.279.430,-- niet ontvangen, waarvan € 6.815.913,-- betrekking heeft op andere publiekrechtelijke lichamen.

Liquide middelen

Specificatie	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Kassaldi	14.442	5.313
Banksaldi	108.075	129.039
Totaal	122.517	134.352

Overlopende activa

Specificatie	Ultimo 2016	Ultimo 2015
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.157.927	440.946
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.257.202	2.121.360
Totaal	7.415.129	2.562.306

Verloop van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Naam	Saldo 1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderingen	Saldo 31-12-2016
Het Rijk:				
Rijk afrekening BBZ	20.620	119.112	20.620	119.112
Rijk: bijdrage Quick Wins binnenhavens	0	323.336	0	323.336
Rijk: vangnetuitkering	0	669.034	0	669.034
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Provincie bijdrage kosten openbaar gebied verlichting	17.082	25.711	0	42.793
Provincie: bijdrage Quick Wins binnenhavens	0	691.047	0	691.047
Provincie: subsidie project gedragsbeïnvloeding	0	7.886	0	7.886
Gemeente Nederweert bijdrage sociale recherche	23.000	34.669	23.000	34.669
Gemeente Nederweert: bijdrage leerplicht	0	43.247	0	43.247
Gemeente Venlo RMC 2015	130.404	0	130.404	0
Gemeente Nederweert bijdrage Milieustraat	249.840	226.803	249.840	226.803
Balanswaarde	440.946	2.140.845	423.864	2.157.927

PASSIVA**EIGEN VERMOGEN**

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Specificatie	Boekwaarde per 31-12-2016	Boekwaarde per 31-12-2015
Algemene reserve	11.233.360	6.567.397
Bestemmingsreserve	82.474.904	75.529.696
Gerealiseerd resultaat	36.404	10.384.966
Totaal	93.744.668	92.482.059

Het verloop van de reserves in 2016 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven.

		Boek- waarde 1-1-2016	Toevoe- ging	Onttrek- king	Bestem- ming resultaat vorig boekjaar	Vermin- dering ter dekking van af- schrij- vingen	Boek- waarde 31-12-2016
R1000	ALGEMENE RESERVE	6.567.397	736.854	1.793.580	5.722.689	0	11.233.360
	BESTEMMINGRESERVES						
R2100	Reserve majeure projecten	28.783.978	1.448.833	2.762.001	0	0	27.470.810
R2103	Reserve aankoop kunstvoorwerpen	53.051	482	0	0	0	53.533
R2106	Reserve decentralisatie huisvesting onderwijs	5.054.684	288.035	0	0	0	5.342.719
R2135	Reserve wijkenbudget	89.409	34.820	0	0	0	124.229
R2143	Reserve CPvL	3.409.681	62.928	421.803	0	0	3.050.806
R2147	Reserve civieltechnische kunstwerken	617.153	115.760	15.329	0	0	717.584
R2148	Reserve ASL-medewerker	161.658	0	0	0	0	161.658
R2149	Reserve renteverlies EMTN's	206.419	4.128	153.415	0	0	57.132
R2126	Inkomensreserve huisvesting onderwijs	7.000.000	0	0	0	0	7.000.000
R2144	Inkomensreserve afwaardering grondexploitaties	5.650.000	0	0	0	0	5.650.000
R2145	Inkomensreserve risicobuffer grondexploitaties	8.159.219	0	534.668	1.460.000	0	9.084.551
R2150	Inkomensreserve afwaardering grondexploitaties	6.400.000	0	0	0	0	6.400.000
R2151	Reserve afkoopsom onderh. en verv. Biesterbrug	1.926.771	88.367	0	0	0	2.015.138
R2152	Reserve meerjarenonderhoud en verv. Sport	364.663	101.509	0	0	0	466.172
R2153	Reserve restauratie museumcollectie	30.695	48.491	0	0	0	79.186
R2155	Reserve herinrichting Sutjensstraat	105.950	0	0	0	0	105.950
R2156	Reserve gemeentelijk Vastgoed	3.171.862	1.093.352	759.325	0	0	3.505.889
R2157	Reserve scholing en sociale activering	373.881	0	446.948	73.067	0	0
R2158	Reserve sociaal domein	0	3.377.887	659.267	3.129.210	0	5.847.830

6 Balans

		Boek- waarde 1-1-2016	Toevoe- ging	Onttrek- king	Bestem- ming resultaat vorig boekjaar	Vermin- dering ter dekking van afschrij- vingen	Boek- Waarde 31-12-2016
R2159	Reserve Weert-West	0	1.734.000	1.445.500	0	0	288.500
R2160	Reserve inburgering/participatie	0	1.097.320	0	0	0	1.097.320
R2161	Reserve combinatie- functionarissen	0	155.329	0	0	0	155.329
R2323	Reserve economische activiteiten GB	28.903	0	0	0	0	28.903
	TOTAAL BESTEMMINGSRESERVE	71.587.977	9.651.241	7.198.256	4.662.277	0	78.703.239
	BESTEMDE RESERVES DEKKING KAPITAALLASTEN						
R3101	Reserve KKK wijkaccommodaties	1.505.780	0	51.917	0	0	1.453.863
R3102	Reserve accommodatie Bat. Tr.	4.003	0	333	0	0	3.670
R3103	Reserve 2 peuterspeelzalen Dal	130.102	0	3.424	0	0	126.678
R3104	Reserve wijkaccommodatie Tungelroy	128.426	0	3.213	0	0	125.213
R3105	Reserve vloer sporthal	2.304	0	753	0	0	1.551
R3106	Reserve toren Martinus	80.293	0	6.684	0	0	73.609
R3107	Reserve St. Annamolen	4.269	0	178	0	0	4.091
R3108	Reserve Jop Graswinkel	4.380	0	118	0	0	4.262
R3110	Reserve Molenonderhoud	143.953	0	28.606	0	0	115.347
R3111	Reserve welzijn peuterspeel- zaal WML	117.142	0	5.406	0	0	111.736
R3113	Reserve verkoop oude milieu- straat	585.428	0	18.295	0	0	567.133
R3114	Reserve atletiekaccommodatie fase 1	1.227.764	0	51.128	0	0	1.176.636
R3227	Reserve gebiedsvisie Kempbroek/Ijzeren Man	7.876	0	0	0	0	7.876
	TOTAAL BESTEMDE RESERVES DEKKING KAPITAALLASTEN	3.941.720	0	170.055	0	0	3.771.665
	TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	75.529.697	9.651.241	7.368.311	4.662.277	0	82.474.904

R1000 Algemene reserve

De algemene reserve is in feite het enige vermogensbestanddeel van de gemeente Weert dat niet geoormerkt is. Met ingang van 1999 is besloten om niet de gehele rente van de algemene reserve ten gunste van de exploitatie te brengen maar een inflatiecorrectie aan de algemene reserve toe te voegen. Deze inflatiecorrectie is bij behandeling van de begroting 2002 blijvend gesteld op 2%. Om deze reserve bij financiële tegenvallers niet direct aan te wenden, dit heeft namelijk direct budgettaire gevolgen, is in 1999 naast de algemene reserve een extra buffer ingesteld in de vorm van een vrij besteedbare algemene reserve (de huidige reserve majeure projecten). Er is echter besloten om deze nog uitsluitend aan te wenden voor majeure projecten. Onttrekkingen aan de algemene reserve bestaan in principe uitsluitend uit verrekeningen van negatieve rekeningsaldi en het tijdelijk opvangen van begrotingstekorten.

R2100 Majeure projecten

Deze reserve is bedoeld om de budgettaire lasten van de 3 majeure projecten deels op te vangen. Bovendien zal door rentetoevoeging na 40 jaar een gelijke reserve (waardevast) overblijven.

R2103 Aankoop kunstvoorwerpen

Deze reserve is gevormd uit de beschikbare budgetten die in de loop van een aantal jaren door onder andere provinciale subsidies ontstaan zijn. Elk jaar wordt het eventuele restant van het budget voor aankoop van kunstwerken via de jaarrekening aan deze reserve toegevoegd. Eventuele tekorten worden uit deze reserve aangevuld. De uitgaven zijn moeilijk in te schatten omdat deze afhankelijk zijn van wat de markt te bieden heeft. Deze manier van werken is juist gekozen om aankoop ten behoeve van de collectie mogelijk te maken. Als er stukken op de markt beschikbaar komen via veilingen kan niet gewacht worden op het zoeken van middelen en het raadsbesluit tot inzetten van deze middelen.

R2106 Decentralisatie huisvesting onderwijs

Deze reserve is gevormd door het jaarlijkse overschot van de via de algemene uitkering ontvangen middelen voor de uitvoering van de onderwijshuisvestingstaak. Daarnaast worden opbrengsten in het kader van verhuur van lokalen aan bijvoorbeeld kinderopvang-organisaties ook ten gunste gebracht van de middelen voor huisvesting onderwijs. De jaarlijkse lasten van OZB, verzekering en dergelijke en de lasten van (vervangings-)investeringen bij het primaire en het voortgezet onderwijs leggen een aanzienlijk beslag op deze middelen. De reserve kan gedurende een aantal jaren ingezet worden als buffer om een geleidelijke verhoging van de structureel beschikbare middelen mogelijk te maken. Recente ontwikkelingen met betrekking tot de huisvesting van scholen in combinatie met de financiële analyse van de huisvesting van het onderwijs zijn basis voor de berekening van de noodzakelijke verhoging van het structurele budget. De actualisatie van deze berekening wordt periodiek uitgevoerd.

R2135 Wijkenbudget

Vorming van deze reserve is een gevolg van de gewijzigde opzet voor wijkgericht werken vanaf 2009. In de subsidieverordening 2013 is overgenomen dat aangevraagde maar in dat jaar niet bestede subsidie, voor de onderdelen activiteitenbudget en communicatiebudget, van de wijk- en dorpsraden terugstroomt in het wijkenbudget. Dit gebeurt door storting in de reserve. Het wijkenbudget is een collectief budget bestaande uit een gemeentelijke bijdrage en een bijdrage uit het leefbaarheidsfonds van Wonen Limburg waaruit jaarlijks de leefbaarheidsagenda's en de daarbij behorende activiteiten van "MijnStraatJouwStraat" (MSJS) worden betaald. Als er activiteiten in de leefbaarheidsagenda van een wijk of dorp zijn opgenomen, maar het bedrag is niet (volledig) uitgegeven (ongebruikt leefbaarheidsbudget), stroomt dit ook terug naar het wijkenbudget en mag dat volgend jaar uitgegeven worden. Dit gebeurt in eerste instantie door storting in de reserve. In 2016 is besloten om per 1 januari 2017 te stoppen met MSJS in de huidige vorm. Na vaststelling van de laatste subsidies MSJS 2016 (in de 2^e helft van 2017) wordt gekeken naar de besteding van deze reserve.

R2143 Egalisatiereserve Complex Poort van Limburg.

Deze reserve is voor de opvang van de budgettaire lasten in de begroting. Deze is gebaseerd op de subsidie van de provincie en een bijdrage vanuit de reserve majeure projecten.

R2147 Civieltechnische kunstwerken

In de raadsvergadering van 17 maart 2005 is besloten tot vorming van een voorziening civieltechnische kunstwerken. Tot vorming is destijds overgegaan op basis van het Beheerplan civieltechnische kunstwerken 2005-2009. In samenwerking met Rijkswaterstaat zal nu een nieuw plan worden gemaakt. Zolang nog geen sprake is van een nieuw plan dienen deze middelen onder de reserves te worden opgenomen.

R2148 Wachtgeld ASL-medewerker

In 2010 werd een bijdrage ontvangen van de gemeente Venlo ad € 161.658,-- in verband met de overgang van een medewerker Afvalsamenwerking Limburg (ASL) naar de gemeente Weert. In verband met eventuele toekomstige wachtgeldverplichtingen van deze medewerker is deze bijdrage in eerste instantie gestort in een voorziening. Zolang er echter nog geen sprake is van een concrete verplichting op basis van een onderliggend plan dienen deze middelen ad € 161.658,-- onder de reserves te worden opgenomen.

R2149 Reserve renteverlies EMTN's

Bij de verkoop van De Weerter Nutsbedrijven in 2000 is met een gedeelte van de opbrengst een aantal EMTN's (European Medium Term Notes) gekocht van Bouwfonds Nederlandse Gemeenten. De laatste 4 met een nominale waarde van € 9.700.000,-- zijn in 2013 terug verkocht met een boekwinst van € 1.169.000. Omdat de verkoop negatieve rentegevolgen heeft voor de jaren 2014 tot en met 2017 is een bedrag van € 766.000,-- in deze reserve gestort, waardoor deze rentegevolgen uit deze reserve worden afgedekt. Deze reserve zal dus in 2017 aflopen.

R2126 Inkomensreserve huisvesting Onderwijs

Op basis van de actualisatie van de beleidsvisie Ruimte voor onderwijs en sport is in de jaarrekening 2007 een nieuwe reserve ingesteld ten laste van de reserve decentralisatie huisvesting onderwijs van in totaal € 7.000.000,--. Deze reserve heeft een inkomensfunctie en op grond van deze functie wordt de rente van 4% jaarlijks toegevoegd aan de structurele middelen voor onderwijshuisvesting. De hoogte van het bedrag is gebaseerd op de verwachte opbrengsten van de herontwikkeling van diverse onderwijslocaties via de grondexploitatie. De reserve decentralisatie huisvesting onderwijs blijft de bufferfunctie voor de exploitatiesaldi van de huisvesting onderwijs behouden. Op basis van een voortdurende monitoring van de uitgaven in relatie tot de beschikbare middelen zal de noodzakelijke structurele verhoging van de jaarlijkse middelen via de prioriteiten in beeld gebracht worden.

R2144 Inkomensreserve afwaardering bouwgrondexploitatie

Omdat het totaal aantal plannen in grondexploitaties mogelijk nog teveel woningen bevat is een reserve toekomstige afwaardering ingesteld. Met de afwaardering en reservering worden op belangrijke punten toekomstige ontwikkelingen omgezet in een bijstelling van de waarde van de grondexploitatie. Binnen een periode van maximaal 5 jaar wordt duidelijk gemaakt in welk plan een verdere afwaardering nodig zal zijn. Om financieel in staat te zijn dit verlies te nemen, is een reserve ingesteld.

R2145 Inkomensreserve risicobuffer bouwgrondexploitatie

Door de vorming van reserve toekomstige afwaardering bouwgrondexploitatie zijn niet alle risico's tot nul gereduceerd. Het blijft mogelijk dat prijzen de komende jaren verder dalen, dat de groei van het aantal huishoudens minder toeneemt dan aangenomen en dat de afzet van bedrijventerreinen lager uitvalt. Daar staat tegenover dat ook het tegenovergestelde zich kan voordoen en de cijfers achteraf blijken mee te vallen. Om bovenstaande risico's af te dekken, is deze risicobuffer ingesteld.

R2150 Inkomensreserve afwaardering Complex Poort van Limburg

Deze reserve is voor de mogelijke afwaardering van het Complex Poort van Limburg.

R2151 Afkoopsom, onderhoud en vervanging Biesterbrug

Betreft een ontvangen afkoopsom die bestemd is voor onderhoud en vervanging van de Biesterbrug.

R2152 Meerjarig onderhoud en vervanging Sport

Voor het groot (eigenaren)onderhoud van de gemeentelijke zaal- en veldsportaccommodaties is geen actuele begroting voor onderhoud beschikbaar. De voorziening is bij de jaarrekening 2014 omgezet in een reserve gemeentelijk vastgoed. Voor het zogenaamde huurdersonderhoud van deze gebouwen en het onderhoud en de vervanging van de niet bouwkundige voorzieningen zoals sportvelden en beregeningsinstallaties was slechts voorzien in een aantal kleinere specifieke budgetten. Er is geen actueel plan voor het meerjarig onderhoud waardoor de voorziening een bestemmingsreserve blijft. Dit conform de BBV voorschriften.

R2153 Restauratie en digitalisering archief- en museumcollectie

De collectie van het gemeentemuseum Weert is grotendeels opgebouwd uit bruiklenen van derden. Zo nodig horen daar ook conserverende ingrepen en volledige restauraties bij. Vooral het schilderijenbezit was toe aan restauratie. In samenwerking met de Stichting Restauratieatelier Limburg is jaren geleden een bestandsopname (plan) gemaakt en sindsdien wordt jaarlijks een groep schilderijen voor restauratie uitgezocht en de benodigde werkzaamheden door het restauratieatelier (tegen goedkope door de provincie Limburg gesubsidieerde tarieven) uitgevoerd. Deze restauraties worden betaald uit een daartoe bestemde post in de exploitatie. Ondanks dat van te voren prijsberekeningen worden gemaakt is het zo dat tijdens restauraties onvoorzienbare zaken een rol kunnen spelen -we hebben immers te maken met objecten die veelal enkele honderden jaren oud zijn en waarmee van alles is gebeurd- waardoor een restauratie langer duurt, ingewikkelder is en daardoor duurder wordt dan gepland. Om deze meerkosten op te vangen is deze reserve in het leven geroepen. Onvoorziene overschrijdingen op het jaarplan of extra werkzaamheden worden vanuit deze reserve aangevuld. Daar waar nodig wordt de reserve ook ingezet in het kader van digitalisering van de archiefcollectie.

R2155 Herinrichting Sutjensstraat

Het woonrijp maken van de Sutjensstraat zal plaatsvinden na de vervanging van de riolering. Omdat de grondexploitatie in 2012 is afgesloten, werd de bijdrage woonrijp maken in een voorziening gestort. Omdat er nog geen concrete plannen aan deze voorziening ten grondslag liggen is deze voorziening omgezet in een bestemmingsreserve. Dit conform de BBV voorschriften.

R2156 Gemeentelijk vastgoed

Op 11 februari 2009 is het meerjaren onderhoudsprogramma gemeentegebouwen 2009-2013 door uw raad vastgesteld. Bij de jaarrekening 2014 is de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen omgezet in een reserve gemeentelijk vastgoed. Recent is het meerjaren onderhoudsprogramma voor alle gemeentegebouwen (circa 120) opgesteld, waarbij zowel binnen- als buitenonderhoud is betrokken. De periode voor opzet ramingen betreft 2016 – 2020. De benodigde omvang van de reserve is herberekend.

R2157 Bestemmingsreserve scholing en sociale activering

Op 21 december 2016 heeft de raad via vaststelling van de 3e bestuursrapportage 2016 besloten om het saldo van deze reserve over te hevelen naar de reserve sociaal domein (R2158) en de reserve hierna op te heffen.

R2158 Sociaal domein

Bij de begroting 2016 is de reserve sociaal domein gevormd. Deze reserve gaat gedurende de looptijd van de integratie-uitkering sociaal domein fungeren om schommelingen in lasten en baten sociaal domein op te vangen. Afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de beschikbare integratie-uitkeringen sociaal domein worden in de jaarrekening verrekend met deze reserve. Het saldo van de reserve scholing en sociale activering (R2157) is in 2016 aan deze reserve toegevoegd.

R2159 Bestemmingsreserve Weert West

Bij de behandeling van de kredietstelling Van Hornekazerne, voormalig BC-terrein en de Nelissenhofweg, heeft de raad op 2 maart 2016 (RAD-001217) ingestemd tot de vorming van een bestemmingsreserve voor toekomstige ontwikkelingen Weert-West. De storting in de reserve komt uit de netto-opbrengst verkoop KMS.

R2160 Inburgering participatie niet-westerse allochtonen

Bij de 3^e bestuursrapportage 2016 is deze reserve gevormd, die voor de volgende doeleinden wordt ingezet:

- Aanpak (jeugd)werkloosheid onder niet-westerse allochtone jongeren, ouderen en statushouders.
- Geïntegreerde/duale trajecten voor statushouders, waarbij inburgering gekoppeld wordt aan een beroepsopleiding.
- Extra subsidie Vluchtelingenwerk Punt Welzijn voor de uitvoering van de maatschappelijke begeleiding en participatieverklaringstraject van statushouders.
- Risico's met betrekking tot de uitvoering van het "Beleids- en actieplan opvang en integratie van vergunninghouders (statushouders) 2016 en 2017".
- Ondersteuning en vergoedingen (bijvoorbeeld aanschaf fiets, fietscursus, reiskosten).
- Onvoorziene kosten.

Eventuele verschillen tussen de ontvangen middelen en de uitgaven voor activiteiten zoals hierboven omschreven worden jaarlijks (in de jaarrekening) verrekend met de reserve. Daarnaast is het restant van de voorziening V1025 inburgering overgeheveld naar deze nieuwe reserve.

R2161 Combinatiefunctionarissen

Bij de jaarrekening 2015 is deze reserve gevormd. Met ingang van de jaarrekening 2016 worden over- en onderschrijdingen op het budget voor combinatiefunctionarissen verrekend met deze reserve. De looptijd van de reserve wordt voornamelijk op 5 jaar gesteld, dus tot en met 2020. Mocht noodzaak tot voortzetting van de reserve na 2020 ontstaan dan wordt dit aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.

R2323 Economische activiteiten GB

Deze reserve heeft tot doel promotie en acquisitie ten behoeve van de vestiging van bedrijven in de gemeente Weert mogelijk te maken. De promotieactiviteiten betreffen het bekend maken van de vestigingsvoordelen, het bevorderen van de naamsbekendheid en imago van (de regio) Weert en het benaderen van doelgroepen. Het benaderen van bedrijven en instellingen, individueel of selectief afgebakende sectoren of branches is onderdeel van het acquisitiebeleid. Beide activiteiten worden afgedekt uit de Reserve economische activiteiten. De reserve wordt gevoed uit de afdracht bij verkoop van bedrijventerreinen. Indien deze reserve ontoereikend is, worden eerdergenoemde kosten ten laste van de grondexploitaties bedrijventerreinen gebracht.

R31xx Bestemmingsreserves economisch nut

Vóór 2004 zijn diverse kredieten met een economisch nut ten laste van reserves beschikbaar gesteld die per 1-1-2004 nog niet geheel afgewikkeld zijn. Het nog niet afgewikkelde gedeelte dient volgens het BBV afgeschreven te worden, de kapitaallasten kunnen jaarlijks verrekend worden met de hiervoor afgezonderde bestemde reserves. Ook voor kredieten vanaf 2004 die ten laste van reserves beschikbaar worden gesteld, moet deze werkwijze gevolgd worden.

R32xx Bestemmingsreserve maatschappelijk nut

Vóór 2004 zijn diverse kredieten met een maatschappelijk nut ten laste van reserves beschikbaar gesteld die per 1-1-2004 nog niet geheel afgewikkeld zijn. Het nog niet afgewikkelde gedeelte dient volgens het BBV afgeschreven te worden, de kapitaallasten kunnen jaarlijks verrekend worden met de hiervoor afgezonderde bestemde reserves. Ook voor kredieten vanaf 2004 die ten laste van reserves beschikbaar worden gesteld, moet deze werkwijze gevolgd worden.

VOORZIENINGEN

Het verloop van de voorzieningen in 2016 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

		Boek- waarde 1-1-2016	Toevoe- ging	Vrijval	Aanwending	Boek- Waarde 31-12-2016
	VOORZIENINGEN ALGEMENE DIENST					
V1000	Voorziening bodemsanering	392.828	0	392.828	0	0
V1048	Voorziening pensioenkapitaal wethouders	519.340	0	0	460.726	58.614
V1057	Voorziening anterieure overeenk. bovenwijkse voorz.	338.347	181.255	39.852	22.470	457.280
V1064	Voorziening pensioen zittende wethouders	0	537.827	0	0	537.827
V3026	Voorziening Stationsplein	1.010	0	0	0	1.010
V3035	Voorziening afwikkeling KMS	24.510	0	24.510	0	0
V3101	Voorziening bovenwijkse invulling Stationsplein	2.425	0	0	0	2.425
V3102	Voorziening bovenwijkse invulling Bassin	80.335	0	0	0	80.335
V3103	Voorziening groene doorsteek Het Dal	137.790	0	137.790	0	0
	<i>Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	1.496.585	719.082	594.980	483.196	1.137.491
V1026	Voorziening vervangings- investerings rioleringen	22.670.480	0	0	3.844.012	18.826.468
V1043	Voorziening schuldhulpverlening	14.909	0	0	0	14.909
V1052	Voorziening ISV gelden 2	22.395	0	22.395	0	0
V1053	Voorziening jeugdwerkloosheid	2.776	0	0	0	2.776
V1063	Voorziening oude vervangings- investerings rioleringen	8.925.930	0	0	262.527	8.663.403
	<i>Totaal van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden</i>	31.636.490	0	22.395	4.106.539	27.507.555
	TOTAAL VOORZIENINGEN	33.133.075	719.082	617.375	4.589.735	28.645.047

V1000 Bodemsanering

De grondslag waarvoor de voorziening in het leven is geroepen, is achterhaald. Gezien de (toekomstige) ontwikkelingen is het nog van belang om dit budget in zijn geheel te handhaven. Twee saneringsprojecten dienen nog ten laste van dit budget gebracht te worden. Dit betreft de sanering van de Kraanheidestraat en de Lichtenberg en omgeving. Initiatiefnemers kunnen een beroep doen op dit budget. Bijdragen kunnen worden verstrekt tot het plafond van dit budget. Op basis van de BBV voorschriften dient in het kader van het handhaven van de voorziening er harde verplichtingen aan ten grondslag te liggen. Formele verzoeken zijn nog niet ontvangen. Dit betekent dat in het kader van het opstellen van de jaarrekening de voorziening vrij zal vallen en via resultaat na bestemming het saldo wordt gestort in de nieuwe bestemmingsreserve bodemsanering.

V1048 Voorziening pensioenkapitaal wethouders

Bij het aantreden van een wethouder kan deze het tot dan (elders) opgebouwde pensioen overdragen aan de gemeente Weert. Het ontvangen bedrag is gestort in een voorziening zodat de pensioenopbouw gereserveerd blijft voor de betreffende wethouder. Volgens de voorschriften van de BBV dienen overdrachten van pensioen(en) van wethouders gestort te worden in een voorziening. Deze zullen te zijner tijd tot uitkering dienen te komen.

V1057 Anterieure overeenkomsten bovenwijkse voorzieningen

Op basis van overeenkomsten zijn verplichtingen aangegaan. Deze verplichtingen zijn gekoppeld aan projecten uit de structuurvisie 2025 (kwaliteitsfonds buitengebied en groenfonds). Op de geormerkte gelden rust een terugbetalingsverplichting. Derhalve dient deze voorziening ad € 457.280,-- gehandhaafd te blijven.

V1064 Voorziening pensioen zittende wethouders

Voor zittende wethouders dient een voorziening toekomstige pensioenverplichtingen gevormd te worden middels een actuariële waarde-berekening van het opgebouwde pensioen. Volgens de voorschriften van de BBV dienen voor zittende wethouders een voorziening voor toekomstige pensioenverplichtingen gevormd te worden. Deze zullen te zijner tijd tot uitkering komen.

V3026 Stationsplein

Voor de onderbouwing van bijdragen vanuit de grondexploitaties wordt periodiek berekend hoeveel wordt bijgedragen aan bovenwijkse investeringen. In deze berekening worden alle investeringen gewogen op basis van de beginselen van profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. Het beschikbare bedrag zal naar het project worden overgeboekt.

V3035 Afwikkeling KMS

Bij de beëindiging van het project KMS is een bedrag gereserveerd om de nog te maken kosten (verleggen kabels en leidingen en aanpassing infrastructuur) te kunnen dekken.

V3101 Bovenwijkse invulling Stationsplein

Voor de onderbouwing van bijdragen vanuit de grondexploitaties wordt periodiek berekend hoeveel wordt bijgedragen aan bovenwijkse investeringen. In deze berekening worden alle investeringen gewogen op basis van de beginselen van profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. Daarnaast zullen investeringen in de tijd worden uitgezet, waarna een prioriteitsstelling op basis van de beschikbare middelen aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

V3102 Bovenwijkse invulling Bassin

Voor de onderbouwing van bijdragen vanuit de grondexploitaties wordt periodiek berekend hoeveel wordt bijgedragen aan bovenwijkse investeringen. In deze berekening worden alle investeringen gewogen op basis van de beginselen van profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. Daarnaast zullen investeringen in de tijd worden uitgezet, waarna een prioriteitsstelling op basis van de beschikbare middelen aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

V3103 Groene doorsteek Het Dal

Voor de onderbouwing van bijdragen vanuit de grondexploitaties wordt periodiek berekend hoeveel wordt bijgedragen aan bovenwijkse investeringen. In deze berekening worden alle investeringen gewogen op basis van de beginselen van profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. Daarnaast zullen investeringen in de tijd worden uitgezet, waarna een prioriteitsstelling op basis van de beschikbare middelen aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

V1026 Vervangingsinvesteringen rioleringen

Deze voorziening is ingesteld op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2012-2016 dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 12 december 2012. Op basis van berekeningen, opgenomen in het GRP, is het saldo van deze voorziening voldoende om de komende vervangingskosten op te kunnen vangen.

V1043 Schuldhulpverlening

Het doel van de voorziening is om de aanloopkosten voor de invoering van de nieuwe Wet schuldhulpverlening, welke is ingegaan per 1 januari 2012, op te vangen. Het saldo van de voorziening (€ 14.909) wordt in 2017 ingezet voor uitvoering van activiteiten op basis van het raadsbesluit 2015 tot integrale aanpak schulddienstverlening. De voorziening kan hierna opgeheven worden.

V1052 ISV-gelden 2

In 2011 is het vierde en laatste verdeelbesluit ISV-2 door de raad vastgesteld. Het restant van de voorziening was nog beschikbaar voor uitvoering van de sanering Blatenkempweg (P723.01.824). Dit krediet is bij 1^e bestuursrapportage 2016 afgesloten. Daarnaast is een accountantsverklaring afgegeven over de verantwoording van ISV-2. Het saldo van de voorziening ad. € 22.394,58 valt vrij ten gunste van het rekeningresultaat 2016.

V1053 Jeugdwerkloosheid

In 2016 hebben geen mutaties plaatsgevonden. Het saldo per eind 2016 blijft hierdoor op € 2.776,24. In het jaar 2017 wordt bekeken of deze voorziening opgeheven kan worden.

V1063 Oude vervangingsinvesteringen riolering

De voorziening is gevormd met in acht name van artikel 44, lid 2 BBV. De voorziening wordt ingezet voor de lasten van oude investeringen op te vangen.

LANGLOPENDE SCHULDEN

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2016:

Naam	Saldo 31-12-2015	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2016
Binnenlandse banken	135.493.129	15.000.000	19.435.671	131.057.459
Waarborgsommen	52.244	0	3.045	49.119
Totaal	135.545.373	15.000.000	19.438.716	131.106.578

De totale rentelast voor het jaar 2016 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 3.235.316,--.

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

VLOTTENDE PASSIVA

Specificatie	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Banksaldi	10.136.781	1.652.044
Overige schulden	9.151.719	11.413.873
Totaal	19.288.500	13.065.917

Overige schulden

Specificatie	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Crediteuren	7.642.356	9.466.586
Gebiedscommissie reconstructie Nederweert	17.958	23.493
Afvalsamenwerking Limburg	0	242.126
Project aanpak mensenhandel	232.479	158.495
Stichting woonstad Weert	5.203	5.949
Keyport 2020	1.247.572	1.513.492
Personeelsvereniging	6.151	3.732
Totaal	9.151.719	11.413.873

Van het crediteurensaldo was per 17 mei 2017 nog € 59.691,-- niet voldaan.

De in de balans opgenomen van Europese, Rijk en provincie ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

OVERLOPENDE PASSIVA**DE VAN EUROPESE EN NEDERLANDSE OVERHEIDSLICHAMEN VOORSCHOTBEDRAGEN VOOR UITKERINGEN MET EEN SPECIFIEK BESTEDINGSDOEL**

Naam	Saldo 1-1-2016	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo 31-12-2016
Het Rijk:				
Inburgering nieuwkomers	805.834	132.500	938.334	0
RMC	47.393	0	46.094	1.299
Rijksvergoeding GOA	13.884	0	13.884	0
Rijk gebundelde uitkering Participatiewet 2018-2025	0	337.490	0	337.490
Rijk bijdrage WSW	59.958	0	37.229	22.729
Ministerie van Justitie	13.002	0	13.002	0
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Gemeente Roermond 3D's	11.256	64.223	11.256	64.223
Gemeente Leudal 3D's	0	95.380	0	95.380
Provincie Limburg ISV3 subsidie	14.779	0	14.779	0
Provincie Limburg subs.Kamers met uitzicht	35.000	0	35.000	0
Gemeente Venlo afrek kst CJG	34.177	50.074	0	84.251
Provincie Limburg: subsidies project aanpassing sportaccommodatie	0	16.200	0	16.200
Balanswaarde	1.035.283	695.867	1.109.578	621.572

VERPLICHTINGEN DIE IN HET BEGROTINGSJAAR ZIJN OPGEBOUWD EN DIE IN EEN VOLGENDE BEGROTINGSJAAR TOT BETALING KOMEN

Specificatie	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Nog te betalen bedragen	8.689.162	4.192.062
Tussenrekeningen Sociale Zaken	2.568.731	1.554.670
Totaal	11.257.893	5.746.732

De post nog te betalen bedragen is met name zo hoog omdat hier de nog te betalen rente 2016 inzake langlopende leningen staat geboekt. Verder betreft dit met name het vakantiegeld juni t/m december 2016 (€ 1.215.000,-) en de verplichtingen inzake wet op de Jeugdhulp.

De tussenrekening Sociale Zaken is zo hoog omdat de 3D's vanaf het jaar 2015 meelopen in de administratie.

**OVERIGE VOORUITONTVANGEN BEDRAGEN DIE TEN BATE VAN VOLGENDE
BEGROTINGSJAREN KOMEN**

Specificatie	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Vooruit ontvangen bedragen	533.613	946.737
Diversen	2.138	2.201
Totaal	535.751	948.938

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN**GEWAARBORGDE GELDLENINGEN**

Specificatie	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Garanties particuliere woningbouw	8.738.568	10.006.239
Garanties toegelaten instellingen woningbouw	1.075.387	1.102.375
Overige garanties	0	2.496
Totaal	9.813.955	11.111.110

De ten behoeve van woningbouw gegarandeerde leningen van toegelaten instellingen zijn deels voorzien van contragarantie door het Rijk. De risico's voor de gemeente Weert op deze garantieverstrekkingsen zijn derhalve nihil. Een specificatie van de gewaarborgde geldleningen is opgenomen in de staat van gewaarborgde geldleningen en andere garantieverplichtingen.

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen WNT

Publicatieverplichting beloning regulier

De wijze van verantwoording van de WNT in de jaarrekening is vergelijkbaar met de Wopt. Een belangrijk verschil is wel dat uit hoofde van de WNT de bezoldiging van alle topfunctionarissen (volgens de wet: gemeentesecretaris en griffier) ook moet worden verantwoord als de norm niet is overschreden. Van overige medewerkers moet alleen een vermelding plaatsvinden bij overschrijding van de norm.

Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in het betreffende jaar een totale bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de maximale bezoldigingsnorm, moet de gemeente op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV in de toelichting op de programmarekening het volgende opnemen:

- de beloning;
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- de functie of functies;
- de duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- de beloning in het voorgaande jaar; en
- een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm.

Van topfunctionarissen moet bovendien ook de naam openbaar worden gemaakt. Bij de niet-topfunctionarissen is dit niet verplicht en kan worden volstaan met het noemen van de functie(s).

Functie	Griffier	Gemeentesecretaris
	M.H.R.M. Wolfs	M.H.F. Knaapen
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking	Nee	Nee
Individueel WNT-maximum	179.000	179.000
Beloning	78.720	108.848
Belastbare onkostenvergoeding	92	166
Beloningen betaalbaar op termijn	15.027	20.155
<i>Subtotaal</i>	93.839	129.169
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	93.839	129.169
Verplichte motivering indien overschrijding	p.m.	p.m.
Gegevens 2015		
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	1,0
Beloning	78.676	103.505
Belastbare onkostenvergoedingen	3.491	1.743
Beloningen betaalbaar op termijn	13.286	17.718
Totaal bezoldiging 2015	95.453	122.966

Publicatieverplichting beloning inhuur

Indien sprake is van externe inhuur voor langer dan zes maanden binnen een periode van 18 maanden dient van elke topfunctionaris (ook als norm niet is overschreden) en van elke andere extern ingehuurd niet-topfunctionaris, die in het betreffende jaar een totale bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de maximale bezoldigingsnorm opgenomen te worden
Voorgaande is voor 2016 niet van toepassing.

Publicatieverplichting uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband

De openbaarmaking van uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband, bijvoorbeeld een ontslagvergoeding, is ook gewijzigd ten opzichte van de Wopt.

Volgens de WNT zal voor elke topfunctionaris (volgens de wet: gemeentesecretaris en griffier) en voor elke gewezen topfunctionaris moeten worden vermeld:

1. de uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband;
2. de naam, functie of functies die tijdens het dienstverband zijn bekleed; en
3. het jaar waarin het dienstverband is beëindigd.

Zoals al eerder opgemerkt, is sprake van een maximum norm voor ontslagvergoeding voor topfunctionarissen, die niet mag worden overschreden.

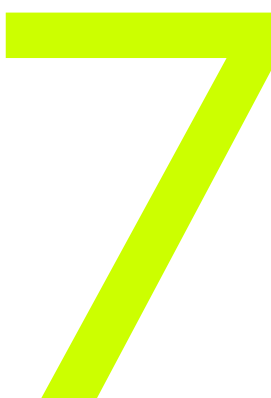
Voor alle andere medewerkers zal een uitkering wegens beëindiging van het dienstverband moeten worden vermeld in het jaardocument indien:

1. In enig voorafgaand jaar voor deze persoon een Wopt-melding is gedaan
2. Of het totaal van de uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband meer bedraagt of zal bedragen dan de maximale bezoldigingsnorm in het jaar waarin het dienstverband is beëindigd. De norm moet pro rata worden toegepast als geen sprake is van een fulltime dienstverband of als dit korter heeft geduurd dan een kalenderjaar.

De naam van de medewerker is niet noodzakelijk.

De gemeente moet deze informatie voor alle topfunctionarissen en alle medewerkers, voor wie de ontslagvergoeding openbaar gemaakt moet worden, uiterlijk voor 1 juli volgend op het verslagjaar digitaal melden aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en daarbij een toelichting geven indien sprake is van overschrijding van de maximale norm.

Van bovengenoemde publicatieverplichting is voor 2016 geen sprake.

Sisa

- Verantwoording specifieke uitkeringen

Sisa bijlagen

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017								
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2017 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2017	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04		
			€ 262.791	€ 277.500	€ 0	€ 0		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid			
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08			
			Bedrag		Bedrag			
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SISA tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
			2015/94937	€ 78.637	€ 0	€ 50.458	€ 0	
		Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee	Eindverantwoording Ja/Nee	
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10	
		2015/94937	€ 129.095	€ 0	De opgevoerde correctie ad € 50.458, -- betreft bestedingen t.b.v dienstjaar 2015. In het kader van SISA-verantwoording is nog niet eerder gerapporteerd/verantwoord over beschikkingnummer 2015/94937 ontwikkeling visie Bassin.	Nee		
I&M	E30	Quick wins binnenhavens Tijdelijke regeling Quick Wins Binnenvaart Provincies en gemeenten	Hieronder per regel één projectaanduiding en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E30 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E30 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E30 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E30 / 04		
		1	VENW/DGLM-2010/168	€ 1.920.890	€ 1.920.890	Ja		
I&M	E30B	Quick wins binnenhavens SISA tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E30B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E30B / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E30B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E30B / 04		
		1	doc20100022114	€ 883.610	€ 947.848	Ja		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2016 Alle gemeenten verantwoord over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 13.014.771	€ 250.369	€ 957.286	€ 11.441	€ 96.744	€ 2.403
		I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
		I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
		Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12	
		€ 59.459	€ 20.889	€ 0	€ 103.906	€ 0	Ja	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), gemeentedeel 2016 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 43.526	€ 154.900	€ 28.643	€ 111.037	€ 84.654	€ 0
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee				
		Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09				
		€ 0	€ 0	Ja				

8

Overige gegevens

- Overhevelingen 2016 naar 2017
- Addendum 2016
- Controleverklaring

Overhevelingen van 2016 naar 2017

Programma	Omschrijving	Bedrag resultaat bestemming
Pr. 01	Afkoopsom contract en verrekening gemaakte kosten externe scanvoorziening	40.000
Pr. AD en onvoorzien	Faciliteitenbesluit opvangcentra voor onverwachte kosten en bijzondere projecten AZC	100.000
		140.000

Addendum 2016

In januari 2017 heeft er in de grondexploitatie "De Kempen uitbreiding" een verkoop van € 1.909.740,-- plaats gevonden. Vanuit de verslaggevingsvoorschriften BBV dienen tussentijdse winsten genomen te worden op het moment dat deze zeker zijn en is er alsnog een winst genomen voor de bovenvermelde verkoop begin 2017.

Dit heeft uiteraard consequenties voor het resultaat 2016 en de bijbehorende besluitvorming. Het gerealiseerde resultaat 2016 ad € 36.404,-- wordt door vaststelling van het addendum voordelig beïnvloed met € 1.909.740,--. Het gerealiseerde resultaat bedraagt hierdoor € 1.946.144,--. Dit is ook verwerkt in de bijgestelde resultaatbestemming 2016. De storting in de algemene reserve wordt hierdoor € 4.842.857,-- (in plaats van € 2.933.117,--).

Bovenstaande correctie heeft geleid tot een aangepaste balans 2016 en tot een aanpassing in de programmarekening 2016 waarmee deze correctie inzichtelijk is gemaakt. Zie hiervoor de volgende bladzijden waarin de passages op hoofdlijnen uit de jaarstukken zijn opgenomen waar deze wijziging invloed op heeft.

BALANS GEMEENTE WEERT

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	ULTIMO 2016		ULTIMO 2016	
	WAS		WORDT	
VASTE ACTIVA				
<u>Immateriële vaste activa</u>		1.294		1.294
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	412		412	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	882		882	
<u>Materiële vaste activa</u>		191.754		191.754
Investeringen met een economisch nut	158.209		158.209	
Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	24.892		24.892	
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	8.653		8.653	
<u>Financiële vaste activa</u>		27.704		27.704
Kapitaalverstrekking aan:				
- deelnemingen	293		293	
Leningen aan:				
- woningbouw corporaties	18.726		18.726	
- deelnemingen	262		262	
Overige langlopende leningen	8.423		8.423	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0		0	
VLOTTENDE ACTIVA				
<u>Voorraden</u>		42.148		44.058
Grond- en hulpstoffen:				
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0		0	
- grond- en hulpstoffen	61		61	
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	42.087		43.997	
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		14.763		14.763
Vorderingen op openbare lichamen	7.412		7.412	
Overige vorderingen	7.351		7.351	
<u>Liquide middelen</u>		122		122
Kassaldi	14		14	
Banksaldi	108		108	
<u>Overlopende activa</u>		7.415		7.415
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.158		2.158	
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.257		5.257	
BALANSTOTAAL		285.200		287.110

PER 31 DECEMBER 2016 AANGEPAST

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	ULTIMO 2016 WAS		ULTIMO 2016 WORDT	
VASTE PASSIVA				
<u>Eigen vermogen</u>		93.744		95.654
Algemene reserves	11.233		11.233	
Bestemmingsreserves	82.475		82.475	
Gerealiseerd resultaat	36		1.946	
<u>Voorzieningen</u>				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.137	28.645	1.137	28.645
Egalisatievoorzieningen	0		0	
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	27.508		27.508	
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</u>				
Onderhandse leningen van:		131.107		131.107
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0		0	
- Binnenlandse banken en andere financiële instellingen	131.058		131.058	
Waarborgsommen	49		49	
VLOTTENDE PASSIVA				
<u>Netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar of langer</u>		19.289		19.289
Banksaldi	10.137		10.137	
Overige schulden	9.152		9.152	
OVERLOPENDE PASSIVA				
<u>Overlopende passiva</u>		12.415		12.415
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	621		621	
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	11.258		11.258	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	536		536	
BALANSTOTAAL		285.200		287.110
Gewaarborgde geldleningen		9.814		11.111

Realisatie per programma aangepast

Nr.	Programma	Lasten	Baten was	Baten wordt	Saldo was	Saldo wordt
1	Woonklimaat	33.048.948	17.256.758	17.256.758	15.792.190	15.792.190
2	Economie	14.810.622	7.629.987	9.539.727	7.180.635	5.270.895
3	Zorg	58.696.097	18.248.267	18.248.267	40.447.830	40.447.830
4	Participatie	10.820.989	86.277	86.277	10.734.712	10.734.712
5	Financiën	22.459.711	7.929.025	7.929.025	14.530.686	14.530.686
	Totaal	139.836.367	51.150.314	53.060.054	88.686.053	86.776.313

Gerealiseerd resultaat aangepast

Gerealiseerd resultaat	Saldo was	Saldo wordt
Totaal programma's (saldo)	-88.686.053	-86.776.313
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	89.948.663	89.948.663
Totaal	1.262.610	3.172.350
Toevoegingen aan reserves	-10.388.096	-10.388.096
Onttrekkingen aan reserves	9.161.891	9.161.891
Gerealiseerd resultaat	36.404	1.946.144

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

Aan de gemeenteraad van de gemeente Weert

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening (hoofdstuk 6 en 7 van de jaarstukken) inclusief addendum 2016 van de gemeente Weert gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening inclusief addendum een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de gemeente Weert op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv).
- Zijn de in de jaarrekening inclusief addendum verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wetgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening inclusief addendum bestaat uit:

- De balans per 31 december 2016
- Het overzicht van baten en lasten over 2016.
- De toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De SiSa-bijlage.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het aan de gemeenteraad op 22 februari 2017 ter kennisname gezonden normenkader 2016 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldigde topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Weert, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening inclusief addendum als geheel bepaald op € 1.502.245, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening inclusief addendum om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening inclusief addendum opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 1.502.245 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening inclusief addendum en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de paragrafen
- Overige gegevens, waaronder de bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening inclusief addendum verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het Bbv is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeente van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening inclusief addendum.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Bbv.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening inclusief addendum in overeenstemming met het Bbv. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening inclusief addendum verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeente, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening inclusief addendum en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening inclusief addendum nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening inclusief addendum afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt, groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening inclusief addendum staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening inclusief addendum en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening inclusief addendum een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening inclusief addendum verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht Airport, 7 juli 2017
Deloitte Accountants B.V.
Was getekend: drs. P.G.J.M. Jussen RA

9

Bijlagen

- Productenoverzicht
- Totaaloverzicht verantwoording uitvoering actiepunten
- Lijst met afkortingen
- Vaststelling gemeenteraad

Productenoverzicht

Nr.	Omschrijving product	Portefeuillehouder	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1: Woonklimaat					
120-01	Preparatie	A.Heijmans	2.165.046	0	2.165.046
140-01	Horecabeleid	G.Gabriels	113.919	47.846	66.073
140-02	Opvang zwerfdieren	A.Heijmans	39.535	0	39.535
140-10	Kadavers	M.van den Heuvel	3.472	0	3.472
210-00	Bermen en duikers	M.van den Heuvel	419.315	0	419.315
210-01	Asfaltverhardingen	M.van den Heuvel	1.991.708	2.111	1.989.597
210-02	Bestratingen	M.van den Heuvel	581.433	27.438	553.995
210-03	Onverharde/semi-verharde wegen	M.van den Heuvel	314.739	0	314.739
210-04	Civieltechnische kunstwerken	M.van den Heuvel	253.826	3.179	250.647
210-05	Straatreiniging	M.van den Heuvel	1.172.972	1.055.675	117.297
210-06	Onkruidbestrijding trottoirs	M.van den Heuvel	213.765	192.389	21.376
210-07	Gladheidsbestrijding	M.van den Heuvel	70.570	6.558	64.012
210-08	Markering	M.van den Heuvel	88.674	0	88.674
210-10	Openbare verlichting	M.van den Heuvel	846.027	78.024	768.003
210-11	Fontein/abri/recogn./stadsplat	M.van den Heuvel	54.538	34.104	20.434
211-00	Verkeersregeling	M.van den Heuvel	202.987	1.017	201.970
211-01	Bebording	M.van den Heuvel	91.045	9.277	81.768
211-10	Verkeersveiligheid	A.Heijmans	388.229	116.325	271.904
212-00	Lokaal openbaar vervoer	M.van den Heuvel	16.000	0	16.000
214-00	Rijwielstallingen	M.van den Heuvel	193.049	13.844	179.206
214-01	Lasten betaald parkeren	A.van Eersel	2.902.211	2.222	2.899.989
221-00	Beheer/exploitatie binnenvaart	A.van Eersel	4.417	1.881	2.536
240-00	Waterregulering	M.van den Heuvel	338.706	4.765	333.941
541-00	Gemeentelijke monumenten	G.Gabriels	101.506	0	101.506
541-01	Rijksmonumenten	G.Gabriels	-39.988	-185.465	145.477
541-10	Archivalia/documenten/bibliotheek	G.Gabriels	125.318	0	125.318
541-12	Weerter geschiedschrijving	G.Gabriels	12.868	0	12.868
541-13	Erfgoed	G.Gabriels	1.058.759	59.923	998.836
541-20	Cultuur overig	G.Gabriels	99.978	0	99.978
550-00	Landschapselementen/wegbeplanting	M.van den Heuvel	35.467	0	35.467
560-00	Onderhoud plantsoenen	M.van den Heuvel	1.405.247	251	1.404.996
560-01	Straatbomen stedelijk gebied	M.van den Heuvel	399.387	5.660	393.726
560-02	Banken en overige aankleding	M.van den Heuvel	13.547	0	13.547
560-03	Hondenuitlaatplaats/-toiletten	M.van den Heuvel	0	0	0
560-04	Groencompostering	M.van den Heuvel	21.015	0	21.015
580-00	Kapellen St. Theunis/St. Rumoldus	G.Gabriels	5.559	0	5.559
580-20	Speelplaatsen	M.van den Heuvel	213.105	0	213.105
721-00	Restafval (RHA)	M.van den Heuvel	1.832.666	49.791	1.782.875
721-01	Componenten	M.van den Heuvel	715.273	466.747	248.526
721-02	Reiniging: overig	M.van den Heuvel	1.585.285	4.986.487	-3.401.202
721-03	Milieustraat	M.van den Heuvel	971.205	265.741	705.463
722-00	Reinigen/inspectie hoofdriolen	M.van den Heuvel	1.090.016	0	1.090.016
722-01	Verb./verv./uitbr. Riolering	M.van den Heuvel	4.394.079	5.955.171	-1.561.092
722-02	Aanleg/onderh. rioolaansl./-gemalen	M.van den Heuvel	441.644	84.361	357.283
723-00	Milieubeleid	A.van Eersel	346.568	80.000	266.568
723-01	Milieuprogramma en -projecten	A.van Eersel	57.518	0	57.518
723-03	Vergunningen	A.van Eersel	527.576	0	527.576
723-04	Handhaving	A.van Eersel	494.508	8.567	485.941
723-05	Milieu klachtendienst	A.van Eersel	108.263	0	108.263
723-10	Ongediertebestrijding	A.van Eersel	137.683	0	137.683
724-00	Alg. begraafplaats/ov. lijkbezorging	P.Sterk	29.563	0	29.563
820-00	Volkshuisvestingsbeleid	A.van Eersel	142.674	66.596	76.079
821-00	Stadsvernieuwing bouwgrond	A.van Eersel	142.242	141.894	348
822-04	Verhuur woonwagens/standplaatsen	A.van Eersel	-14.254	0	-14.254
823-00	Verlenen bouwvergunningen	A.van Eersel	1.201.360	1.242.224	-40.865
823-01	Controle op vergunningen	A.van Eersel	494.973	0	494.973
830-00	Bouwgrondexploitatie woningbouw	A.van Eersel	2.432.155	2.432.155	0
830-02	Bouwgrondexploitatie verspreid bezit	A.van Eersel	0	0	0
			33.048.948	17.256.758	15.792.189
Programma 2: Economie					
310-00	Weekmarkten	A.van Eersel	73.317	74.562	-1.246
310-01	Ambulante handel en paardenmarkt	A.van Eersel	42.043	109.465	-67.422
310-10	Kontaktpunt bedrijfszaken	A.van Eersel	215.100	0	215.100
310-11	Economisch beleid	A.van Eersel	585.288	120.889	464.400
310-20	Exploitatie van panden	A.van Eersel	887.531	0	887.531
310-21	Exploitatie van sloopplaatsen	A.van Eersel	-10.780	0	-10.780
310-40	Exploitatie overig vastgoed	A.van Eersel	-496.921	0	-496.921
421-00	Huisvesting Openbaar Basisonderwijs	G.Gabriels	207.086	0	207.086

9 Bijlagen

Nr.	Omschrijving product	Portefeuillehouder	Lasten	Baten	Saldo
423-00	Huisvesting Bijzonder Basisonderwijs	G.Gabriels	2.564.266	987.587	1.576.680
433-00	Huisvest.Bijz.speciaal Onderwijs	G.Gabriels	297.265	0	297.265
443-00	Huisvest.Bijz. Voortgezet Onderwijs	G.Gabriels	1.088.945	0	1.088.945
480-00	Leerplicht (incl. RMC)	G.Gabriels	498.710	231.902	266.808
480-01	Schoolbegeleiding/ov. algemene proj.	G.Gabriels	122.439	0	122.439
480-02	Leerlingenvervoer	G.Gabriels	1.133.843	2.577	1.131.266
480-03	Schoolzwemmen	G.Gabriels	32.500	0	32.500
480-04	Huisv.voorz.prim./voortgezet onderw.	G.Gabriels	96.934	0	96.934
480-05	Lokaal onderwijsbeleid	G.Gabriels	944.962	459.591	485.371
482-00	Beroepsonderwijs/volwasseneneducatie	G.Gabriels	14.556	0	14.556
560-10	Ov.toeristische/recr.aangelegenh.	A.van Eersel	432.006	12.578	419.428
560-11	Volksfeesten	G.Gabriels	119.901	1.195	118.706
560-20	Stadskermis	G.Gabriels	414.303	425.703	-11.400
560-21	Dorpskermissen	G.Gabriels	49.333	16.285	33.048
560-30	Recr. Routes (trimbaan nat. leerpad)	A.van Eersel	12.609	-680	13.289
560-31	Bossen IJzeren Man gebied/Hertenkamp	A.van Eersel	284.001	9.823	274.178
560-32	Recreatieve voorzieningen	A.van Eersel	24.191	1.317	22.874
821-01	Stadsvernieuwing bedrijven	A.van Eersel	105.356	105.356	0
830-01	Bouwgrondexploitatie bedrijfsterrein	A.van Eersel	5.071.838	5.071.838	0
			14.810.622	7.629.988	7.180.635

Programma 3: Zorg

003-00	Reisdocumenten	A.Heijmans	301.907	592.194	-290.287
003-01	Overige documenten	A.Heijmans	30.517	34.820	-4.304
003-02	Rijbewijzen	A.Heijmans	104.435	206.469	-102.034
003-03	Basisadministratie	A.Heijmans	692.481	15.409	677.072
003-04	Burgerlijke stand	A.Heijmans	169.877	56.410	113.467
003-06	Naturalisatie/naamswijziging	A.Heijmans	20.623	30.232	-9.609
003-08	Verkiezingen	A.Heijmans	61.278	0	61.278
003-09	Kwaliteitszorg BRP	A.Heijmans	893	0	893
140-00	Veiligheid	A.Heijmans	537.340	58.927	478.413
610-00	Bijstandsverlening	M.van den Heuvel	15.549.398	14.046.318	1.503.079
611-00	Sociaal werkvoorzieningschap	M.van den Heuvel	9.663.222	21.270	9.641.952
611-10	Werkgelegenheid/WIW/ID	M.van den Heuvel	2.590.540	181.373	2.409.166
612-00	Inkomensvoorzien.vanuit het Rijk	M.van den Heuvel	1.243.591	27.655	1.215.935
614-00	Gemeentelijk minimabeleid	M.van den Heuvel	2.964.605	461.270	2.503.335
620-00	Ouderenbeleid	P.Sterk	727.274	24.855	702.419
620-10	Maatschappelijke hulpverlening	P.Sterk	690.878	138.988	551.890
620-20	Integratiebeleid/div. projecten	P.Sterk	47.222	0	47.222
620-30	Gehandicaptenbeleid	P.Sterk	74.480	578	73.902
621-00	Vreemdelingen	P.Sterk	151.953	707.618	-555.664
622-00	Wmo Hulp bij het huishouden	P.Sterk	4.451.217	937.817	3.513.400
630-20	Jeugd- en jongerenwerk	G.Gabriels	262.493	0	262.493
630-21	Integraal jeugdbeleid	G.Gabriels	68.311	0	68.311
652-00	Wmo: Individuele voorzieningen	P.Sterk	1.565.520	98.893	1.466.627
662-00	Wmo: Natura immaterieel	P.Sterk	3.379.908	98.982	3.280.927
663-00	Wmo: Opvang (niet-centr.gemeenten)	P.Sterk	371.649	374.204	-2.555
670-00	Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	P.Sterk	1.870.303	107.778	1.762.525
671-00	Wmo: Eerstelijnsloket	P.Sterk	234.200	0	234.200
671-01	Wmo: Eerstelijnsloket Jeugd	P.Sterk	1.093.451	0	1.093.451
672-00	PGB Wmo en Jeugd	P.Sterk	678.932	0	678.932
682-00	Individuele voorz. Natura Jeugd	P.Sterk	6.208.762	0	6.208.762
683-00	Jeugd:veiligheid/reclassering/opvang	P.Sterk	672.981	0	672.981
687-00	Jeugd: ouderbijdr.individuele voorz.	P.Sterk	0	-10.684	10.684
714-00	Gezondheidszorg	P.Sterk	835.379	0	835.379
715-00	Jeugdgezondheidszorg-uniform	P.Sterk	1.371.275	36.889	1.334.385
723-02	Externe veiligheid	A.van Eersel	9.203	0	9.203
			58.696.098	18.248.265	40.447.830

Programma 4: Participatie

510-00	Bibliotheek	G.Gabriels	994.626	0	994.626
511-00	Muziekonderwijs	G.Gabriels	1.547.281	0	1.547.281
511-02	Ov. vormings- en ontwikkelingswerk	G.Gabriels	23.952	0	23.952
530-00	Zwembad De IJzeren Man	G.Gabriels	647.459	0	647.459
530-01	Sporthallen en -zalen	G.Gabriels	1.594.868	1.685	1.593.183
530-02	Gymnastieklokalen	G.Gabriels	278.034	238	277.795
530-10	Sportparken	M.van den Heuvel	749.293	0	749.293
530-20	Sportbeoefening/sportbevordering	G.Gabriels	612.811	0	612.811
531-00	Groene sportterreinen	M.van den Heuvel	279.649	0	279.649
540-00	Theateracc./podiumkunsten	G.Gabriels	1.115.960	0	1.115.960
540-01	Amateuristische kunstbeoefening	G.Gabriels	249.266	12.789	236.477
540-02	Beeldende kunst	G.Gabriels	146.479	0	146.479
580-01	Multifunctionele accommodaties	G.Gabriels	160.060	0	160.060

9 Bijlagen

Nr.	Omschrijving product	Portefeuillehouder	Lasten	Baten	Saldo
580-10	Lokale omroep	G.Gabriels	38.434	0	38.434
580-11	Culturele activiteiten	G.Gabriels	3.438	0	3.438
630-00	Wijkgericht werken	M.van den Heuvel	408.246	41.170	367.077
630-10	Opbouwwerk	M.van den Heuvel	1.174.852	0	1.174.852
630-11	Wijkcentra	M.van den Heuvel	384.992	0	384.992
650-00	Kinderopvang	G.Gabriels	254.573	30.396	224.177
723-06	Natuur-/milieucentrum IJzeren Man	G.Gabriels	154.569	0	154.569
723-07	Natuur- en milieucommunicatie	G.Gabriels	2.148	0	2.148
			10.820.990	86.278	10.734.712
Programma 5: Financien					
001-00	Gemeenteraad	A.Heijmans	642.807	0	642.807
001-01	Commissies	A.Heijmans	40.728	0	40.728
001-02	Burgemeester en wethouders	A.Heijmans	789.262	0	789.262
001-03	Gewezen wethouders	A.Heijmans	302.111	0	302.111
002-00	Bestuursonderst. B&W	A.Heijmans	2.081.149	11.825	2.069.325
002-10	Persvoorlichting	A.Heijmans	433.323	0	433.323
002-11	Publieksvoorlichting	A.Heijmans	630.404	0	630.404
002-12	Promotie en public relations	A.Heijmans	96.621	0	96.621
003-07	Straatnaamgeving/huisnummering	A.Heijmans	70.006	0	70.006
003-10	Digitale basiskaart	A.Heijmans	359.501	47.036	312.465
005-00	Best. samenwerking/gem. regelingen	A.Heijmans	184.230	-69.718	253.947
006-00	Raadsgriffie	A.Heijmans	224.449	0	224.449
120-04	Wabo brandveilig gebruik	A.Heijmans	171.583	1.378	170.205
120-10	Rampenbestrijdingsbeleid	A.Heijmans	594.677	0	594.677
140-03	Toezicht	A.Heijmans	544.847	0	544.847
140-04	Uitv. bijz. wetten/verordeningen	A.Heijmans	374.721	35.960	338.761
810-00	Ontwik./herziening bestemmingsplan	A.van Eersel	342.577	33.466	309.111
810-01	Ontwikkeling RO-beleid	A.van Eersel	315.555	2.858	312.697
820-03	Ontwikkeling/begeleiding bouwplannen	A.van Eersel	157.625	41.794	115.831
822-00	Rechtsbescherming AWB	A.van Eersel	234.792	0	234.792
822-01	Bouwbeleid	A.van Eersel	198.450	0	198.450
822-02	Handhav.regelgeving bestemmingspl.	A.van Eersel	240.066	0	240.066
913-00	Lasten overige financiële middelen	M.van den Heuvel	5.865	0	5.865
914-00	Geldleningen/uitzettingen > 1jaar	M.van den Heuvel	353.817	353.262	555
922-00	Algemene lasten en baten	M.van den Heuvel	11.423.036	5.767.652	5.655.385
922-11	Prioriteiten	M.van den Heuvel	0	0	0
930-00	Uitvoering Wet WOZ	M.van den Heuvel	330.206	213	329.993
934-00	Baten baatbelasting	M.van den Heuvel	4.895	1.982	2.913
940-00	Lasten heff.en invorder.gem.belast.	M.van den Heuvel	351.127	26.222	324.904
960-00	Saldo kostenplaatsen	M.van den Heuvel	961.282	1.675.095	-713.814
			22.459.712	7.929.025	14.530.686
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
215-00	Parkeervergunningen	A.van Eersel	0	35.644	-35.644
215-01	Parkeergelden	A.van Eersel	0	2.467.668	-2.467.668
215-02	Naheffing betaald parkeren	A.van Eersel	0	71.821	-71.821
913-01	Baten overige financiële middelen	M.van den Heuvel	0	131.438	-131.438
914-01	Baten geldlening/uitzettingen >1jaar	M.van den Heuvel	0	2.620.218	-2.620.218
921-00	Gemeentefondsuitkering	M.van den Heuvel	0	46.511.442	-46.511.442
922-10	Onvoorziene lasten en baten	M.van den Heuvel	0	0	0
922-12	Overhead	M.van den Heuvel	1.517	0	1.517
923-00	Uitkering sociaal domein	M.van den Heuvel	0	27.288.255	-27.288.255
931-00	Onroerende zaakbelasting gebruikers	M.van den Heuvel	0	1.214.656	-1.214.656
932-00	Onroerende zaakbelasting eigenaren	M.van den Heuvel	0	8.118.309	-8.118.309
936-00	Baten toeristenbelasting	M.van den Heuvel	0	1.112.812	-1.112.812
937-00	Baten hondenbelasting	M.van den Heuvel	130	369.477	-369.346
939-00	Baten precariobelasting	M.van den Heuvel	0	8.572	-8.572
			1.647	89.950.312	-89.948.664
Reserves					
980-00	Mutaties reserves		10.388.096	9.161.891	1.226.206
			10.388.096	9.161.891	1.226.206
Resultaat na bestemming					
990-00	Saldo lasten/baten na bestemming		0	0	0

Verantwoording 2016 uitvoering actiepunten

Groen: Conform planning of afgerond
 Oranje: Loopt achter op de planning maar is opgepakt
 Rood: Achterstand op de planning/kritisch traject
 Paars: Continue proces/langlopend proces

	2015	2016	2017	2018
Programma 1: Woonklimaat				
(Ver)bouwen naar behoefte	•	•	•	•
Wijkvernieuwing	•	•	•	•
Schone, hele en veilige openbare ruimte en verbeteren communicatie hierover	•	•	•	•
Verdere vergroening	•	•	•	•
Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte	•	•	•	•
Leegkomende plekken tijdelijk anders bestemmen	•	•	•	•
Weert-West	•	•	•	•
Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht	•	•	•	•
Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed	•	•	•	•
Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak	•	•	•	•
Energie neutrale gemeente in 2050	•	•	•	•
Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden	•	•	•	•
Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen	•	•	•	•
Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid	•	•	•	•
Behouden/verbeteren openbaar vervoer/buslijnen	•	•	•	•
Programma 2: Economie				
Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden (o.a. Keyport 2020)	•	•	•	•
Verbeteren externe oriëntatie	•	•	•	•
Aanscherpen economisch profiel	•	•	•	•
Economische structuurversterking (de beschikbaarheid, kwaliteit, ruimtelijke spreiding en samenhang van productiefactoren, waaronder infrastructuur)	•	•	•	•
Participatiewet	•	•	•	•
Verder ontwikkelen arbeidsmarktregio	•	•	•	•
Voorkomen werkloosheid	•	•	•	•
Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven	•	•	•	•
Verbeteren volwasseneneducatie	•	•	•	•
Passend aanbod onderwijs	•	•	•	•
In beeld brengen en benutten kansen crossovers speerpuntsectoren	•	•	•	•
Versterken maakindustrie	•	•	•	•

Uitbouwen belang agribusiness	•	•	•	•
Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie	•	•	•	•
Een sterkere toeristisch-recreatieve sector	•	•	•	•
Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte	•	•	•	•
Heroriëntatie invullen Centrum Noord	•	•	•	•
Vitale detailhandelstructuur	•	•	•	•
Versterken centrumfunctie in de regio	•	•	•	•
Versterken binnenstadseconomie centrum Weert	•	•	•	•
Programma 3: Zorg				
Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen	•	•	•	•
Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig	•	•	•	•
Inkomensgarantie op sociaal minimum	•	•	•	•
Samenwerking met lokale en particuliere initiatieven voor minima	•	•	•	•
Aanscherpen aanpak sociale zekerheidsfraude	•	•	•	•
Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg	•	•	•	•
Iedereen naar school (startkwalificatie) of aan het werk	•	•	•	•
Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk	•	•	•	•
Uitvoeren regionaal kompas: grotere zelfredzaamheid van mensen met een complexe zorgbehoefte	•	•	•	•
Transformatie jeugd zorg	•	•	•	•
Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid	•	•	•	•
Opvoed- en opgroeiondersteuning door Centrum Jeugd en Gezin	•	•	•	•
Veilige woon- en leefomgeving	•	•	•	•
Veilig uitgaan	•	•	•	•
Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid	•	•	•	•
Stimuleren verantwoordelijkheid van de inwoners	•	•	•	•
Doorontwikkeling veiligheidsregio	•	•	•	•
Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening	•	•	•	•
Programma 4: Participatie				
Passend aanbod accommodaties	•	•	•	•
In alle wijken en dorpen zijn door bewoners gedragen leefbaarheidsagenda's	•	•	•	•
Ondersteunen van wijkinitiatieven	•	•	•	•
Meer mensen doen vrijwilligerswerk	•	•	•	•

9 Bijlagen

Passend aanbod sport	•	•	•	•
Vitale verenigingen	•	•	•	•
Meer sportdeelname	•	•	•	•
Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven (Weert presteert)	•	•	•	•
Vitale verenigingen en instellingen	•	•	•	•
Groter cultuurbesef en deelname	•	•	•	•
Beter behoud en beheer van cultuurhistorisch erfgoed	•	•	•	•
Aandacht voor mensen met beperkingen	•	•	•	•
Passend aanbod kunst en cultuur	•	•	•	•
Visieontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie	•	•	•	•
Programma 5: Financiën				
Verkoop en onderhoud van gemeentelijk vastgoed	•	•	•	•
Samenwerken en uitbesteden bij openbaar gebied, stadstoezicht, belastingen en bedrijfsvoering	•	•	•	•
Analyse op kansen voor subsidies	•	•	•	•
Organisatie ontwikkeling	•	•	•	•
Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/voorzieningenplannen: besparen	•	•	•	•
Intergemeentelijke samenwerking op ICT-gebied: besparen in de uitgaven	•	•	•	•
Bij aanbesteding aandacht blijven houden voor lokale/regionale ondernemers	•	•	•	•
Streven om de onroerende zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken	•	•	•	•

Lijst met afkortingen

Afkorting	Uitgeschreven
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
ANW	Algemene Nabestaanden Wet
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Beheer Authentieke Gegevens
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW-CompensatieFonds
BDU	Brede DoelUitkering
BIBOB	Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar
BOS	Buurt, Onderwijs en Sport
BP	Bestemmingsplan
BVG	BedrijfsVerzamelGebouw
BWS	Besluit Woninggebonden Subsidies
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEP	Centraal Economisch Plan
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
COD	Commissie van Onafhankelijke Deskundigen
COP	Stichting Competentie Ontwikkelpunt
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
CZM	Collectieve Zorgverzekering Minima
DOP	DorpsOmgevingsProgramma
EDR	Europese DienstenRichtlijn
EHS	Ecologische Hoofd Structuur
ESF	Europees Sociaal Fonds
Fido	Financiering Decentrale Overheden
FVW	Financiële VerhoudingsWet
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
GGW	GebiedsGericht Werken
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GNL	Groen, Natuur en Landschap
GOA	Gemeentelijk Onderwijs- en Achterstandenbeleid
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan
HaFa	Harmonie en Fanfare
HBO	Hoger BeroepsOnderwijs
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICT	Informatie Communicatie Technologie
ICTU	ICT Uitvoeringsorganisatie
ID-banen	In- en Doorstroom-banen
IKL	Instandhouding Kleine Landschapselementen
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
IPW	InnovatieProgramma Werk en Bijstand
ISV	Investeringssubsidie Stedelijke Vernieuwing

JGZ	JeugdGezondheidsZorg
JOP	Jongere OntmoetingsPlaats
Ku+Cu	Kunst en Cultuur
LBO	Lager BeroepsOnderwijs
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouw-Bond
LOG	Landbouw OntwikkelingsGebied
LPG	Liquified Petroleum Gas
LZO	Lokaal Zorgvragers Overleg
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MCB	Muziekcentrum De Bosuil
MEV	Macro Economische Verkenningen
MFA	MultiFunctionele Accommodatie
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MKB	Midden- en KleinBedrijf
MTO	Medewerkers TevredenheidsOnderzoek
NMC	Natuur- en Milieucentrum
nBP	Prijs van de nationale Besteding
NRP	Natuur- en RecreatiePlan
NUG	Niet UitkeringsGerechtigden
OALT	Onderwijs Allochtone Levende Talen
OB	Onderwijs BegeleidingsDienst
OLP	Onderwijs Leer Pakket
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OZB	Onroerend ZaakBelasting
P&C	Planning en Control
PKVW	Politie Keurmerk Veilig Wonen
PMC	Product-Markt Combinatie
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
RICK	Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal OpleidingsCentrum
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid
SGBO	Onderzoeks- en adviesbureau van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
SIR 55	Stichting Initiatieven Realisatie 55+ Woningbouw
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SUWI	Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SW	Sociale Werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TIC	Telefonisch Informatie Centrum
TROM	Toeristische Recreatieve Ontwikkelings Maatschappij
UWV	Uitvoeringsinstelling WerknemersVoorzieningen
VAVO	Voortgezet Algemeen VolwassenenOnderwijs
VMBO	Voortgezet Middelbaar BeroepsOnderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VORM	Verhandelbare OntwikkelingsRechten Methodiek
VROM	Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwijs
WGV	Wet Geurhinder en Veehouderij
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden

WIZ	Wet Inkomen Zorg
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOA	WijkOntwikkelingsAgenda's
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen Welzijn en Zorg
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

Vaststelling door de gemeenteraad

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Weert in zijn openbare vergadering van 12 juli 2017.

De griffier,

De voorzitter,

